

کتاب هفته

شنبه ۱۶ مهر ۱۳۹۲
۴ رمضان ۸، اکتوبر ۲۰۱۵
نوع مجله

شماره ۲ پیاپی ۶۵۳

۳۳ صفحه، ۱۰۰ تومان

ISSN: 1029-3345

صاحب امتیاز: مدیر مسئول،
خانه کتاب ایران

سرپرست: سید عبدالجواد موسوی

شماره ۱: خیابان قائم مقام فرهادی

اول شهر (جنوب)، شماره ۹، طبقه دوم

تلفن: ۸۳۳۵۲۳۰، ۸۳۳۵۲۳۱

لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.ketabchahfekar

گپ کتاب

عوالم خیال، یکشنبه آخر
و بیدل دهلوی

سفر نامه نویسی در گفت و گو با منصور ثروت

خبرهایی از مؤسسه گل آقا

بار دیگر شعر...

S.A. Karim Momeni

فراخوان طراحی جلد

مدیریت هنری «کتاب هفته» از تمام گرافیست‌های کشور دعوت می‌کند تا در طراحی جلد «کتاب هفته» همکاری و مشارکت جدی داشته باشند. دوستان هنرمند آثار خود را با موضوع «کتاب و کتابخوانی» در قطع ۱۸×۲۳ بر روی لوح فشرده (با فرمت TIFF) به ضمیمه آدرس، شماره تلفن و شماره حساب بانکی، به نشانی دفتر کتاب هفته ارسال کنند.

بای بسم الله

عادات و عبادات (۱)

می‌خواستم درباره ماه مبارک رمضان بنویسم و اینکه ما سیر و پیچه‌های کتاب هفته را عرض می‌کنم چگونه می‌توانیم به این موضوع بپردازیم. اما دیدم بدون اشاره به مسئله عادات و آداب روزمره طرح این بحث چندان لطفی ندارد. مخاطب به محض اینکه تیر مطلب را ببیند فکر می‌کند: «خب، چون ماه رمضان فرا رسیده است، سردیز نشیبه چاره‌ای ندارد جز اینکه تیرگی بگنجد و دیگران را به سیر و سلوک و معنویت و عوالم عرفانی دعوت کند و... همین. ماه مبارک هم که تمام شد روز از تو، روزی از تو پس بهتر است اصلاً سراغ این مطالب مغشای و تحمیلی نروم.» و حق هم دارد. نوشته‌های بسیاری به هر جهت، و از سر رفع تکلیف، هیچگاه ارزش خواندن نداشته و ندارند.

آیا می‌توان در «اکنون» زیست ولی از نتایج و نواح «اکنون‌زدگی» که همانا غفلت و سطحی‌نگری و انبساط است در امان ماند؟ نمی‌دانم اما معتقدم تلاش برای گریز از «اکنون‌زدگی» حتی اگر به نتیجه دلخواه و مغلوب نیجامد سخت باشد و شکوه است و ستودنی. به شرط آنکه این تلاش از سر جهل و ناگامی نباشد. زیورک، گفت پیغمبر عداوت از خود بهتر از حمدی که از جاهل رسد

نخستین گام برای رسیدن از چنین اوضاع و احوال باری اوقوف یافتن به وضعیت است که در آن قرار گرفته‌ایم و این مهم دست نمی‌دهد مگر با «تذکره» مدام خود را در مقام «واعتظان» و «تاصحاح» نمی‌بینیم؛ چیزهایی از بزرگان و اربابان رای و نظر آموخته‌ام و آن را بر زبان می‌آورم و ایستادم شما نیز از منظر «الظفرالی ما قال و لا تنظرالی من قال» در این سخنان بنگرید که اگر جز این باشد صاحب این قلم شایسته طعن و تحقیر بسیار است.

سیدمرتضی اوبینی - خدایش بیامرزد - می‌گفت: «عادات، عبادات و نیز فاسد می‌کنند. او نیز همانند حکیمان و سالکان تاریخ گذشته ما معتقد بود اگر رجوع مومنان تنها به ظاهر باشد بهره‌ای از حقیقت نخواهند داشت. البته شرح و بسط چنین سخنانی در این مختصر نمی‌گنجد اما شاید «قل» همین جملات آشنی در جان سوخته‌ای بیندازد و او را به منطقی تو رهنمون شود.

باز هم در این باره خواهم نوشت.

یاعلی مدد. سیدعبدالغواد موسوی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

برنامه‌های فرهنگی و هنری کشور باید در مسیر قرآن تدوین شود

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه نگاه به قرآن باید متفاوت از سایر مقولات فرهنگی در کشور باشد، گفت: جاری شدن فرهنگ قرآن در تصمیمات و برنامه‌های کشور فراتر از برنامه‌ریزی مستقیم با مباحث قرآنی است و برنامه‌های فرهنگی کشور باید در مسیر قرآن تدوین شود. به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، «محمدحسین صفار هرندی» در نشست تشکیل‌دهنده قرآنی افزود: قرآن باید حاکم بر برنامه‌ها و کارهای ما نیز در چارچوب اهداف و مویات قرآنی باشد. صفار هرندی با اشاره به ساخت چند پروژه بزرگ سینمایی برگرفته از قصه‌های قرآنی افزود: پروژه‌های سینمایی نیز باید برگرفته از روح آموزه‌های قرآنی باشد. وی با بیان اینکه وزارت ارشاد تنها متولی امر قرآن نیست و باید نهادها و سازمانهای دیگری نیز در این امر دخیل باشند، اظهار داشت: به شکر خدا رویکرده قرآنی حوزه‌های کشور رشد یافته و روند رو به جلو دارند. صفار هرندی نوع و تعدد تشکلهای قرآنی در کشور را مثبت ارزیابی کرد و گفت: اتحادیه تشکلهای قرآنی در عین وحدت از درون متنکتر است و این تکثر جزء امتیازات مثبت است. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: باید اطلاعات مربوط به سازمانها و تشکلهای قرآنی جمع‌آوری و در یک بانک اطلاعات مرکزی ذخیره شود. صفار هرندی با اشاره به تغییر مکان نمایشگاه قرآن اسامیل گفت: در نمایشگاه قرآن نباید فقط به ظاهر زیبایی قرآن پرداخته شود بلکه باید به اصل قرآن رجوع کنیم و قرآن را مرجع قرار دهیم. وی افزود: بنابه واقعی به قرآن رایباید در رجوع به مفاهیم قرآن جست‌وجو کنیم. صفار هرندی گفت: بهتر است برای هر روز نمایشگاه قرآن یک شعار قرآنی طراحی شود و هر روز از زندگیمان بایک آئین، آموزه و پیامی از قرآن همراهمان شود.

اعضای هیات نظارت بر نشر کتاب کودک و نوجوان

ارتقای کیفیت تصویرگری کتابهای کودک و نوجوان را در حوزه دین خواستار شدند

اعضای هیات نظارت بر نشر کتاب کودک و نوجوان، خواستار ارتقای کیفیت تصویرگری کتابهای کودک در حوزه دین شدند. هیات نظارت بر نشر کتاب کودک و نوجوان در پنجاه و دومین جلسه خود، وضعیت متن و تصویرگری کتابهای دینی کودک و نوجوان را که طی یک ماه اخیر محوز دریافت کرده‌اند، مورد بررسی قرار داد. به گزارش روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در این جلسه همچنین بر ضرورت استناد کتابهای دینی به روایت و منابع معتبر، تأکید شد و اعضای هیات نظارت از ناشران و تصویرگران خواستند که در تصویرگری کتابهای دینی بیش از پیش به ارزشهای هنری و تصویرگری، تناسب تصویر با موضوع و واقعیهایی

در صورت تصویب مجلس شورای اسلامی اعطای شود

حق منع انتشار اثر در صورت تغییر اطلاعات برای نویسندگان

لایحه آزادی اطلاعات به نویسندگان و ناشران اجازه می‌دهد تا در صورت تغییر اطلاعاتی که توسط آنها تهیه شده است، از انتشار آن جلوگیری به عمل آورند. به گزارش سایت کتاب، بررسی لایحه آزادی اطلاعات به چهار کمیسیون فرهنگی، اجتماعی، امنیت ملی و سیاست خارجی، قضایی و حقوقی واگذار شده است.

بر اساس ماده ۱۳ این لایحه، هر شخص حق دارد از انتشار یا بخش اطلاعاتی که به وسیله او تهیه شده ولی در جریان آماده‌سازی آن برای انتشار تغییر یافته است، جلوگیری کند. مشروط بر آنکه اطلاعات مزبور به سفارش دیگری تهیه نشده باشد که در این صورت تابع قرارداد بین آنها خواهد بود. همچنین بر اساس ماده ۱۸ مندرج در بند دوم از فصل سوم این لایحه، هر یک از مؤسسات عمومی باید جز در مواردی که اطلاعات دارای طبقه بندی هستند، در راستای نفع عمومی و حقوق شهروندی ما دست کم به طور سالانه اطلاعات عمومی شامل عملکرد و بیان خود را با استفاده از امکانات رایانه‌ای و حتی امکان در یک کتاب راهنما، منتشر کنند و در صورت درخواست یک شهروند، باید هزینه به او تحویل دهند.

۴۲۱ عنوان کتاب در راه

۴۲۱ عنوان کتاب در هفته منتهی به سیزدهم مهرماه مجوز گرفتند. آمار موضوعی این کتابها به شرح زیر است: ادبیات (۹۸ عنوان)، علوم دانشگاهی (۸۸ عنوان)، علوم اجتماعی (۸۰ عنوان)، کمک‌درسی (۶۵ عنوان)، دین (۲۸ عنوان)، روانشناسی (۱۹ عنوان)، هنر (۱۴ عنوان)، تاریخ (۱۳ عنوان)، کلیات (۱۲ عنوان)، علوم سیاسی (۷ عنوان)، همچنین در هفته مزبور ۵۳۸ عنوان کتاب (اعم از چاپ اول و چاپهای بعدی) به دبیرخانه هیات نظارت بر ضوابط نشر کتاب اعلام وصول شده است.

۱۶ تا ۲۱ مهرماه

کتاب سال قصه‌های قرآنی انتخاب می‌شود

گروه خبر، کتاب هفته، دومین جشنواره انتخاب کتاب سال قصه‌های قرآنی به منظور آرج نهادن به تلاشهای مولفان و ناشران قرآن در زمینه احیای ادبیات دینی، ۱۶ تا ۲۱ مهرماه در سالن اجلاس سران کشورهای اسلامی برگزار می‌شود. در این جشنواره که در جنبش بیست و دومین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم صورت می‌گیرد، پژوهشهایی که از سال ۷۱ تاکنون در زمینه ادبیات دینی انجام شده مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و به برترینهای این ارزیابی جایزیه اهدا می‌شود. این جشنواره در سه مقطع کتابهای کودک، نوجوان و بزرگسال برگزار می‌شود و در هر مقطع سه نفر مورد تقدیر قرار خواهند گرفت.

هزار و ۳۴۹ عنوان کتاب با موضوع قصه‌های قرآنی مورد ارزیابی قرار گرفته و تنها ۵۲ اثر به مرحله داورى راه پیدا کرده‌اند. علاوه بر آن در بخش پژوهش نیز ۹۱ عنوان مقاله در زمینه علوم قرآنی شناسایی شده و مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در این جشنواره کارشناسی از سوی حوزه علمیه و حوزه ادبیات داستانی برای داورى حضور دارند و آثار مولفان را هم از نظر قالب و ساختار و هم به لحاظ محتوا، مورد ارزیابی قرار می‌دهند. در این جشنواره همچنین به یک نفر که عمده فعالیت‌های زندگی‌اش را به منظور انتشار آثار قرآنی صرف کرده است جایزه ویژه‌ای اهدا می‌شود و در جنبش این جشنواره پیشگسوتان قصه‌های قرآنی که در سال‌های گذشته فعالیت‌هایی در این زمینه داشته‌اند نیز مورد تقدیر قرار می‌گیرند.

سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم با موضوع «عداالت در قرآن» در ایام ماه مبارک رمضان با حضور نویسندگان، هنرمندان، ناشران، پژوهشگران و صاحبان حوزه علوم قرآنی ایران و سایر کشورهای خارجی در تهران برگزار می‌شود. این نمایشگاه به منظور شناسایی، معرفی و تجلیل از پدیدآورندگان آثار هنری قرآنی با استناد به آیات شریف قرآن و روایات ائمه معصومین(ع) توسط معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از جمله هم‌راه «پنجم ماه مبارک رمضان» برپا می‌شود.

نمایشگاه قرآن در داخل و خارج از کشور

همزمان با سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، ۱۲ نمایشگاه قرآن نیز به همت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ۱۲ شهرستان کشور برگزار می‌شود. گفتنی است، اسامی نیز همچون دوره‌های گذشته با هدف معرفی فعالیتها و آثار فرهنگی هنری قرآنی و تعامل و مراکز و نهادهای دینی کشورهای خارجی، نمایشگاهی از آثار و محصولات قرآنی هنرمندان برجسته ایران در کشورهای خارجی همزمان با ایام ماه مبارک رمضان و با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، برپا می‌شود.

مصلای تهران میزبان نمایشگاه

دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، سال گذشته در سالن حساب‌مرکز آفرینشهای فرهنگی هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار شد، اما در پی استقبال گسترده مردم از نمایشگاه قرآن در دوره‌های گذشته، اسامی به‌منظور رفاه حال بازدیدکنندگان و ارائه خدمات و تسهیلات مناسب، مصلای امام خمینی(ره) تهران، میزبان سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم خواهد بود؛ گسترش فضای بخشهای مختلف نمایشگاه قرآن و تسهیل در رفت و آمد بازدیدکنندگان به نمایشگاه، از جمله دلایل انتخاب مصلای تهران برای میزبانی این نمایشگاه است.

حضور ۲۵ کشور جهان

اسامی برای دومین بار محصولات قرآنی ایران و کشورهای جهان در سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم به نمایش گذاشته خواهد شد. قرآنی استانه‌های مختلف کشور به نمایش گذاشته شده‌اند و معدنات شامل مجموعه صنایع دستی و هنرهای سنتی است. در بخش خارجی نیز صدها هنری شامل کریستال، فلز، سرامیک، چوب، پارچه و… از ۲۵ کشور جهان همچون کشورهای مراکش، لبنان، سوریه، مصر، اندونزی، چین، ژاپن، تایلند، تایوان، عربستان، مالزی، امارات متحده عربی، پاکستان و کشورهای اروپایی اسپانیا، آلمان، ایتالیا و… به نمایش عمومی در می‌آید.

برگزاری چنین نمایشگاهی می‌تواند صاحبان صنایع داخلی را تشویق کند تا در زمینه محصولات قرآنی سرمایه‌گذاری کرده و با تولید این نوع محصولات نیاز متقاضیان را در داخل برطرف کنند.

بخشهای گوناگون

سیزدهمین نمایشگاه قرآن همانند دوره‌های گذشته از بخشهای مختلفی تشکیل شده است؛ بین‌الملل، نرم افزاری قرآنی، جوانان دانشجویی، مکتوب، هنری ناشران قرآنی، کودک و نوجوان و نهادهای و

مؤسسات قرآنی از بخشهای مختلف آن است. از دیگر بخشهای نمایشگاه می‌توان به بخشهای ماورا از دریچه سینما، تکریم خادمان قرآن کریم، سری قرآن والذیینه، قرآن و رسانه، بانوان، جشنواره اینترنتی قرآن کریم، صنایع فرهنگی، هنری و قرآنی، ارتباطات و اطلاع‌رسانی، عکس، محافل و مراسمها اشاره کرد.

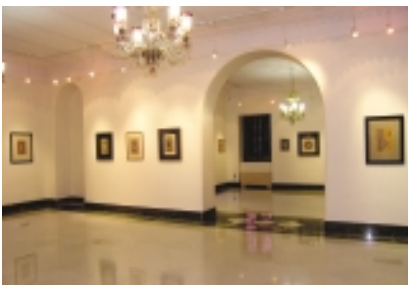
حضور ۲۱۰ ناشر قرآنی

در نمایشگاه اسامی ۲۱۰ ناشر قرآنی، جدیدترین کتابهای منتشرشده در حوزه‌های علوم قرآنی و دینی را به نمایش می‌گذارند. از این تعداد، ۲۷ ناشر از تهران، ۶۱ ناشر از شهرستانها و ۱۰۲ ناشر به‌صورت نمایندگی در نمایشگاه قرآن و بیش از ۱۰۸۰۰ عنوان کتاب در حوزه علوم قرآنی و کتابهای دینی را عرضه خواهند کرد.

همچنین در این دوره تازه‌ترین محصولات فرهنگی قرآنی ۳۵ موسسه از تهران و شهرستانها به نمایش عمومی در خواهد آمد.

همراه با بخش مکتوب

اسامی بخش مکتوب سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم در سه بخش داخلی، خارجی

و نسخه‌های خطی برگزار می‌شود.

در بخش داخلی، برنامه‌هایی چون نمایش کتابهای قرآنی چاپ اول منتشر شده در حوزه علوم و معارف قرآنی در سالهای ۸۳ و ۸۴، معرفی کتابخانه‌های تخصصی علوم و معارف قرآنی در جمهوری اسلامی ایران، تهیه و انتشار کتابشناسی و فهرست مقالات و پایان‌نامه‌های قرآنی با موضوع عدالت در قرآن، معرفی و تحلیل کتابهای قرآنی ویژه کودک و نوجوان و برگزاری دومین دوره انتخاب و معرفی مقالات و کتابهای برتر قرآنی سال، اجرا خواهد شد.

در بخش خارجی نیز کتابهای قرآنی به زبانهای عربی و لاتین (انگلیسی، فرانسه و آلمانی) مربوط به سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۲ میلادی به نمایش گذاشته خواهد شد. همچنین در این بخش مقالات قرآنی یکصدسال اخیر به سه زبان انگلیسی، فرانسوی و آلمانی در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت.

معرفی مصاحف مهاجر سال‌های گذشته نیز در بخش نسخه‌های خطی صورت می‌گیرد.

تجلیل از خادمان قرآن کریم

از دیگر برنامه‌های سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، معرفی و تجلیل خادمان قرآن کریم در تهران و ۱۲ شهر کشور در شب میلاد امام حسن مجتبی(ع) است.

مصلای تهران میزبان نمایشگاه بین‌المللی قرآن

به گزارش روابط عمومی معاونت امور فرهنگی از قاریان، مؤلفان، هنرمندان قرآنی، نهادهای و مؤسسات فرهنگی دعوت شده است، افراد واجد شرایطی را که عمری در راه نشر و گسترش فرهنگ قرآن تلاش کرده‌اند، به کمیته خادمان، واقع در خیابان آزادی، نوحید، بعد از فرصت شیرازی، کوچه شهید حاج رضایی، پلاک ۷ معرفی کنند.

بنابراین گزارش، کمیته خادمان قرآن نیز با تشکیل گروه‌های داوری و رایزنی با خادمان قرآن دوره‌های قبلی و اصحاب قرآنی، طی مراسمی خادمان قرآنی را برای دریافت لوح تقدیر و هدایا معرفی خواهد کرد.

بخش دانشگاهی

کمیته دانشگاهی این نمایشگاه نیز بخشهای مختلفی را برای ارائه در نظر گرفته است. برگزاری چهارمین دوره انتخاب پایان‌نامه‌های قرآنی برتر دانشجویان در رتبه کارشناسی ارشد و دکتری، برپایی سومین همایش نگارش یک آیه از قرآن کریم و برگزاری دومین همایش تجلیل از نخبگان قرآنی دانشجوی از مهمترین برنامه‌های بخش دانشگاهی است. همچنین

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

ادبیات، قالب مناسبی برای انتقال فرهنگ ایثار و شهادت است

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: هرمان، منون

ادبی، داستان و شعر قالب‌های مناسبی برای انتقال فرهنگ ایثار و شهادت به آیندگان است»

محمدحسین صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم پایانی جشنواره ادبی دانشجویی دفاع مقدس در شیراز اظهار داشت: انتقال این فرهنگ به آیندگان وظیفه‌ای همگانی و ویژه‌ی رسالت هنرمندان عرصه‌های وی همچنین اطلاع‌رکود از تعالیبت هنرمندان عرصه‌های دفاع مقدس برای انتقال فرهنگ ایثار و شهادت است

می‌کنید» وزیر ارشاد در ادامه تفاوت دفاع مقدس ملت ایران را با جنگهای دیگر، تفاوت در انگیزه‌های بزرگی داشت که ریشه در اعتقادات و ارزشهای قلمی و ملی ما دارد و افزود: کشف این ارزشها وظیفه هنرمندان است. آنها باید با ترفات و دقت، فرهنگ دفاع مقدس را به نسلهای آیند منتقل کنند»

توسط انجمن شاعران پارسی‌گوی جهان جایزه جهانی کتاب شعر فارسی اهدا می‌شود

گروه خبر کتاب هنر، جایزه جهانی کتاب سال شعر فارسی به‌منظور تسهیل و باطن فرهنگی کشورهای فارسی‌زبان، توسط انجمن شاعران پارسی‌گوی جهان اهدا می‌شود.

سید علی موسوی کرمانرودی، رئیس انجمن شاعران پارسی‌گوی جهان ضمن اعلام این خبر گفت: این جایزه هر ساله به بهترین کتاب شعر فارسی که در کشورهای فارسی‌زبان چون افغانستان، ازبکستان و ترکمنستان منتشر می‌شود اعطای می‌شود در خصوص زمان اهدای این جایزه اظهار داشت: این جایزه در اواخر آذرماه اسامی برای نخستین بار اهدا خواهد شد.

خادمان را اعضای این انجمن نیز در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر اعلام کرد به اینکار انجمن شاعران پارسی‌گوی جهان، فراست هر سال به بهترین کتاب حوزه شعر که توسط شاعری غیر ایرانی سروده شده باشد، جایزه‌ای اعطا شود. وی در ادامه افزود این جایزه به کشور خاصی اختصاص ندارد و اگر شاعری در کشوری غیر فارسی‌زبان هم کتابی به فارسی منتشر کرده باشد می‌تواند ترش را در این داوری شرکت دهد.

۱۷ تا ۲۵ آذرماه در سیستان و بلوچستان برگزار می‌شود

نخستین جشنواره منطقه‌ای داستان کوتاه

گروه خبر کتاب هنر، نخستین جشنواره منطقه‌ای داستان کوتاه سیستان و بلوچستان، ۱۷ تا ۲۵ آذرماه توسط حوزه هنری این استان برگزار می‌شود

شهرین شامزوی پور، مدیر جشنواره با اعلام این خبر گفت: این جشنواره به منظور معرفی توانایی‌های ادبی این منطقه و آشنایی نویسندگان و داستان‌نویسان طرح کشور با سبدهای داستانی آن در دو بخش آزاد و موضوعی آداب و سنن بومی

و محلی برگزار می‌شود. وی برگزاری کارگاههای تخصصی داستان‌نویسی، کلاسهای آموزشی و بازدید از آثار تاریخی منطقه را از جمله برنامه‌های جشنی این جشنواره عنوان کرد شامزوی پور همچنین در خصوص هیأت داوران این جشنواره اعلام کرد: فرید حاجی‌زاده، احمد دهقان، فریور تریز لاجلی، محمدحضا کردری و مهدی یزدانی هم‌دور آثر این جشنواره و ابر عهده دارند و در نهایت در هر بخش، آثار انتخاب خواهد شد. علاقه‌مندان ساکن در استانهای کرمان، سیستان و بلوچستان، فارس، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، سیستان و سمنان و شهر و هر مکان می‌تواند برای شرکت در جشنواره آثار خود را حداکثر تا ۲۵مهرماه به دبیرخانه این جشنواره ارسال کند.

تحولات در انتخابات اتحادیه

گروه غیر کتاب هفته، تنها ۵ ناشر از زمان آغاز ثبت نام کاندیداهای اعضای اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران برای عضویت در هیأت مدیره جدید این اتحادیه ابراز تمایل کرده‌اند.

تاکنون ۱۰روز از آغاز زمان قانونی برای ثبت نام و اعلام کاندیدابرداری اعضای این اتحادیه می‌گذرد و این فرصت تا ۲۲ابان ماه ادامه دارد. براساس اعلام انجمن نظارت بر انتخابات اتحادیه صنعتی شهر تهران این تعداد باید به حداقل ۱۲ کاندیدا برسد و در غیر این صورت انتخابات به دور دوم کشیده می‌شود. در صورتی که در دور دوم نیز این تعداد به این میزان نرسد سه نفر با معرفی اتحادیه ناشران و مجمع امور صنعتی تولیدی و خدمات فنی تهران به عنوان سرپرست انتخاب می‌شوند. سرپرستان نیز باید تلاش کنند در عرض ۶ماه قضا را برای انتخابات جدید آماده کنند.

این در حالی است که اعضای اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران ابراز امیدواری کرده‌اند که در فرصت باقیمانده تعداد بیشتری از اعضای ثبت‌نام و اعلام کاندیدابرداری اقدام خواهند کرد.

برگزیدگان مهرگان شناخته شدند

گروه غیر کتاب هفته، مراسم معرفی ششمین دوره جایزه مهرگان نهمین بیدپنجم دوره مهرگان علم و سوسین دوره مهرگان کودک و نوجوان ۱۲ مهرماه در مؤسسه چکا برگزار شد که طی آن برگزیدگان **تلهایی** هر رشته مشخص شدند. در این مراسم، مسعود پایدار، مدیر عامل یکا گزارش ششمین دوره جایزه ادبی مهرگان را ارائه کرد. وی ضمن تقدیر از تلاش‌های هیأت داوران این جایزه گفت: مهرگان جایزه‌ای غیرانتفاعی است و حمایت‌های مالی و معنوی آن توسط بخش غیردولتی انجام می‌شود.

میرکان ادب
هیأت داوران ششمین دوره جایزه مهرگان در کتاب «ای‌تر از کتاه از محمد حسینی و ماهی‌ها در شب می‌خوانده اثر سوادیه شرقی را به عنوان برگزیدگان تلهایی بخش زمان اعلام کردند. همچنین کتاب «کیمیایخانه، اثر سیدمه قلمس مورد تحسین قرار گرفت. در بخش داستان کوتاه که در این دوره برای نخستین بار به جایزه افتخار شده است هیأت داوران با اکثریت آرا سه مجموعه «چهارهی سرخ بزازه اثر محمدحسین محمدی، «سپیدوزنبر سه می‌لی اثر کیهان خاندانی و «پایان درخت سپیده اثر نوشین سالاری را ششمین تحسین دانستند و دو مجموعه «دانش کوته انگیزیه، اثر بهژان علویور گسگری و «هبل مارکوپولو، اثر خسرو دومی را به طور مشترک به عنوان بهترین مجموعه داستان کوتاه اعلام کردند.در این مراسم، باغواد کریم امینی نیز برگزارد جدید شصت و نهمین عضو هیأت داوران، یاد و خاطره کریم امینی را به عنوان یکی از اعضای مؤثر در داوروی یکا و از جمله حمایت‌کنندگان این جایزه ادبی، گرمی دانست.

میرکان علم
هیأت داوران نهمین دوره مهرگان علم دو کتاب «تغییر آب و هوا و اثرات زیست محیطی آن» اثر نسرین رحیمی و «مشکل‌های باستانی شمال در آستانه وداع اثر تسرین دخت خطیبی را به طور مشترک عنوان بهترین کتاب سال و شایسته دریافت جایزه و تندیس مهرگان علم دانست.

میرکان کودک و نوجوان
هیأت داوران سوسین دوره مهرگان کودک و نوجوان، ضمن تقدیر از دو کتاب «تایخ اذغعا» و «راز کوه پندانه» نوشته آرمان آرزین، وی را شایسته دریافت لوح تقدیر دانست و اثری را به عنوان برگزیده تلهایی معرفی نکرد.

برگزاری جشنواره فرهنگی در پایتخت فرهنگی جهان

جهان عرب در سال ۲۰۰۵ میلادی، نمایشگاه جشنواره فرهنگی کشورهای آسیایی با حضور نمایندگان ایران، در این شهر برگزار شد.

به گزارش ایسنا، روابط عمومی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی اعلام کرد:این جشنواره به همت شورای بین‌المللی انجمن‌های دولتی سودان و مشارکت نمایندگی‌های سیاسی و فرهنگی کشورهای ایران، چین، اندونزی، مازلی، افغانستان، ژاپن، کره جنوبی، هند، فیلیپین، تایلند وبنگلادش در ساختمان «مجلس الصداقه» شهر خارطوم برگزار شد.

مراسم گشایش این جشنواره با سخنرانی دکتر فاروق البیشری نایب‌رئیس شورای بین‌المللی انجمن‌های دولتی سودان و با حضور سفرا و دیگر اعضای نمایندگی‌های سیاسی فرهنگی کشورهای شرکت‌کننده وجمع کثیری از اتباع کشورهای آسیایی مقیم خارطوم برگزار شد.

عرفه جمهوری اسلامی ایران در این جشنواره افلام و محصولات فرهنگی چون کتاب و مجلات مربوط به دستاوردهای انقلاب اسلامی، ایران‌شناسی، دیوان اشعار شاعران ایران به زبان عربی و کتب و نشریات مربوط به نقش و جایگاه زنان در جامعه ایران را در معرض دید بازدیدکنندگان قرار داد است.

ترجمه رباعیات خیام به زبان انگلیسی

سه مؤسسه انتشاراتی در کشورهای انگلیسی زبان در سال جاری میلادی اقدام به چاپ و انتشار کتاب‌های متعددی از خیام و دربارۀ این شاعر و عارف ایرانی کرده‌اند.

به گزارش سایت کتاب، از این سه کتاب یکی به نام **سه ترجمه رباعیات عمر خیام** است که در واقع چاپ مجدد ترجمه معروف فیتر جیرالد از اشعار خیام به زبان انگلیسی است به نام

The Quatrains of omar khayyam: Three translation of the Rubaiyat

به علاوه دو ترجمه جدید از جاستین هانتلی مک کارتی وریچار لگالی بن وجود دارد که این اشعار را بازبانی و ترجمه کرده‌اند.ناشر این کتاب انتشارات «پارودیگ پرس» در انگلستان است که در جولای ۲۰۰۵ (تیرماه ۸۲) این کتاب را به بازار نشر این کشور عرضه کرده است.

کتاب دوم به نام **اشراب خرد**، زندگی، آثار و میراث عمر خیام، نوشته مهدی امین رضوی است به نام

The wine of wisdom: The life, work, and legacy of Omar Khayyam’ی مهدی امین رضوی پروفیسور فلسفه وادیان در دانشگاه مری واشنگتن (ویرجینیا) است. این کتاب از سوی انتشارات «وان ورده» در ژوئن ۲۰۰۵ (خرداد ۸۲) در امریکایه چاپ رسیده است.

کتاب سوم نیز نام رباعیات عمر خیام از «گپهارد آیدلنده دارد که در ۳۱ ژانویه سال ۲۰۰۵ از سوی

انتشارات «دیچرپندز» به زبان انگلیسی منتشر شده است. این کتاب در واقع نخستین کتاب از این دست است که دربارهٔ خیام و رباعیات او در سال ۲۰۰۵ چاپ و منتشر شده است.

بهترین بسترین‌ها

گروه غیر کتاب هفته، اسامال به مناسبت جشن ۱۰سالگی جایزه اویچ، بهترین رمان ۱۰سال گذشته جایزه گرفت. روز ۱۲کتبر ۲۰۰۵ (۱۲مهر) مراسمی به نوسندگان زن انگلیسی است در بریتانیا برگزار شد. در این مراسم به **آندره آوری، نویسنده بریتانیایی به عنوان برترین برنده جایزه اویچ در ده سال گذشته، جایزه ویژه‌ای در سال ۲۰۰۲ به خاطر نوشتن رمان «جزیره کوچک» اهدا شد. این کتاب درباره زندگی مهاجران جامائیکایی در بریتانیا پس از جنگ جهانی دوم است.**

همچنین به این نویسنده عنوان بهترین بهترینها/علاق گرفت.

از دیگر نامزدهای جایزه اویچ اسامال، هلد نامورو و گرون شیلدر فیلد، آن پچت وولری مارتن بودند. جایزه اویچ فقط به داستان نویسان زن اهدا می‌شود و از سال ۱۹۹۵ به بعد، برجسته‌ترین زمانی تعریف می‌گردد که یک نویسنده زن، آن را به زبان انگلیسی نوشته باشد. علت اصلی پیدایش این جایزه این بود که عده زیادی معتقد بودند، دستاوردهای ادبی زنان در جریان‌های جایزه مختلف به نوسندگان نادیده گرفته می‌شد، تا جایی که در مواردی، در فهرست کاندیداهای دریافت جایزه ادبی، حتی نام یک زن هم دیده نمی‌شد.

برنده این جایزه مبلغ سی هزار پوند و یک تندیس برنز تحت عنوان اجسی ا به عنوان جایزه دریافت می‌کند. داوران این جایزه همگی زن هستند و نکته قابل توجه اینکه این جایزه به داستان‌هایی تعریف می‌گردد که صرفت‌زاری اینکه به زبان انگلیسی هستند، در انگلیس نیز به چاپ رسیده باشند.

نوبل ادبی ۲۰۰۵

گروه غیر کتاب هفته، برنده جایزه نوبل ادبی اسامال تا هفته آینده در استکهلم اعلام خواهد شد. معرفی برندگان این جایزه، به رسم سابقه، در روز پنجشنبه اعلام می‌شود. اسامال نیز مانند سال‌های گذشته، کارشناسان این جایزه، حدس‌هایی درباره برندگان احتمالی این جایزه معترض‌ده‌اند. علی‌احمد سعید معروف به «آدونیس» شاعر اهل سوریه یکی از شخصیت‌های ادبی است که کارشناسان، احتمال برنده شدن وی را بسیار بالا می‌دانند. کونون، شاعر گروای، فیلیپ روت و جوسپ کارول اوتوز از ایریکا، اسامعیال داداره از آلبانی، اوس اوز از فلسطین، توماس تانسترورم شاعر سوئدی و آسپه چیار شاعر و فیلساف الجزایری نیز کسانی هستند که ساهمات نامشان برای دریافت جایزه نوبل ادبی مطرح بوده است.

ایته بنیاد نوبل از اعلام اسامی نامزدهای جایزه اسامال خودداری کرده است. انتظاری می‌رود جایزه ادبیات نوبل اسامال به ادبیاتی خارج از حیطهٔ رمان یا شعر تعلق گیرد.

آفریدهٔ پلینکه، نویسنده و نمایشنامه‌نویس زن اتریشی در سال گذشته برنده جایزه نوبل ادبی شده بود.

جایزه نوبل شامل یک دیپلم افتخار نوبل، یک مدال

بین الملل

طلا و جایزه نقدی به مبلغ ۲۰ میلیون کرون سوئد (حدود ۱۷میلیون یورو) است، جوایز برندگان در روز ۱۰دسامبر به مناسبت سالروز گذشت آفرودنوبل در اسلو اهدا خواهد شد. آفرود نوبل در سال ۱۸۹۶ درگذشت. وی فرزندی نداشت و وصیت کرده بود تمام ثروتش سالانه به صورت جایزه به افرادی که در انجام آن در زمینه‌های مختلف یادش پشروسته انجام می‌دهند، اهدا شود. ثروت وی در زمان مرگش معادل ۱۸۱میلیون یورو بود.

جایزه نوبل معتبرترین جایزه جهان است که هر سال به افرادی اهدا می‌شود که خدمات برجسته‌ای در زمینه‌های مختلف به جامعه جهانی ارائه داده‌اند. این جایزه در سال ۱۹۰۱ توسط آفرودنبل مخترع دینامیت بنیان نهاده شد.

اولین مراسم اهدای این جایزه در حوزه ادبیات در سال ۱۹۰۱ در استکهلم برگزار شد و از سال ۱۹۰۲ این جایزه به صورت رسمی توسط پادشاه سوئد به برندگان اهدا می‌شود. آکادمی سوئد مسؤول اهدای این جایزه است.

جایزه نوبل ادبی گراییقت‌ترین جایزه ادبی است و علت اهدای چنین مبلغ هنگفتی این است که نویسندگان و محققان بتوانند بدون وجود فشارهای مالی به تحقیق و پژوهش بپردازند.

هانس کریستین آندرسن و افسانه‌های شرقی

گروه غیر کتاب هفته، این گرامر ادب «هانس کریستین آندرسن» نویسنده دانمارکی ادبیات کودک و نوجوانان، شامگاه، شنبه در حاشیه بیستمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان اصفهان در سینما سیاهان این شهر برگزار شد.

هوشنگ مرادی کرمانی، نویسنده کودک و نوجوان، در این مراسم گفت: کنه‌ای که آندرسن را چهایی کرده، بهره‌گیری از افسانه‌ها و اسطوره‌ها است که ریشه در مشرق زمین دارد.

دبیر کتاب کودک ایران نیز طی سخنانی در این مراسم گفت: آندرسن نخستین کسی بود که قصه‌ها و افسانه‌های گذشتگان را برای کودکان بازگو کرد و علت استقبال کودکان سراسر جهان از داستان‌های وی نیز همین ریشه‌دار بودن نوشته‌هایش در اسطوره و افسانه‌های شرقی است.

در این مراسم، سفیر دنامارک در ایران گفت: آندرسن واقع‌زندگی خود را تک به تک در آثارش منجلی ساخت، و به همین علت آثار وی نه تنها نزد کودکان بلکه در نزد بزرگسالان نیز مورد توجه است. هانس کریستین آندرسن متولد ۱۸۰۵میلادی دانمارک است که آثار برجسته‌ای در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان از جمله حوجه ارودک زشت، لباس جدید امپراتور، پری دریایی کوچک و دخترک کبریت‌فروش داشته است.

آندرسن فعالیت خود را از بازیگری در تئاتر آغاز کرد و توانست دوران کودکی‌اش را به بهترین شکل در داستان‌هایش بیان کند.

در پایان این مراسم پلاک زرین سوی‌برگزارکنندگان بیستمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان اصفهان به پاسی احترام به این نویسنده به سفیر دنامارک در ایران اهدا شد.

خبر

مهر حسین سنابور - زمان نویس - دوره دوم کلاس های داستان نویسی را از هفته آینده در کانونهای ادبی فرهنگی دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه تهران آغاز می کند. همچنین کتاب انبیا علی(ع) این نویسنده برای یازدهمین بار از سوی نشر چشمه در حال انتشار است.

صامت مرکزین پوزهی شهر آفتاب برای برگزاری مسابقه بزرگ بازی‌نویسی معارف دینی فراخوان داد. این مسابقه در رشته‌های داستان کوتاه، داستان بلند و مان، بازی‌نویسی، فیلمنامه، نمایشنامه، قطعه ادبی، شعر آمو و کلاسیک(گوشته‌های الکترونیکی و برداشت آزاد برگزار خواهد شد. علاقه‌مندان تا نیمه دی ماه ۸۴ برای شرکت در این مسابقه فرصت دارند.

ایران، زان فیلمنامه نویس و نمایشنامه‌نویس فرانسوی، همزمان با روز جهانی مولانا، اشعار این شاعر ایرانی را در حلقه فرهنگی جهان روحانی کرد.

این برنامه به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در پاریس برگزار شد.

مشهوری، جلسات هنکی وداستان نویسی و نقد نمایشهای ایرانی و خارجی با حضور استادان و کارشناسان ادبیات و دانشجویان ازسوی اداره فعالیت‌های ادبی و هنری معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی واحد تربیت معلم در این دانشگاه برگزار می شود.

صدای عدالت فیلمنامه‌نوی قیقه و سیرت‌سازمان اوراق و امور خیریه کشور گفت: ماه مبارک رمضان ۱۰۰ هزار جلد قرآن کریم برای استفاده در مساجد و جنبه‌های فرهنگی و قرآنی در کشور توزیع می شود.

فرهنگ آفتاب، با گذشت یک هفته از آغاز زمان قانونی برای ثبت نام و اعلام کاندیداتوری اعضای اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران، تعداد کمی از ناشران برای عضویت در هیأت مدیره این سازمان اعلام کرده‌اند. **فرهنگ** سوهانگ مازنی‌کان، نویسنده معاصر ارمنی، به‌دعوت یک انجمن ادبی در تهران، ماه آینده به ایران سفر می‌کند. او مترجم کتاب‌های «شش آفتاب موزیل» با ترجمه صلاح‌الدین فریدانلو و «سکوی اطهام» با ترجمه حسن‌الکبری در سالهای گذشته منتشر شده است.

فارس، فیلیپ یزدی، مستور اصلاح‌چندل‌مداو سیما- ابراهیم‌مبارک و فنگی جهاد دانشگاهی و اسد دانشگاه تربیت معلم کرج از گذشت کارگاه تخصصی آشنایی با عناصر داستانی و مکتب ادبی در این دانشگاه خبر داد. ایستادگی شعر در دستگاه انتظار با حضور شاعران برجسته و ویسکودت کنور با موضوع انتظار و پایداری، یکشنبه ۱۱مهر در پارک شفق فرهنگسرای دانشجو برگزار شد.

ایستاد به زودی ۲۲ عنوان از کتابهای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به همراه سه‌سری فیلم‌های انیمیشن منتشر می‌شود. **ایستاد**، هفتاد و نود و هشتمین سالگرد تولد مولانا در حلقه کلاسوس شهر قزوین برگزار شد. او برنامه‌های این مراسم، امتداد طرح مولانا در کنار آرامشکاش و اجرای نمایش صحنه بی‌سماغ در حضور میهمانان داخلی و خارجی بود.

جشنواره

اوپرا برتینهای جشنواره قصه‌گویی و مشاعر مریمان مراکز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان سمنان روز ششم معرفی شدند.

این جشنواره با هدف توجه به فعالیت قصه‌گویی و هنری و عنوان یکی از ارکان مهم کار در مراکز هنکی و هنری و

توجه به اثرات مثبت شعر خوانی و قصه‌گویی در ایجاد روحیه نشاط برای نوجوانان و جوانان برگزار شده است.

جوانان نخستین جشنواره ادبی دانشجویان هنر دانشگاههای دولتی و غیر دولتی استان تهران، بیستم مهرماه در دانشگاه هنر برگزار می‌شود.

کتابخانه‌ها

همسنگی، بانک مشیری فرزند زنده‌یاد فریدون مشیری، «شاعر نامدار ایرانی، از عمالکر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شهرداری تهران، در کتاب‌های و عدم همکاری برای نام‌گذاری کتابخانه‌های به نام فریدون مشیری اتفاق کرد، وی تصریح کرد: ۶ تا ۵ هزار جلد کتاب در کتابخانه شخصی پدرم وجود دارد.»

مردم‌سالاری، کتابخانه دیجیتال قرآن و اشعار فارسی توسط واحد مدیریت مطالعات توسعه آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی اصفهان به آدرس www.nocenta.ir راه‌اندازی شد.

ادبیات

چام‌چم دوره آشنایی با ادبیات و نمایش طنز یکشنبه هر هفته در جلسات هفتگی دفتر طنز حوزه هنری ایادان برگزار می‌شود.

نشست

اوپرا، ایگند و هفتاد و ششمین نشست کتاب ماه ادبیات و فلسفه با عنوان «هفتاد سال مابونی» به مناسبت دست‌نویس قرون وسطی برگزار می‌کنند.

اوپرا، کتاب ازگریگین «زنده، جلد دوم» نوشته کریستوفر پاولویس در صدر کتابهای فروش روز آمریکا کاندیدار از گرفت.

چام‌چم نمایشگاه ۴روزه «شاهنامه فارسی» میراث جوانان، در محل سالن ارچنگ شهر حیدرآباد، مرکز ایالت آندرا پرادش برگزار شد.

صدای عدالت، تازه‌ترین اثر نوشته‌شده اوپرا، آئنده با عنوان زورو که نسخه اصلی آن چند ماه است در آسپانیا منتشر شده با پایان ترجمه در ایران توسط نشر مین.

اثر که به زبان اسپانیولی نوشته شده در آمریکا به انگلیسی ترجمه شده و قرار است محدود شانتاج این کتاب رایه فارسی برگردد.

مسیحی طی نشستهایی که در حاشیه نمایشگاه کتاب فرانکفورت برگزار می‌شود، اطلاعات مربوط به ناشران و کتابهای ایرانی در اختیار بانک‌های اطلاعاتی بین‌المللی قرار می‌گیرد. مؤسسه Nelson، مرک‌های شمالی و انگلستان و پایگاه داده‌های آن جمله بانک‌های اطلاع‌رسانی هستند که اطلاعات کتاب ایران را در لیست داده‌های خود قرار می‌دهند.

چام چم آنلاین، سی و چهارمین نمایشگاه کتاب یونان با عنوان «ششده نمدانه» در تزینکی قلعه اکرپلیس آتن افتتاح شد.

میراث خیر، کتاب پاول ویرامو از نویس سابق آمریکا برای نوشتن اتوبیوگرافی خود با عنوان «سفر آمریکایی من» برنده جایزه ادبی «الکسی دو تاکه ویل» فرانسه شد.

آغاز کرده است.

ایستاد، شب شعر و ادب ایرانی که به مناسبت بزرگداشت مولانا جلال‌الدین رومی در مسکو برگزار شده بود، با استقبال بی‌نظیر مردم روسیه روبه‌رو شد.

مهر، نشست نقد و بررسی کتاب «باورهای خنثی» یک مرده» در حوزه ادبیات داستانی، توسط جوانان نویسند و با حضور نویسنده کتاب؛ «محمد محمدعلی» نقد و بررسی می‌شود.

همایش

سیاست روز، در آستانه روزبزرگداشت حافظ (۲۰ مهر) با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و دانشگاه خوارزمشاسی ناسکنه، همایش گوناگونت مضم این شاعر گرانقدر ایرانی در محل اجتماعات این دانشگاه برگزار می‌شود.

بین‌الملل

چام چم آنلاین، هیأت داران جایزه ادبی آلمانی شول، هفته گذشته اجلاسکلک‌ا نویسنده و جامعه‌شناس آلمانی ترک تبار را برنده این جایزه معرفی کرد. **شرق**، شرکت کنندگان در مایاده فروش نام شخصیهای داستانی، روی هم هفته ۹۰ هزار دلار برای گذشتن نام خودشان بر روی جلد کتابها و ماکتو او وارد دیگر در زمان ۹ اویسنده معروف از جمله استیون گینگ برداختند.

ایستاد، گذرهای بحرین، امارات متحده عربی و ترکیه از روز دوشنبه ۲مهر (۲۶ سپتامبر) تا ۹ ایل(۹ آرخرامه اکبر) نمایشگاه‌های منحصربه فردی را از قرآنها ی دست‌نویس قرون وسطی برگزار می‌کنند.

اوپرا، کتاب ازگریگین «زنده، جلد دوم» نوشته کریستوفر پاولویس در صدر کتابهای فروش روز آمریکا کاندیدار از گرفت.

چام‌چم نمایشگاه ۴روزه «شاهنامه فارسی» میراث جوانان، در محل سالن ارچنگ شهر حیدرآباد، مرکز ایالت آندرا پرادش برگزار شد.

صدای عدالت، تازه‌ترین اثر نوشته‌شده اوپرا، آئنده با عنوان زورو که نسخه اصلی آن چند ماه است در آسپانیا منتشر شده با پایان ترجمه در ایران توسط نشر مین.

اثر که به زبان اسپانیولی نوشته شده در آمریکا به انگلیسی ترجمه شده و قرار است محدود شانتاج این کتاب رایه فارسی برگردد.

مسیحی طی نشستهایی که در حاشیه نمایشگاه کتاب فرانکفورت برگزار می‌شود، اطلاعات مربوط به ناشران و کتابهای ایرانی در اختیار بانک‌های اطلاعاتی بین‌المللی قرار می‌گیرد. مؤسسه Nelson، مرک‌های شمالی و انگلستان و پایگاه داده‌های آن جمله بانک‌های اطلاع‌رسانی هستند که اطلاعات کتاب ایران را در لیست داده‌های خود قرار می‌دهند.

چام چم آنلاین، سی و چهارمین نمایشگاه کتاب یونان با عنوان «ششده نمدانه» در تزینکی قلعه اکرپلیس آتن افتتاح شد.

میراث خیر، کتاب پاول ویرامو از نویس سابق آمریکا برای نوشتن اتوبیوگرافی خود با عنوان «سفر آمریکایی من» برنده جایزه ادبی «الکسی دو تاکه ویل» فرانسه شد.

تازه‌های نشر

میراث خیر، جلد دوم نمایش در ایران، توسط سازمان اسناد ملی ایران تا پایان سال ۹۲ منتشر می‌شود. این کتاب راغلی میر نصاری با همکاری سید مهراد فیضیای نگاشته است و در آن به موضوع اسناد نمایش در دوره رضاشاه و برخی از نمایشنامه‌های منتشر شده آن دوران، پرداخته‌اند. **میراث خیر**، گروه گویش شناسی زبانهای ایرانی در

کتابخانهٔ جامع آمل، ۱۳۸۳

تدارک تدریس یک فرهنگ فارسی‌باستان روزآمد است.
سوزن‌های خیاطی، اکثری و فارسی هر مدخل در این دایرةالمعارف ثبت می‌شود.

اطلاعات، معلمان وزیر کشور و روس سازمان ثبت اسرار خیر از انتشار کتاب با عنوان «فرهنگ نامگذاری اسلامی» داد.

شرق، کتاب «دریادلان کوه چگنر و حمله آفرین» شرح مختصری از زندگی مردان نامی ایران که در راه اندیشه قلم و مین جانشان را از دست داده‌اند، به قلم حسین بهزادی منتشر می‌شود.

مشهوری، آنتولوژی شعر معاصر با عنوان «هزار و یک شعر»، مجموعه‌ای کامل از شعر نو ایران است که به همت محمدعلی سیبیلو ازسوی انتشارات کاروان به بازار کتاب راه یافته است.

صدای عدالت، زندگینامه و خدمات علمی و فرهنگی مرحوم کیومرث صابری نومی، گل آفتاب-موسسه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی کتاب، چاپ شد.

فرهنگ آفتاب، کتاب «ارمگسهای فیلمنامه‌نویسی» نوشته سید فیله، فیلمنامه‌نویس، توربین فیلم‌ها و تهیه‌کننده مشهور سینما، ترجمه جلیل شامری، لنگرودی توسط انتشارات دستار منتشر شد.

شرق، جلد ششم اسنادی از مشاهیر ادب معاصر ایران نوشته علی میر نصاری توسط انتشارات سازمان اسناد ملی ایران منتشر می‌شود.

فرهنگ آفتاب، کتاب مجموعه «پایه‌های حیات ادوران چهارمین جشنواره کتابهای آموزشی رشد که حاوی توصیه‌های برای ناشران، نویسندگان و معلمان مؤلف: در تولید کتابهای آموزشی است و همت دبیر خانه سلمان‌بخش کتاب آموزشی منتشر شد.

مشهوری، جلد هفم تاریخ فلسفه کاپلین که «افکار و اندیشه‌های کاپلین» را در بخش دوم دربر می‌گیرد تا پایان سال ۸۲ توسط شرکت انتشارات علمی و فرهنگی چاپ و منتشر می‌شود. ترجمه بخش اول این کتاب را عل‌الحسین آفرنگی و ترجمه بخش دوم آن را دکتر سید محمود یوسف ثانی برعهده داشتند.

مشهوری، کتاب تاریخ و بیان که دکتر سید صادق سجادی آن را نوشته است، توسط انتشارات نیادمو قزاق

دکتر محمود افشار تا پایان مهر ۸۲ منتشر می‌شود.

اوپرا، کتاب «انحرافات» نوشته «ژان ژاک روسو» با ترجمه مهستی بحرینی روانه بازار کتاب شد. این کتاب در برگزیده همه رویدادهای زندگی نویسنده از کودکی تا پایان عمر با ذکر جزئیات است.

اوپرا، گروه فرهنگ‌نویسی سخن با سری‌نویس حسن لاری، فرهنگ امثال فارسی را در ۳ جلد همراه با شرح و توضیحات مربوط به هر امثال منتشر می‌کند.

توسعه، «برنامه اکپیر آتش» (جای بل) نوشته لاس کاتس، با ترجمه سروش حبیبی، توسط نشر نیانو منتشر شد. **خبر**، کتاب «از قلب‌نامه تا قلبه» نوشته لیدیا سیکر با ترجمه جلیل شامری لنگرودی، به زودی وارد بازار کتاب می‌شود.

سیاست روز، اشعار حمیدرضا شاکر-سوی با عنوان «مراغای بی‌ربطی» به همت انتشارات «هزاره قنقوس» منتشر خواهد شد.

فرهنگ آفتاب، نشر قطره، نمایشنامه «اندو» نوشته «ماکس فریش» را به ترجمه «حمید مسندیان» منتشر کرد.

مهر، کتابشناسی نویسندگان معاصر ایران، به همت محمدعلی لنگرهمی توسط نشر ماهرنگ، به زودی منتشر خواهد شد.

مشهوری، قاسم شتموی، مترجم صاحب‌نام و پیشکسوت، به زودی ترجمه «نامه‌های افچیل» من نوشته خواهد کرد.

مشهوری، مجموعه داستان اوتی از عشق حرف می‌زنیم، به نوشته نیومو ندکارو و به ترجمه مشترک پریسا سلمانزاده و زیبا کجیجی به زودی از سوی انتشارات مروارید منتشر خواهد شد.

گفتنی‌ها

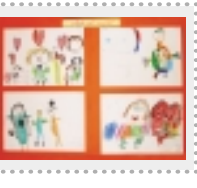
«... من عینکم را بنهان نمی‌کنم که دلیل برجستگی من است؛ اما هرگز به استقبال پیری روح، عزلت سرفیانه و قدم‌زدنی آقامشانه ندهام وقت... حقا که چنین مانده است نادر ابراهیمی».

همایش گرامرپادشاه چهل سال تلاش استاد نادر ابراهیمی‌نویسنده حوزه ادبیات کودک و نوجوان کشور روز دهم مهرماه در خانه هنرمندان با حضور برخی از نویسندگان و هنرمندان برگزار شد.

در این مراسم هشت تن از نویسندگان، مقالات خود را درباره نادر ابراهیمی ارائه کرده و همچنین دو میزگرد با عنوان تکلمی بر آثار نظری نادر ابراهیمی در حوزه ادبیات کودک و نوجوان و «نادر ابراهیمی، فیلمنامه نویسی، کارگردان و برگزار شد. همچنین در این مراسم سه نشست با حضور افرادی چون توران میرهادی، محمد مصطفی زاده، نوش آفرین انصاری، محمدرضا یوسفی و... صورت گرفت، آنچه در پی می‌آید روایت تفصیلی یک روز باشکوه برای نویسنده، کارگردان و معلم پیر، نادر ابراهیمی است.

ورود و دیدار با کودکان

برنامه بزرگداشت نادر ابراهیمی در ساعت ۹ صبح در

و در بالای خانه هنرمندان آغاز شد و با ورود او در ساعت ۱۰:۳۰ به کاری هم‌برآیند برنامه رسمیت یافت. در این کاری تعدادی از نوشته‌ها، نامه‌ها، سیاه‌شعرا، کتابها و همچنین تکلمهایی از فعالیتهای مختلف وی به نمایش گذاشته شده بود.

پس از آن نادر ابراهیمی به کارگاه قصه گوئی و تصویرگری آثار استناد توسط کودکان که دراتاق ایاس^۱ خانه هنرمندان برگزار شد، پرداخت.

دوره‌های این اتاق پرشده از تصاویری بود که کودکان از قصه‌های اسناد نقاشی کرده بودند. قصه قلب کوچکم، قصه سار و سبب و قصه...

گفتنی استعلی در این باره می‌گوید:نادر ابراهیمی ۱۲ سال در مهد کودک کارهای پژوهشی انجام می‌داده به همین سبب است از هفت ماه پیش که پیشنهاد برگزاری همایش داده شد، ما شروع به جمع آوری نقاشی‌های کودکان کردیم.

نقش ابراهیمی در تحول تاریخی ادبیات کودکان و نوجوانان

توران میرهادی،عضر شورای ادبیات کودک و نوجوان تحت عنوان مقدمه‌ای بر کتاب مراحل خلق و تولید ادبیات کودکان سخنرانی کرد و گفت:نادر ابراهیمی در این اثر، مراحل سه‌گانه خلق، پژوهش و تدریس ادبیات را در اختیار مخاطب قرار می‌دهد، او برای هر اثر از جرحه اول تا رمانی به دست خواننده ۳۳ مرحله را بررسی می‌کند. هر چند یک نامه را برای همه هنرها (علمی)از چهار تا دوازده را در بر گرفته همه انواع ادبیات و از مرحله دوازده تا پایان از خاص ادبیات کودکان می‌داند، او با برشمردن این مراحل و ظرایف آن، با

گزارشی از مراسم بزرگداشت نادر ابراهیمی

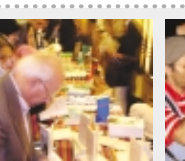
آنکه عمل کرد، آنکه خیال بافت

حاتی اثر همراه می‌شود و تجربه‌های ارزنده‌ای در اختیار او می‌گذارد. وقتی رهاکارهای کتاب رابه هنگام تألیف مقاله‌های فرهنگنامه کودکان و نوجوانان به کار بستیم، دریافتیم مراحلی که نادر ابراهیمی در کتابش ذکر کرده، کارساز و لازمند. آنچه بحث برانگیز شد، مراحل نخستین خلق اثری:جرحه و جوشش درونی نویسنده

در برخورد با نگاه مخاطب و نظرخواهی از او بود و اینکه نویسنده باید تا چه حد تبعیت از نظر خواننده را لازم بداند. آیا نگاه مسترانه نادر ابراهیمی، پرواز آزاد ذهن و تحلیل را محدود به آموزش مستقیم و غیرمستقیم نمی‌کند؟

پس از آن، محمدمهدی محمدی در مورد فعالیت انتقادی و نقش نادر ابراهیمی در تحول تاریخی ادبیات کودکان ایران گفت: «در سده گذشته تلاشهای عقلانی برای گسترش ادبیات کودکان از مفهوم سنتی به مفهوم مدرن و امروزی آن در فرآیندهای گاه پیوسته و گاه گسسته انجام شده است. بسیاری از کتاب‌ها در گسترش میزان فعالیت که ششاه بازی را از شد و پیوند ادبیات کودکان با جامعه مدرن است نقش داشته‌اند.»

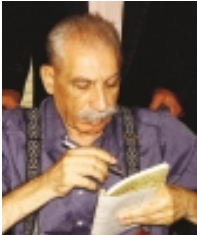
محمدی ادامه داد: «نادر ابراهیمی یکی از هم‌راهان این راه است و در این سحنار کوشش می‌شود که نقش او در گسترش فعالیت انتقادی در راه ادبیات کودکان که لازمه رشد آن است و آگاهی شود، نادر ابراهیمی

هنرمندی چندپدیده است که در سالیهای که جامعه ایران پوست می‌انداخت و با جنبه‌های تکنیکی بافعالیت‌های ایزاری از دنیای مدرن آشنا می‌شد، زندگی در تهران آغاز کرد.

او در دانشون درسی می‌خواند که نسد آغاز نوگرایی و یادگانه فعالیت‌مدون در ایران عصر ناچار بود. ایران در کودکی او براندازی رضاشاه و جنگ جهانی دوم دست وپنج ترم می‌کرد. هر دو این پدیده‌ها پیژه جنگ جهانی دوم، شاکر و یونگرایی و خشونت برآمده از عقل مدرن بود. جنبش ملی شدن صنعت نفت و کودتای نفی ایران در دوره نوجوانی او رخ داد. به گفته هسمر نادر ابراهیمی او از سیزده سالگی وارد فعالیت‌های سیاسی شد و در این راه بازها به زندان افتاد این مسئله نشان می‌دهد که نادر ابراهیمی از جمله کسانی است که در این مسدانه‌ها از رشد عقل انتقادی با رزته‌های حاکم درگیر شدند. در این راه هر کس به فراتر از حال خود رنج برد، این پدیده در طول زندگی ابراهیمی در شکل‌گیری هدایت عقلم انتقادی او مؤثر بوده است.

سخران عظیم اکرم، خاتم بود که به بررسی کتاب «ایران از غریز بداییم» پرداخت. در این بررسی اهداف ابراهیمی از تدوین این مجموعه در سه بخش مطرح شده است. در بخش اول، ابراهیمی در مجموعه ۱۵ جلدی «ایران را غریز بداییم» ایران را زیباترین و ثروتمندترین کشور جهان اعلام و دلایل خود را که مرتبط به جنبش جهادصل و مباح خلقی آن است به تفصیل بیان می‌کند. در بخش دوم به شیوه استفاده از این منبع اشاره دارد به طوری که موجب استقلال کشور و توسعه پایدار شود. در بخش سوم، نویسنده به ویژگی‌های منابع زیرزمینی و کاربرد آن می‌پردازد و با

توریک نادر ابراهیمی درباره ادبیات کودک، و آثار نویسنده اشاره کرد. وی همچنین به چگونگی ارتباط این دو جهان (دنیای نظر و عمل) و اینکه چگونه هر یک فضای خاص خود را به وجود می‌آورد پرداخت.

بویایی در آثار ابراهیمی

در بخش سوم نشست، هاد، علاوه بر سخنرانی توش آفرین انصاری درباره نادر ابراهیمی، شکور لطفی بخشی از مقاله نشریه تعلیم و تربیت سال چهارم این نشریات است. از میان ۲۹ اثر، ۱۵ اثر را انتخاب کرده‌ام و به نقد تطبیقی آنها پرداخته‌ام. در این مقاله دوره نویسندگی نادر ابراهیمی برای کودکان به لحاظ سبک و مضون به دو دوره قبل از انقلاب و پس از انقلاب تقسیم شده است.

وی ادامه داد: کتابهای دوره پیش از انقلاب خود به خود به دو گروه معاصر می‌شوند. گروه اول به دلیل

اصل قرار گرفتن عناصر تاریخ و گزارش علمی و فرغ قرار گرفتن ادبیات، خارج از ادبیات، جای گرفته‌اند. گروه دوم کتابهای هستند که به نوعی سبک

در نسبت دوم اولین سخنران، معصومه انصاریان با مقاله‌ای تحت عنوان آنجایی که اقتدار یک می‌باشد» گفت: آثار نادر ابراهیمی در حوزه کودکان موضوع این نوشتار است. از میان ۲۹ اثر، ۱۵ اثر را انتخاب کرده‌ام و به نقد تطبیقی آنها پرداخته‌ام. در این مقاله دوره نویسندگی نادر ابراهیمی برای کودکان به لحاظ سبک و مضون به دو دوره قبل از انقلاب و پس از انقلاب تقسیم شده است.

وی ادامه داد: کتابهای دوره پیش از انقلاب خود به خود به دو گروه معاصر می‌شوند. گروه اول به دلیل اصل قرار گرفتن عناصر تاریخ و گزارش علمی و فرغ قرار گرفتن ادبیات، خارج از ادبیات، جای گرفته‌اند. گروه دوم کتابهای هستند که به نوعی سبک

نویسنندگی پیش از انقلاب نادر ابراهیمی را تدادم می‌بخشد، به اضافه تأویری‌هایی که بویژه در آخرین اثر او نجلی و برجستگی پیدا می‌کند. انصاریان با اعلام این مطلب که اوج خلاقیت نویسندگی ابراهیمی در آثار کودکان او در فاصله سال‌های ۱۳۳۹ تا ۱۳۴۶ واقع است، افزود: قصه‌های تشبیلی- استعاری (زری) که گیم شد و کلا و خه و سنجاب‌ها) قصه‌های جنبدلی‌ای استند که خواننده کودک از روایت ظاهری آنها لذت می‌برد. حتی اگر به دلیل شرایط سیاسی- اجتماعی خاص، خلق اثر صورت گرفته باشد اما نه تنها از جنبه زیباشناختی و تاثیرگذاری آثار نکاسته بلکه آن را نقیض هم کرده است.

وی همچنین بیان کرد: مجموعه «قصه‌های انقلاب» به دلیل تسلط و حاکمیت شدید مسائل سیاسی- اجتماعی روز نویسنده و مجموعه «ایران را غریز بداییم» به دلیل قرار گرفتن گزارش‌های تحلیلی- علمی و انتقال مستقیم آموزه‌های علمی، خارج از ادبیات آرنیابی کرده‌ام. کتاب‌های گروه دوم پس از انقلاب ابراهیمی را تدادم بخش و تعالی بخش سبک نویسندگی ابراهیمی در دوره اول او دانسته‌ام.

انصاریان در پایان سخنان خود اشاره کرد: آخرین کتاب او «همه گریه‌های من» و به عنوان نقطه عطفی در کارنامه نویسندگی او شناخته‌ام. ابراهیمی در این اثر از جایگاه علمی- مفکر به همه چیزدان عقلم‌تنی‌گروه و با فروتنی به دنیای ساده‌خیلی و دایرگوشانه کودکی نگاه کرده است.

مجموع محمدرضا یوسفی تحت عنوان «آنکه عمل کرد، آنکه خیال بافت» به دو پدیده «قطعه نظر‌های

پایانی گرم باصداپی خوش
در پایان مراسم بزرگداشت نادر ابراهیمی، محمد نوری به همراه گروه ارکستر و گروه به اجرای برنامه پرداخت. یکی از آهنگهایی که نوری برای دوست قدیمی خود خواند، سفرهای دوره بود که شعر و آهنگ آن را نادر ابراهیمی برای قلم‌های و کلامی ساخته بود.

در آخرین لحظات مراسم فرانزه منصوری (هسمر نادر ابراهیمی) با خواندن بخشی از «دست‌نوشته‌های نادر ابراهیمی از تمامی دست‌اندکاران این برنامه تشکر کرد.

درحالیچه

در طول برنامه محمد مصطفی زاده، نازنده آثار و بازیگر نقش کامی در سریال «کامی» که ۱۷ سال پیش توسط نادر ابراهیمی ساخته شده بود از خاطرات خود گفت.

در این همایش، ویژه‌نامه‌ای با عنوان امیرای نادر، توزیع شد که دست‌آردان ابراهیمی که نوشته بودند در مراسم حضور یافتند. در آن قلم زده‌اند. از جمله: مرضی معیز، نورالدین زین کلاک، محمدرضا احمدی، کمال تبریزی و...

از جمله قلم‌هایی که در این برنامه بخش‌ش می‌توان به دو مصاحبه با نادر ابراهیمی در مورد چگونگی رویکرد او به ادبیات کودک و نوجوان، و «جاگای وطن در آثار ابراهیمی»، فتوکلیپ مراسم استقبال، تصاویر و عکاسی‌های نادر ابراهیمی کار فواد سفاریان، لینشن «آنکه خیال بافت آن که عمل کرده بر اساس قصه‌ای از نادر ابراهیمی کار مرضی معیز، نیزآز آغاز مجموعه سفرهای حامی و کلامی و بالاخره آنتینش بود. ساخته نورالدین زین کلاک اشاره کرد. قلم‌هایی مرتبط با آثار و زندگی نادر ابراهیمی که می‌موردتوجه از گوشه‌شناسان و نظریه‌پرداز ابراهیمی درباره ابراهیم جلمی کار مقلباسخن، نظریه‌کار کلاس انسه شناختنی درباره نادر ابراهیمی بود.

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

سی و پنجمین نشست از سلسله نشستهای مرکز پژوهشی میراث مکتوب با عنوان نقد و بررسی کتاب «جامع الاکثار و ناقداالانظار» با حضور اندیشه‌ورانی چون، دکتر نجفعلی حبیبی، حجت‌الاسلام صدرای خوبی و آقای حسین سیدعرب در تاریخ ۲۷/۱۱/۱۳۹۱ تشکیل شد. حکیم ملاصدرای تراقی از اندیشمندان بزرگ سده ۱۳ هجری بود. این اثر یکی از مهم‌ترین و ارزشمندترین آثار در حوزه کلامی و الهیات به معنای اخص آن است. مؤلف در این اثر پس از مقدمه طولانی درباره مباحث وجودشناسی در دو بخش به تبیین و اثبات صفات ثبوتیه و سلبیه واجب‌الوجود پرداخته است. این اثر به وسیله آقای هادی زاده براساس نسخه به خط مؤلف و چند نسخه ارزشمند دیگر تصحیح شده و از سوی انتشارات حکمت به زیور طبع آراسته شده است.

در آغاز نشست، مدیرعامل مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب به اختصار درباره بایسته‌های تصحیح متون پژوهی اهمیت نمایه‌های متنوع کاربردی سخن گفت و نوبت تشکیل دوره‌های آموزشی در این حوزه را داد.

سخنران اول، دکتر نجفعلی حبیبی، با ترسیم فضای سیاسی- اجتماعی که تراقی در آن می‌زیسته، بر اهمیت و ارزش کار وی چنین تأکید کرد: «تراقی از یک سوی با فکر شریعت‌دست و آنچه نرم می‌گردد و از سوی دیگر با دورچیان افراطی اخباری و تصوف که با هرگونه خردورزی و اندیشه مبتنی بر تعقل مخالف بودند، مواجه بود. علاوه بر این او با نابسامانی‌های سیاسی، اجتماعی و مرج و مرج و نیز بلاهای طبیعی چون زلزله و شیوع بیماری ویا نیز رویاری بود است. در چنین فضایی، آفرینش آثار کلامی فلسفی مانند جامع الاکثار کاری شگرف می‌نامد.»

دکتر حبیبی در ادامه به دو ویژگی ممتاز این اثر یعنی گردآوری و تیوب و تنظیم مباحث کلامی

و طرح تمامی آراء و نیز رویکرد نقادانه آن اشاره و در پایان از عدم ضبط نقاوتهای تمامی نسخه‌ها توسط مصحح محترم انتقاد کرد. سخنران بعدی حجت‌الاسلام صدرای خوبی، به مقایسه محتوایی دو اثر تراقی یعنی جامع الاکثار و اللغات‌العربییه پرداخت و آن دو را مکمل هم دانسته و به ویژگی‌ها و اهمیتهای هر دو اشاره کرد. ایشان تصحیح کرده «همانگونه که از نام کتاب برمی‌آید، دو ویژگی مهم کتاب، جامعیت آن در طرح افکار متکلمان، حکما و عرفا و نیز استقلال نویسنده در داوری و نقادی رویکردهاست. اما تألیف‌پذیری از ملاصدرا و حکمت متعالیه در آن کمتر به چشم می‌خورد. در ادامه به اهمیت تجرید و شروع آن که از منابع مؤلف بوده پرداخت. وی در پایان به نقد شیوه تصحیح مصحح محترم و کاستی‌های آن از جمله کم توجهی به ماخذیابی اقوال و نبود نمایه

اصطلاحات، اشاره کرد. آخرین سخنران جناب آقای حسین سیدعرب، تأکید کرد که جامع الاکثار به منزله دایرةالمعارف در بحث الهیات بالمعنی الاخصی است و می‌توان آن را الگویی برای تألیف تاریخ فلسفه براساس اندیشه‌ها دانست. سیدعرب به ویژگیهای جامع الاکثار اشاره کرد و در ضمن این نکته مهم را نیز یادآور شد که تراقی در دفاع از حدوث دهری میرداماد با تأثیرپذیری از اصطلاحات صوفیه، برای نخستین بار واژه «وقت» را به کار برده است.

در پایان نشست، جلسه پرسش و پاسخ برگزار شد و طی آن به مباحث مهمی چون، مقایسه حکمت ارسطویی با حکمت مشاء و نقش فیلسوفان مسلمان در رشد و تعالی فلسفه، میزان تأثیرپذیری تراقی از حکمت متعالیه و دیدگاههای وی درباره دو نظام فلسفی مشاء و اشراق پرداخته شد.

حجت الاسلام صدرای خوبی:
همانگونه که از نام کتاب برمی‌آید، دو ویژگی مهم کتاب، جامعیت آن در طرح افکار متکلمان، حکما و عرفا و نیز استقلال نویسنده در داوری و نقادی رویکردهاست. اما تألیف‌پذیری از ملاصدرا و حکمت متعالیه در آن کمتر به چشم می‌خورد

ملا محمد مهدی بن ابی ذر تراقی، ادیب، عارف حکیم فقیه و ریاضیدان شهیر سده دوازدهم هجری است. او پس از اتمام تحصیلات ابتدایی در زادگاهش «کاشان» به حوزه علمیه اسفهان تالشت و از محضر فیلسوف و فقیه بزرگ، ملا اسمعیل خواجه‌سوی و دانشمندانی چون حاج شیخ محمد هرنادی و ملا مهدی هرنادی بهره‌ها برد. آثار و نوشته‌های تراقی، زمینه بسیار گشوده‌ای دارد. از جمله آثار او می‌توان به: ترویج الاشکار (در هندسه اقلیدسی)، معراج السما، (در هیات و نجوم)، نخبه‌النبا فی علم المعانی و البیان (در ادبیات محرق القلوب (در مباحث ائمه اطهار(ع)، اللغات العربیه، شرح الالهات من کتاب الشفاء (در فلذقه)، و... اشاره کرد.

قابل ذکر است، صدای سخنرانان این نشست به صورت مستقیم از طریق اینترنت و سایت patak و در اتاق misasmaktoob پخش شد.

گفت‌وگویی با بسینه لاهیجی (نظرآهاری)

هزینه کردن برای دانستن

طی نام تمام دختران زمین است...

نانه معروفی کتاب عرفان نظرآهاری نوشت! اینجا یک کاتفروشی است که عبادت فوق بر روی نقاب بزرگی بر سرش آن نشسته است. اینجا همان انقلاب نیست، خیابان کریحان هم نیست. اینجا تنها یک کاتفروشی در محله بزرگ تهرانپارس است. جایی که تا کیلوپترها کاتفروشی دیگری به چشم نمی‌خورد.

کاتفروشی «آهاری» یک کاتفروشی کوچک است اما پر از کتاب و لی آنکه طالب توجه این است که در این کاتفروشی به شما کمک می‌کند تا کتاب‌هایی را انتخاب کنید که با نوع شخصیت و زندگی شما سازگار باشد. اما بیاز بیاؤن نوشتن داستان کتاب و تکنالوجی و کارگاه شعر و داستان نیز هست.

تمام امتیازهایی که گذر شد توسط خانم بسینه لاهیجی (نظرآهاری) - مشول کاتفروشی - به این مکان داده شده است. وی در مورد کارگاه شعر - به داستان آهاری می‌گوید کاتفروشی آهاری برای تبادل افکار فرهنگی تبدیل شده است. شاعران و نویسندگان جوان آثار خود را به این کارگاه می‌آورند و من و دخترم (عرفان نظرآهاری -) آنها

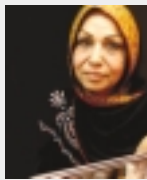

Photo: Behnam

کرناگون مطالعه داشته باشد تا بعد از چند کتابی برای چه تصمیم مناسب است. خانم لاهیجی غیر از راهمندی افرادی برای انتخاب کتاب مناسب، سعی دارد فرهنگ مطالعه را در جامعه با حداقل در محله خود و میان هم‌محله‌ای‌ها و محله‌های خود - بالا برده. او می‌گوید در ایران فرهنگ خرید کتاب پایین است و هزینه کردن برای دانستن در این کشور رشد نیافته است. اکثر افراد وقتی کتابی می‌خرند، فکر می‌کنند پول خود را دور ریخته‌اند، در صورتی که با خواندن حتی یک کتاب می‌توانند با مطالب جدیدی آشنا شوند و اطلاعات خود را افزایش دهند.

وقدین باید فرزندان خود را با کتاب آشنا کنند و فرهنگ کتابخوانی را به آنها آموزش دهند تا در آینده در انتظار

جامعه‌ای باشیم که همه افراد آن کتاب خوانند را در اولویت برنامه‌های روزمره خود قرار می‌دهند. در کاتفروشی «آهاری» کتاب‌های عرفانی، مذهبی و روشنفکری جزو پرفروش‌ترین کتاب‌ها هستند و مخاطبان زیادی دارند.

این کاتفروشی کوچک است، بسیار کوچک! اما تنها نکته می‌تواند مرجع خوبی برای کلیه دوستداران کتاب در تهران و با حتی شهرستان‌ها باشد. مخاطبان شهرستانی می‌توانند کتاب‌های مورد نظر خود را سفارش بدهند تا به سرعت برایشان پست شود.

در این فضای کوچک حتی می‌تواند کتاب‌هایی را بیابد که در بزرگترین کتابفروشی‌های خیابان انقلاب نمی‌توانید بیابید. حتی کتاب‌های قدیمی و کتاب‌های زبان انگلیسی.

یکی از امتیازهای این کاتفروشی این است که فروش خود را به چند موضوع محدود کرده است. شاید یکی از معایب یا مشکلات کاتفروشی‌های بزرگ این باشد که تنها یک یا چند موضوع کتاب در معرض دید مخاطبان قرار می‌دهند، اما در کاتفروشی آهاری می‌توان کتاب‌هایی را با موضوعات گوناگون جست‌وجو کرد و سفارش داد. این موضوع را می‌توان تنها با یک نگاه به وبسایت پر از کتاب این کاتفروشی دریافت.

اما ای کتاب‌خوان‌ها! می‌دانستید که فرهنگ مطالعه و کتابخوانی چه نقش مهمی در زندگی افراد دارد.

کتابخانه، روابط عمومی و نیروی متخصص

گزارشی از کتابخانه‌های منطقه ۳ سازمان فرهنگی هنری شهرداری

شادی شاپوری

فهاد کتابخانه در منطقه‌های مختلف تهران وجود دارد. کتابخانه‌هایی که نزدیک‌ترین راه را به خانه شهروندان تهران انتخاب کردند تا مسرعه‌ای باشند برای رسیدن کتاب به خانه‌ها. مسرعه‌ای اگر چه خامی و پیر دومسر کتاب هفتده، طبق رسم دیرینش در کتابخانه‌های منطقه‌های مختلف تهران که زیر نظر سازمان فرهنگی، هنری شهرداری فعالیت می‌کنند، حضور پیدا می‌کند تا تولد مسرعه‌سازان را هموارتر کند.

۱۱ ده سال باچشر
تاریخ هر تاریخ سیاسی جهان، تاثیرش بیشتر... کتابخانه‌های مخصوص اهالی هنر تبارحقی نتوانند کتابهای مورد علاقه خود را پیدا کنند. کتابخانه ارسباران یا هنر که در فرهنگسرای هنر قرار دارد یکی از هفتاد کتابخانه زیر نظر سازمان فرهنگی- هنری شهرداری است که با توجه به موفقیت مکانی اش مرجان زیادتی دارد.

فاطمه بهزادی ده سال است که مسئولیت این کتابخانه را به عهده دارد و ریاستگویی در حوزه عضو فعالی است که به این مکان مراجعه می‌کنند و روی دریا، آدیس کتابخانه می‌گوید: «دوم آبان سال ۱۳۷۴ کتابخانه راه‌اندازی شد. این کتابخانه امروز شانزده هزار و ۵۰۰ جلد کتاب دارد که ۳۲۰ جلد آن لاتین است. کتابهای لاتین بیشتر مرع است. کتابخانه هنر ۱۰۸۰ حصدی برای استفاده مرجعان دارد و روز استفاده، خانواده و اقربان جدا جدا هستند. دو نفر در مقام کاردار به مسئول کتابخانه کمک می‌کنند. بیشتر مرجعان کتابخانه دانشجوین هنر و پژوهشگران این رشته هستند.

این کتابخانه که رده‌بندی آن به روش‌های LC و DOE است مشترک ۱۶ روزنامه و ۷ نشریه هنری است و ۱۵ نشریه نیز به صورت رایگان برای آن ارسال می‌شود. برای خرید کتاب، مسئول کتابخانه باید لیست کتابهای درخواستی خود را برای امور کتابخانه‌های سازمان بفرستد. سازمان با توجه به بودجه خود کتابها را تهیه می‌کند. مسئول کتابخانه هر سال کتابها را چنین می‌کند و کتابهایی را نیز که نیازی به آنها ندارد، برای میانه به فرهنگسرای خاورام می‌فرستد.

بهزادی درباره مشکلات کتابخانه می‌گوید: بزرگترین مشکل کتابخانه نداشتن خط تلفن است که به این دلیل به اینترنت دسترسی نداریم. البته کتابخانه ما در سایت فرهنگسرا که آدرس آن **www** است، پایگاه دارد.

۱۱ دانشکاهیا ویگ کتابخانه
دور محدوده جردن، گاندی و میرداماد کتابخانه‌ای جز کتابخانه علامه امینی وجود ندارد. از این سمت تاشریعی و از سوی دیگر تا پارک ولی، چمن تا کتابخانه شمس شیرازی، ترابهای کتابخانه‌ای افزا را ما باید می‌دهیم، اینها بخشی از حرفهای شهلا احماد سجادی مسئول کتابخانه علامه امینی است.
این کتابخانه که ۲۲ تا همین سال ۷۳ در زمینی به وسعت ۷۰۰ متر مربع راه‌اندازی شده است، روزانه حداقل ۵۰۰ مراجعه‌کننده دارد.

کتابخانه علامه امینی با ۲۲۰ هزار جلد کتاب و دو سالن مطالعه با ظرفیتهای ۷۰ نفر (خانم‌ها) و ۹۰ نفر (آقایان) ۲۶

هزار و ۸۵۵ نفر مورد دارد که ۲۶۰۰ نفر آنها عضو فعال هستند.

به جز کتابهای عمومی، قفسه‌ای با ۳۳ هزار جلد کتاب کتب تیز در کتابخانه خودنمایی می‌کند. کتابهایی که این روزها نیاز اساسی هر کتابخانه‌ای هستند.

رودبندی کتابها که به صورت DOE صورت گرفته هم از طریق برگه دان و هم به وسیله کامپیوتر در اختیار اعضا قرار می‌گیرد کتابخانه خودبه ۱۰نشریه ادعایی و ۱۰نشریه درخواستی دارد. نشریات درخواستی با توجه به نیاز درخواستی از اعلام می‌کنند و سازمان تصمیم می‌گیرد که کدام کتابها را تهیه کند. عنام احماد سجادی درباره کتابهای ادعایی می‌گوید: «عقب کتابهای هستند که چون تهیه و یا به روزریننده به سازمان ارجاع داده می‌شوند اما در این نوع مجموعه‌های قبسی هم به کتابخانه اهدا شده است. مانند کتابهایی که از طرف هیواد نیکام، آستانه کتابداری، به کتابخانه اهدا شده است.»

درباره کتابهای بی‌طرفدار می‌بوسم و مسئول کتابخانه می‌گوید: «دو زمینه زمان و تاریخ خیلی درخواست‌کننده داریم. در بخش زمان تا حدودی جایگزین هستیم اما کتابهای تاریخی مان اندک است»
- در این مورد اقدام هم کرده‌ای؟

هر ماه به سازمان نامه می‌دهیم اما هنوز جوابی نشده‌ایم. »

این کتابخانه روزانه بیست تا سی مراجعه‌کننده دارد که نامید بر می‌گردند. زیرا کتابهای را درخواست می‌کنند که در کتابخانه موجود نیست و مسلماً برای کتابخانه‌ای که دارد این امر، اتفاق جالبی نیست.

۱۱ روابط عمومی صفر
کتابخانه امام علی(ع) که در حیابان اسلندار قرار دارد، کتابخانه‌ای است مخصوص کتاب‌هایی با محوریت موضوعی امام علی(ع). این کتابخانه تاکنون از ضعف روابط عمومی موزه امام علی(ع) به شدت رنج می‌برد که البته در هفته‌ای که گذشت، مسئول روابط عمومی این موزه عوض شده است.

آلهه درویش کویلی، مسئول کتابخانه امام علی(ع) در این باره می‌گوید: کتابخانه ما ۳۹۰۰ جلد کتاب با موضوع تخصصی امام علی دارد که ۶۰ جلد آن به زبان عربی است. این کتابخانه با توجه به تخصص بودن آن می‌تواند کمک خوبی به دانشجویان و پژوهشگران کند. برای روابط عمومی موزه امام علی دو ماهی گذشته برای معرفی کتابخانه تلاش زیادی کرده‌است و این موجب شده که مراجعان ما در حدصاف باشد. اما در هفته گذشته مسئول روابط عمومی عوض شد و امیدواریم از این پس این کتابخانه به دانشجویان و پژوهشگران معرفی شود»

مسئول کتابخانه درباره تهیه کتابهای نیاز می‌گوید: «مسائل و سال گذشته تمام لیست‌هایی که برای خرید کتاب فراهم کردیم، خریداری شده است و مشکلی از این نظر نداشته‌ایم.»
کتابخانه امام علی(ع) کوچک است و سالن مطالعه آن تنها اندازه مجله صنفی ظرفیت دارد. با این حال فضای آن برای کتابخانه مناسب است. این کتابخانه رودبندی آن به شکل DOE است. اینترنت ندارد و مشترک پنج روزنامه است.

۱۱ خانه پیشکسوتان هنر ویگ کتابخانه
یکی دیگر از کتابخانه‌های که زیر نظر سازمان فرهنگی، هنری شهرداری در منطقه ۳ فعالیت می‌کند کتابخانه شمس تیریزی است که در خانه پیشکسوتان هنر قرار دارد. اعظم محمودی، مسئول کتابخانه شمس تیریزی درباره تعداد کتابهای این کتابخانه می‌گوید: «این کتابخانه سه هزار جلد کتاب دارد که همه در زبان فارسی است. حدود چهارصد جلد از کتابها تک‌جلد است و حدود این کتابها باعث می‌شود در روزهای نزدیک به کنکور روزان چهل تا پنجاه مراجعه‌کننده داشته باشیم. تعداد مراجعان ما در روزهای عادی حدود سی نفر است.»

اعضای فعال کتابخانه حدود سیصد هستند که از این مشترک سه روزنامه است.

محمودی درباره خرید کتاب و فرستادن کتابهای کراز می‌گوید: کتابخانه ترویج می‌دهد. کتابخانه ما دو سال است که افتتاح شده و با توجه به این موضوع بیشتر کتابها اولین بار است که برای ما فرستاده می‌شود. ممکن است کتابخانه‌های قدیمی چنین مشکل داشته باشند».

۱۱ کودک و نوجوب تیریزی متخصص
کتابخانه فرهنگسرای کودک نجیبین و آخرین مقدمات افتتاح این کتابخانه از سال ۸۷ آغاز شده و هنوز به

پایان نرسیده است. یکی از مسئولان فرهنگسرا درباره این اتفاق می‌گوید: «اینداد افرادی که کتابخانه تخصصی کودکان باشد ولی به علت نبود نیروی کنار تخصص در این حوزه، افتتاح کتابخانه به تعویق افتاده است»

می‌شواهد که همه افراد، اعم از دولت و گروههای

فرهنگی و سیاسی و اجتماعی و تک تک اعضای یک جامعه، باید در آن نقش داشته باشند اما چگونگی رسیدن به انقلاب کتابخوانی در جامعه ما می‌تواند با شیوههای بسیاری داشته باشد که در حیطهٔ این یادداشت نمی‌گنجد.

به طورحقی آنچه که گذشت زیربنای دیگر، تمام همه موضوع و توجیه که معضل حق التألیف نویسنده باشد، از بخشی از این معضل با رویکردهای حمایتی دولت از تأمین امنیتی و اجتماعی و رفاهی گروهی از یخبگان جامعه که همان نویسندگان هستند، جدا شده. اینها خواهد بود، چراکه تا حداقل تا نسیسه بدافلاسه در حمایتها برقرار نشود و به عبارتی تا ناشران برخوردار از حمایتها ریزکار یک دولتی، ملزم به ارائه خدمات و یا پرداخت مناسب حق التألیف، به نویسندگان نشوند، مشکل همچنان با بر جا خواهد بود.

البته برخورد جدی با ناشران که حقوق نویسگان را نادیده می‌گیرند و محرومیت آنان از حمایتهای موجود نیز می‌تواند تا حدودی راه‌گشا باشد. وضعیت قراردادهای موجود، میان نویسندگان و ناشران، از دیگر علل مشکل آفرین میان این دو گروه فرهنگی است. آیا امکان طراحی نمونه‌هایی برای قراردادهای معقول و منصف به صورت مختلف خرید تضمینی اثر و حق التألیف بر اساس درصدی از قیمت حبله کتاب وجود ندارد؟ آنچه مسلم است از اکثر قراردادهای فعلی مورد استفاده، مجزای مهم مفادى است که در بندهای مختلف قراردادهای گنجانده شده است. زمینه مناسبی برای سوء تعبیر و سوء تفاهم دو طرف به‌وجودمی‌آورد بدون تردید پیروی از الگوی مصوب تا حد زیادی از تشابهات موجود می‌کاهد و بر مهندسی ناشران و نویسندگان می‌افزاید.

یادداشت

حق با کیست، نویسنده یا ناشر؟

نویسندگان و ناشران سرزمین مام معمولاً دل خوشی از هم ندارند، اینها غالباً یکدیگر را به بدفلفلی‌های خود ارجاع می‌دهیم.
کتاب نویسندگان می‌گویند: ناشران کتاب ما را به موقع چاپ نمی‌کنند. حق التألیف کتاب ما را نمی‌دهند و یا برای پرداختن هزار اما و اگر می‌کنند. قراردادهای مهم تنظیم می‌کنند و هیچ وقت یا آدم روزاست نیستند...

ناشران می‌گویند: تمام دوندگی‌های فیزیکی چاپ و نشر کتاب به عهده ناشران است. بازار فروش کتاب خوب نیست. بودجهٔ سرمایه‌مدت زمان زیادی طول می‌کشد. حق نویسندگان بیشتر از امکانات مالی موجود ناشران است. شبکه‌های پیش کتاب حضاری است و هر اثری که با هر موضوعی به سادگی در بازار کتاب، قابل ارائه و عرضه نیست.

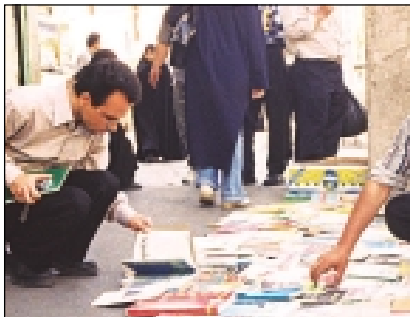
نویسندگان می‌گویند: به طرز کلی سیاستهای نشر در سالهای اخیر، بازار محروم بوده است. کاغذ و وام و خرید کتاب و حمایتهای دیگر موجب رونق اقتصادی و مالی برای ناشران است و در عوض آنچه عاید نویسندگان فقط نصف عهده وام آن هم با سر و صدای تبلیغاتی بوده است. البته با همکاری آردویی برای اعلی قلم که اصلاً چنین برخوردی در شأن آنها نیست.
این همه چیز نویسنده حرف‌های وجود دارد که با ناشر آثار خود دچار مشکل شده باشد. نویسندگان از مفاد قراردادهای چاپ از سوی ناشران برای موضوعاتی چون پرتی کاغذ و تبلیغات، تنظیم می‌شود و موجب کسر درصدی از حق التألیف کتاب است، شکایت دارند.

به کتابفروشی دستفروش زن نمی دهند

«شما که اهل کتابید، در طول هفته (احتمالاً) چند بار به میدان انقلاب می‌روید. به کتابفروشی‌ها سر می‌زنید و گاهی هم به دستفروشان کتاب. آنها چندین نوع کتاب می‌فروشند: رمان، تاریخی و... درسی، و کتابهای نایاب. جاهای مختلفی از خیابان انقلاب بساط کرده‌اند و سر بساط هر کدامشان هم عده‌ای ایستاده‌اند. مهمترین ترس آنها از شهرداری و مأموران سد معبر است. شما هم احتمالاً از آنها، کتابهای نایاب، متفرقه و حتی اگر مجبور بودید، کتابهای درسی خریداری می‌کنید. و حتی اگر چند نفر از آنها را ببینید، در مورد کسب و کارشان، پیشینه‌شان، شیوه کارشان و قیمت‌ها و نوع کتابهایشان، با آنها صحبت کردیم. آنها کارشان را روی زمین، نه پشت و پیرین! به فروش می‌رسانند و عموماً از صحبت کردن با خبرنگارها، می‌ترسند! از هفت نفری که به سراغشان رفتیم، فقط سه نفر با من صحبت کردند: آن هم هنگامی که به آنها قول دادیم، از محل و مکان کارشان چیزی نپرسیم!

رضا فرامرزی

فروشنده‌های متفرقه، شماره ۲، شهریور ۱۳۸۴، شماره ۱۰۰۰

بساط نسبتاً بزرگی دارد. خودش وسط ایستاده و دو نفر دیگر دو طرف بساط کتاب نگاهش به کتابها و مشربیه‌هاست. کتابهای دست دوم می‌فروشد. همه نوع کتاب در بساطهای دیده می‌شود: تاریخی، سیاسی، مذهبی، رمان آدمهایی که اینجا ایستاده‌اند، هر از گاهی کتابی از روی زمین برمی‌دارند، برانداز می‌کنند و قیمت می‌پرسند. بعضیها می‌خرند و بعضیها قیمت را که می‌شوند می‌روند. کتابهایش را در سه ردیف چیده و برای هر ردیف قیمت مشخص شده‌ای گذاشته: ۵۰۰ تومانی، ۱۰۰۰ تومانی، ۱۵۰۰ تومانی اول نمی‌خواهد به من جواب بدهد. به او می‌گویم که فقط چند سوال دارم تا گزارشم را بنویسم. سوالهایم را با شتاب و بی‌حوصله جواب می‌دهد.

چند سال است که کتاب می‌فروشید؟ حدود هفت سال.

قیمت کتابها را چطور تعیین می‌کنید؟ بر مبنای نوع کتاب، سالم بودنش، معروف بودن یا نبودنش. اینجا که پانصد تومان است، کتابهای متفرقه است. ۱۵۰۰ تومانیها، رمان و تاریخی است، از نویسنده‌های مهم.

مشتری‌های ثابتی با فقط گذری هستند؟

بیشتر گذری هستند. بعضیها هم ما را می‌شناسند و بیشتر سراغ ما می‌آیند. نزدیک به هفت سال است که اینجا بساط می‌کنم. در این مدت عده‌ای هم مشتری ثابت ما شده‌اند.

بیشتر چه نوع کتابهایی از تو می‌خرند؟ اکثر تاریخی و رمان.

کتابها را از کجا تهیه می‌کنید؟ کتابخانه شخصی می‌خرم. بعد هم اینجا می‌فروشم.

کتابخانه‌ها را چطور می‌خری؟ می‌رویم، می‌بینیم چه نوع کتاب‌هایی دارد، بگذرد کتاب دارد، بعد قیمتی پیشنهاد می‌کنیم.

اگر یک مشتری برای پیدا کردن کتاب از تو اطلاعات و راهنمایی بخواهد، می‌توانی کتابی به او معرفی کنی؟ اگر دنبال کتاب خاصی باشی، کتاب رایج او می‌دهم، اگر هم نداشته باشم برایش تهیه می‌کنم. عده‌ای هستند که می‌آیند کتاب سفارش می‌دهند.

چطور شد کتابفروشی شدی؟ پیش آمد. قبلاً در یک شرکت دولتی کار می‌کردم. اخراج شدم، بعد به پیشنهاد دوستی آمدم سراغ این کار. درآمدت خوب است؟

نه زیاد، اما آرامی هستیم! یا کارت چه مشکلی داری؟

به غیر از گرما و سرما، مأموران سد معبر شهرداری مهمترین مشکل ما هستند. می‌آیند بساطمان را جمع می‌کنند و کتابها را می‌برند. تا حال به این فکر افتاده‌ای که جایی را اجاره کنی؟ با کدام پول؟ معافه از خیابان انقلاب قیمت بسیار زیادی دارد، نمی‌توانم. تا کی می‌خواهی دستفروشی کنی؟ تا هر وقت که شد!

کتابهایی درسی کمپای!!

این یکی کتابهای درسی می‌فروشد، بدنام و بداخلاق است. اصلاً نمی‌خواهد به سوالهایم جواب بدهد. به او قول می‌دهم که اصلاً علامت مشخصه‌ای از مکان کار

و چهاره اش نویسم. حدود یک ربع با او صحبت می‌کنم. تا بالاخره راضی می‌شود به سوالهایم جواب بدهد. کتابها را به صورت یک ستون روی هم چیده و چند لحظه یک بار داد می‌زند: درسی و دانشگاهی، از او می‌پرسم که چرا کتابهای درسی را می‌فروشد، مگر این کتابها را کتابفروشیهای درسی ندارند؟ جواب می‌دهد: نمی‌دانم. شاید داشته باشند. اما شاید هم نداشته باشند. چون بعضی از کتابهای درسی دبیرستان و پیش‌دانشگاهی نایاب است! به اسم کتابها نگاه می‌کنم، اکثرآه دوره دبیرستان مربوط می‌شوند. می‌پرسم: چرا کمپای هستند؟ یعنی چپای نمی‌شوند؟ پوزخند می‌زند و می‌گوید: قرار نبود سوالهایم بد بد پرسیم؟! به او می‌گویم: سوالم برای تو عجزی ندارد، اسم و مشخصات تو را که نمی‌نویسم. دوباره پوزخند می‌زند و می‌گوید: «انها که می‌پرسی اسرار کاری ماست. اگر خیلی کنجکاری، برو آموزش و پرورش بگو چرا این کتابها نایاب است؟! آنها بهتر از من می‌دانند!»

بعضی از کتابهای درسی را زیراکس زده و به جای اصل کتاب می‌فروشد. می‌پرسم: چرا زیراکس کرده‌ای؟ به کتابهای نگاه می‌کنم و می‌گویم: «عقلمانی زیاد دارد، اصل کتابها را تمام کرده‌ایم، زیراکس می‌کنیم و می‌فروشیم».

کتاب فارسی ۸۲، اخیری ۹۲ و ۸۳ و آمار، جزو کتابهای زیراکسی او است. از او درباره قیمت‌هایم می‌پرسم. می‌گوید: «قیمت کتابهای درسی متفاوت است». کتابی را از روی کتابها برمی‌دارم: «ایرانی». ۴۰ قیمت پشت جلد آن را نگاه می‌کنم و بعد می‌پرسم: این را چند می‌فروشی؟ دو انگشت وسط و اشاره اش را بالا می‌آورد و می‌گوید:

کتابخانه‌ها را چطور می‌خری؟ می‌رویم، می‌بینیم چه نوع کتاب‌هایی دارد، بگذرد کتاب دارد، بعد قیمتی پیشنهاد می‌کنیم. اگر یک مشتری برای پیدا کردن کتاب از تو اطلاعات و راهنمایی بخواهد، می‌توانی کتابی به او معرفی کنی؟ اگر دنبال کتاب خاصی باشی، کتاب رایج او می‌دهم، اگر هم نداشته باشم برایش تهیه می‌کنم. عده‌ای هستند که می‌آیند کتاب سفارش می‌دهند. چطور شد کتابفروشی شدی؟ پیش آمد. قبلاً در یک شرکت دولتی کار می‌کردم. اخراج شدم، بعد به پیشنهاد دوستی آمدم سراغ این کار. درآمدت خوب است؟ نه زیاد، اما آرامی هستیم! یا کارت چه مشکلی داری؟ به غیر از گرما و سرما، مأموران سد معبر شهرداری مهمترین مشکل ما هستند. می‌آیند بساطمان را جمع می‌کنند و کتابها را می‌برند. تا حال به این فکر افتاده‌ای که جایی را اجاره کنی؟ با کدام پول؟ معافه از خیابان انقلاب قیمت بسیار زیادی دارد، نمی‌توانم. تا کی می‌خواهی دستفروشی کنی؟ تا هر وقت که شد!

کتابهایی درسی کمپای!! این یکی کتابهای درسی می‌فروشد، بدنام و بداخلاق است. اصلاً نمی‌خواهد به سوالهایم جواب بدهد. به او قول می‌دهم که اصلاً علامت مشخصه‌ای از مکان کار

و جوان است. تقریباً سی ساله. او هم مثل همکاران دیگرش، اول نمی‌خواهد با من صحبت کند. اما بعد از توضیحاتی که به او می‌دهم، آرام آرام به من

اعتماد می‌کند. قبل از اینکه به سوالهایم جواب بدهد می‌گوید: «شدم مثل آدمهای معروف، هر چی بگویم چاپ می‌شود!» کتابهای کمپای و نایاب می‌فروشید؟ می‌توانی به من بگویی کتاب کمپای چه کتابی است؟ کتاب کمپای، کتابی است که در بازار نیست. طالب زیاد دارد و زیاد سرافراش را می‌گیرند. منظور بگویم که یک سری کتابهایی هست که چون چاپ نمی‌شوند و مجوز چاپ ندارند، خیلی کم تانند و تا دلت بخواید مشتری دارند.

اینها که گفتی همه شان چاپ شده‌اند و مجوز دارند. آره، تا زنگها چاپ شده‌اند، اما کامل نیستند، ما تکمیلش را می‌فروسیم. بعضی کتابهایی که داری به صورت «فانت» است. ای بابا! انسان که پیدا نمی‌شود؟ همین «فانتها» را می‌فروسیم. مشربیه‌های بیشتر گذری هستند یا دائم؟ بیشتر ثابتند، البته گذری هم زیاد است. اما کتابخوانها و کتاب‌بازها، به ما عادت کرده‌اند. بیشتر سراغ ما می‌آیند. مشربیه‌های بیشتر چه کتابی هستند؟ دانشجو، استاد دانشگاه، کارگر، کارمند. همه جور آدمی مشتری ما هست.

دانشجوهای بیشترند، درست است؟ تقریباً آره! این کتاب «صد سال تنهایی» را چند می‌دهی؟ می‌خواهی بخری؟! نه می‌خواهم بدانم. دودار و پانصد، سه هزار تومان. خودت هم کتاب می‌خوانی؟ کم و پیش، گاهی. اگر از کتابی خوشم بیاید می‌خوانم. درآمدت در طول روز چقدر است؟ فکر کنم خوب دویزوری. ای بابا، کدام درآمد، ما هر چی کار می‌کنیم ۱۰۰۲۰

درصد آن مال خودمان است. بقیه مال بخش کننده و چاپچی و اینهاست. چرا کتابفروشی را انتخاب کردی؟ از روی اجبار! بیکار بودم. آمدم این کار. کار کتابفروشی را دوست ندارم؟ نه! دروسهای زیادی دارم. فروش کتابهای کمپای از نظر قانونی مشکلی ندارد؟ نمی‌دانم. شاید داشته باشد. مسئولی که به سوالهایم جواب دادی، آژانگ چیر بگویم می‌نویسی؟ چی؟ چرا به کتابفروشی دستفروش زن نمی‌دهند؟

بعد التحریز

بعضی گزارشها به دنبال جوابی درباره سوژه‌شان می‌گردند، بعضی گزارشها هم صرفاً طرح موضوع می‌کنند و در تعبیر و تفسیر در آنها باار است. گزارش که خواندند از همین نوع دوم است. سعی کردیم هر آنچه را که گفتیم و گفتند، در اینجا نقل کنیم تا خود مخاطب درباره موضوع دستفروشان کتاب، کارشان و اینکه در چه جریان و شرایطی کتابفروشی می‌کنند، آشناتر کند و از خودپرسد که چرا کتب درسی نایاب است و کار خیابان با پهلوی گرفتار فروخته می‌شود و چرا...

بازتاب

درباره گزارش «۴ دروازه محلی برای دانش» که در صفحه ۶ کتاب هفته شماره ۲۷۷ منتشر شده بود، خاتم مرجان تک‌بخت مسئول کتابخانه شیخ عبدالله طرشی پاسخ نوزده نشریه ارسال کرده‌اند. موضوع کلمه‌های مشخص و زیاد و به بن بست رسیدن و عبارتی نظیر اینها از طرف اینجانب گفته نشده است و گویا برداشت‌های شخصی گزارشگر است.

معرفی کتاب

از ساقه تا صدر

«از ساقه تا صدر» سید علی موسوی گرمارودی، مؤسسه انتشارات قدیانی، ۸۲۰ صفحه، جلد گالنگور، ۲۷۵۰ نسخه، ۶۱۵۰ تومان، چاپ اول.

دکتر سید علی موسوی گرمارودی سالیان سال در نقش رایزن فرهنگی ایران در تاجیکستان به سر برده است. از نزدیک با بسیاری از شاعران تاجیکی حشر و نشر داشته که حاصل این مهنشینی و مؤانست و همچنین مطالعه و تحقیق پیاپی در آثار و اسوالم شعرائ تاجیک، کتاب نسبتاً حجیمی شده است به نام «از ساقه تا صدر» این اثر.

کتاب که در واقع می توان عنوان تذکره به آن نهاد به شعر و زندگی شعرائ تاجیکستان در قرن بیستم می پردازد. گرمارودی در مقدمه کتاب آورده است: «کار من در این کتاب دیدن زیبایی ها، جست و جوی برای یافتن قریحه های بلند یا که های قریح بلند در شعر معاصر تاجیکان است. انتظار هم نباید داشته باشیم که شاعران صد سال اخیر تاجیکستان همه برجسته و دارای قریحه درخشان باشند. مگر در طول تاریخ ادبیات ما از همان آغاز تا کنون همه برابر بوده اند... من در این کتاب همواره در جست و جوی قریحه و بالا بده ام، اگر یافته ام، برکتشیدم، و اگر نیافته ام بسیار گشته ام تا در پی قریحگان نیز شعر نسبتاً سالمی را بیابم و همان را معرفی کنم. زیرا همچون صدرالدین عینی معتقد بوده ام، به یاد آری اگر آغاز تاجیک، باور عوامی داشت که تیریه رودکی، تیریه رودکی است و اگر فرضی بیاید و بگویند، دیگر باری به اصل خود رجوع خواهد کرد. می ۲۹-۲۸، سید علی موسوی گرمارودی چندی پیش دچار سانحه ای شد که خوشبختانه آسیب جدی ندید. «کتاب هفت» برای جناب گرمارودی آرزوی سلامتی و طول عمر دارد و امیدوار است جامعه فرهنگی ایران بازم شاهد آثار گرانبها و بالارزش ایشان باشد.

بار دیگر شعر...

موسی جوادی

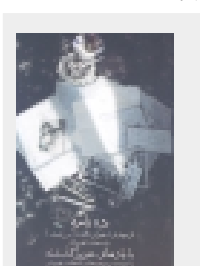
عمر سلیمان شامشانی

دوستعلی میرشاکای

می شود این روزها همانند سال های گذشته غریب و سرگشته میبینند. اینطور که شنیده ایم دفتر آفرینش های ادبی حوزه تصمیم گرفته است مجموعه ای از آثار شاعران نسل انقلاب را منتشر کند. چاپ دو مجموعه شعر از علی معلم واعلمی که به جز مجموعه درجهت سرخ شماره ۱ تا به امروز مجموعه دیگری منتشر نگردیده است. و آنطور که شنیده ام، منتوی ها در یک مجموعه و ارائه ها در مجموعه ای دیگر. چاپ سه مجموعه شعر از قادر طهماسبی یوفیاد که سالها در سکوتی خودخواسته فرو رفته بود.

چاپ گردیده ای از اشعار دوستعلی میرشاکای به همراه دفتر و مصاحبه ای درباره اشعارش. جدید چاپ آثار زند به یاد سید حسن حسینی، چاپ ترانه های عبدالعزیز کاکایی و... چند مجموعه شعر دیگر از شاعران جوان شهرستانی.

فهرمان سال های سال بر سر فرهنگ و هنر این سرزمین مستدام باشد و این اثر حسن معلمی باشد برای انتشار خاطرات منحصر به فردی که در ذهن دارند تا بیرون نسل امروز و نسل آینده با بزرگان دهه های پیشین گنشته شود.

شمار می آمدند رجوع کنند. شاعران جوان انقلابی در آن سالها، طراح منظمه فکری هنر انقلاب را عهده دار بودند. آن روزها، روزهای سطوت و شوکت شاعران بود. هنرمندان دیگر شسته هاهر گاه می خواستند تصمیم جمعی بگیرند و با بر سر دوازده قرار می گرفتند نگاهشان به شاعران بود که ایران و خدایند کاران عرصه کلام به شمار می رفتند. امروز اما از سطوت و شوکت شاعران چیزی باقی نمانده است. برخی از آنان خوشی پیشه کرده اند، برخی از آنان «جوانمردگ» شدند، برخی از آنان به عوالم پناه بردند که روزگاری خود از معرضان به آن عوالم به شمار می آمدند و برخی دیگر... بگزاریم و بگذاریم، البته می توجیه سردمداران امروزه هنری به اشعار و به طبع آن به شاعران در سال های اخیر خود کنی از عوامل سرگشتگی و بی انگیزگی شاعران خوب حوزه هنری بود. اما این روزها خیرهای خوبی از حوزه به گوش می رسد. انگاری برخی از بزرگان متوجه شده اند که حوزه هنری برای قوام و دوام چاره ای ندارد جز آنکه به ریشه ها، منابع اصلی هنری رجوع کنند. شاعران نسل انقلاب که همه آنها به نوعی خاستگاه هنری شان حوزه هنری محسوب

لیدر طهماسبی یوفیاد

معرفی کتاب

با یادهای عزیز گذشته

«با یادهای عزیز گذشته» گردآورنده: محمد فهرمان، انتشارات زمستان، ۵۰۰۰ نسخه، ۱۸۴ صفحه، ۱۹۰۰ تومان، چاپ اول، ۱۳۸۴.

نام محمد فهرمان را که می شنویم خواه ناخواه نام کمال، صاحبکار، عماد خراسانی و مهدی اخوان ثالث را هم به یاد می آوریم. دوستانی که از سرآمدان شعر و سخن خراسان به شمار می آیند. از آن جمع امروز تنها محمد فهرمان در قید حیات است. یادگیری بر از خاطرات، خاطرات شنیدنی که اگر فهرمان آنها را ننویسد در خاک مدفون خواهند شد و درخ است که اینگونه شود. ظاهراً فهرمان نیز اهمیت این موضوع را درک کرده است که چنین کتابی را نندارک دید. کتاب

فهرمان دو عنوان دارد ده نامه و با یادهای عزیز گذشته. موضوع کتاب دهه نامه است از مهدی اخوان ثالث به محمد فهرمان که نخستین آنها در سال ۱۳۳۰ نوشته شده است و آخرین آنها در سال ۱۳۲۷ علاوه بر این ده نامه، فهرمان ضمیمه را نیز به کتاب افزوده است که عالی از لطف نیست. مقدمه کتاب حدود شصت و سه صفحه است با نقل خاطراتی از زودهای گذشته که اخوان در آن حضوری پر رنگ دارد. «فهرمان» مقدمه را به سبک و سیاق خود اخوان نوشته است. گرم و صمیمی و روانی.

همان طوری که اخوان می نوشته: از این شاخه به آن شاخه پریدن بدون هیچ قصد و غرض قلبی همراه با طنز و لطف و شیرین، نوعی بداهه نویسی که اخوان در آن استاد بود. امیدواریم سایه استاد محمد

«سالانه در کشور ما دهها کتاب شعر چاپ می‌شود. حجم انبوهی از کتابهای لاغر شعر که به سرمایه شاعر چاپ می‌شود و معمولاً سر از کانیفروشی‌ها در نمی‌آورد. کانیفروش از گرفتن آن امتناع می‌کند، ناشر گناه را به عهده پخش‌کننده می‌اندازد و پخش‌کننده کانیفروش را متهم می‌کند. به اینکه کتاب شعر سفارش نمی‌دهد. این وسط ۱۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰ جلد کتاب روی دست شاعر باده کرده است و در گوشه‌های از خانه‌اش، خاک و هوا می‌خورند. در این گزارش سه سطح مطرح شده است: چرا شاعر کتاب را با پول خودش چاپ می‌کند؟ دوم اینکه چرا ناشران از کتاب شعر استقبال نمی‌کنند و آن را با پول مؤلف در می‌آورند و سوم اینکه چرا قسمت اعظم این کتابهای لاغر شعر، در گوشه خانه شاعر انبار می‌شود و سر از فتنه کانیفروشی‌ها در نمی‌آورد؟»

رسانه‌های جمعی شعر معاصر را معرفی نمی‌کنند
«علی‌شاه موسوی» که از شاعران کم‌کتاب است و در سال‌های اخیر کتاب‌های شعری چاپ نکرده، بازار شعر را گشاید می‌داند و معتقد است وقتی ناشر سرمایه‌گذاری نمی‌کند، مؤلف مجبور است مجوز کتاب را بگیرد و بعد با پول خودش آن را چاپ کند. این شاعر که رابطه نزدیکی با جوتارن ما دارد به انتقاد ابرن اشاره می‌کند و ناشر را متاثر از شرایط اقتصادی کشور می‌داند. او می‌گوید: «اولاً انقلاب ناشران با از خودگذشتگی و تلاش، کتاب فرعی در می‌آوردند. آن موقع فضای سیاسی، فرهنگی و اجتماعی حاکم بر کشور در میان مردم، همچنان ایجاد می‌کرد و مردم بیشتر کتاب می‌خواندند. الان فضای حاکم بر کشور اقتصاد است و همه چیز ما در حوصل مجوز مسائل اقتصادی می‌گردد. ما همه مردم انتظار داریم کتاب هنرند که فرصت شعر خواندن ندارند. مردم ترجیح می‌دهند به جای کتاب شعر، چیزهایی بخردند که مورد نیاز زندگی شان است.»

این شاعر به نقش رسانه‌ها در عرصه شعر و ادبیات اشاره می‌کند و اعتقاد دارد که شعر در ایران، در رسانه‌های مثل تلویزیون و رادیو، جایگاه خاصی ندارد. در این دوره‌ها مهم، دیدگاهی سنتی نسبت به ادبیات، به خصوص شعر وجود دارد. «موسوی می‌گوید: «دینی» اصوات‌ناآلود در تلویزیون این کشور ظاهر می‌شود. اما الان، در تلویزیون صرفاً اشعار آبی دیده می‌شوند که نگاه سنتی و کلاسیک به ادبیات دارند و نوعی به جریان‌های سنتی گرایش دارند. اگر امکانات تلویزیون به صورت یکسان در اختیار طیف‌های مختلف شاعران قرار داشت، شعر معاصر و جوان ما هم بهتر معرفی می‌شد و مخاطب با آن آشنایی می‌یافت. اما الان برای مردم ماه هنوز قلم‌های شعر، محافظ و سدایی هستند. مردم ما بسیاری از شاعران معاصر را نمی‌شناسند.»

او در پاسخ به این سؤال که چرا پخش‌کننده‌های کتاب، مجموعه‌های شعر را پخش نمی‌کنند؟ عنوان کرد که پخش و نشر و ترویج اول و به دنبال سود خودشان. او به کتابهای عامه‌پسند اشاره می‌کند و این نوع کتابها برای ناشر و پخش‌کننده سودآور می‌داند و کتابهای شعر را فاقه سودآوری برای ناشر و پخش‌کننده عنوان می‌کند.

تقصیر شما مطبوعاتی‌هاست!
«مناطف موسوی» که شاعر است و یکی از ملثران نشر آهنگ دیگر، به در مقابل این سؤال که چرا ناشران کتابهای شعر را چاپ نمی‌کنند و کتاب شعر مخاطب کمی دارد، می‌گوید: «این را شما روزنامه‌نگاران باید جواب بدهید!» چرا کتاب را خوب معرفی نمی‌کنید؟ شما که در عرصه مطبوعات هستید. چرا کارتان را خوب انجام نمی‌دهید و به ترویج شعر معاصر نمی‌پردازید؟»

وقتی به صفحات ادبی روزنامه‌ها و مجلات و بخشهای مخصوص معرفی کتاب اشاره می‌کنم این شاعر و مدیر نشر پس از تأملی کوتاه پاسخ می‌دهد: «پس اینطور که شما می‌گویید مجموعه‌های شعر معرفی می‌شود و مطبوعات در سوره ادبیات فعالیت دارد، باید گفت معرفی کتاب بی‌تأثیر است. این واقعیتی است که اغلب کتابهای شعر به فروش نمی‌روند. تا آنجا که می‌دانم، «خوان» و «آبش» هم کتاب اولشان را با پول خودش چاپ کردند. آنها در اثر استمرار کارشان، مشهور شدند و مخاطب پیدا کردند. شاید ناشران جوانی هم که کتابشان به فروش نمی‌رسد برای استمرار روزی معروف شوند و کتابشان به فروش برسد.»

وقتی از او سؤال می‌شود، به گمان شما که در کار نشر هستید، چرا پخش‌کننده‌ها از ناشر و کانیفروش کتاب شعر را نمی‌گیرند؟ اشاره می‌کند که پخش‌کننده‌ها ممکن است از ناشر کتاب شعر را بگیرند، اما مهم این است که کانیفروش کتاب شعر هم سفارش ندهد. او تأکید می‌کند که نقش کانیفروش بسیار مهم است و او اگر سفارش کتاب شعر هم بدهد، خودبه‌خود کتاب شعر به عرصه پخش و فروش راه پیدا می‌کند.

موسوی در قسمت دیگری از حرفهایش به ناشرانی اشاره می‌کند که «رفقه‌های زیادی» می‌گیرند و کتاب شاعران جوان را چاپ می‌کنند و بعد کتاب را به صاف قاچر و حواله عمل کار، می‌داند و می‌گوید:

«کتابهای شعری که نشر آهنگ دیگر چاپ کرده، با پول نشر میوه‌ده، بلکه با کمک شاعر بوده!»

شاعران صاحب نام هم این مشکل را دارند

شعرا چی چی کا، را همسر اداره می‌کند. وقتی که همسران ناشر باشد و شما هم مثل بنده خودتان چاپخانه داشته باشید، آنوقت می‌توانید راحت تر در

این کتاب‌های ظریف شعر!

مورد ناشرانی که کتاب شاعران جوان را با پول مؤلف چاپ می‌کنند، قصارت کنید. اگر شاعری بخواهد خودش به چاپخانه‌ای برود و کتابش را چاپ کند، باید هزینه‌های زیادی را مقبل بشود. اما وقتی کارش را یک ناشر چاپ می‌کند، هزینه‌های چاپ کتابش از زائر تمام می‌شود. شما می‌گویید ناشرانی که کتاب شعر جوانها را با پول مؤلف چاپ می‌کنند، سود زیادی می‌برند، اما کدام سود؟ در کشور ما اگر یک کتاب که با شمارگان ۱۲۰۰ نسخه چاپ شده، همه‌اش هم فروش برود، تازه هزینه چاپ کتاب درآمد.»

فروش حرف‌های احمدعلی بهمنی، شاعر خوشنام و خوب کشورمان است که به واسطه اداره کردن

یک چاپخانه، دستي هم در کار چاپ و نشر دارد.

به گمان او مسئله «ناشر مؤلف» را باید ریشه‌ای تر دنبال کرد و نباید صرفاً به ناشران نگاه بدبینی داشت. او به انبار کردن کتاب شعر و مشکلات انبارداری اشاره می‌کند و می‌گوید: «به هر شکلی، در کشور ما این اتفاق افتاده که به شعر توجه زیادی نمی‌شود و مؤلف با پول خودش کتابش را در می‌آورد. با این اوضاعی که هست، همین که ناشر یا پول مؤلف کم کتاب شعر را در می‌آورد خوب است!»

به گمان او مسئله «ناشر مؤلف» را باید ریشه‌ای تر دنبال کرد و نباید صرفاً به ناشران نگاه بدبینی داشت. او به انبار کردن کتاب شعر و مشکلات انبارداری اشاره می‌کند و می‌گوید: «به هر شکلی، در کشور ما این اتفاق افتاده که به شعر توجه زیادی نمی‌شود و مؤلف با پول خودش کتابش را در می‌آورد. با این اوضاعی که هست، همین که ناشر یا پول مؤلف کم کتاب شعر را در می‌آورد خوب است!»

عبدالجبار کاکایی: شعر دو دیده اخیر کمتر، با مخاطب ارتباط برقرار می‌کند

در واقع برای مخاطب ما، شعرا امروز جذابیت ولذت ندارد. با این توصیفات طبیعی است که شعرا در شمارگان محدود، بیامند و خواننده نشود و ناشر هم روی آن سرمایه‌گذاری نکند!

«کتابهای شعری که نشر آهنگ دیگر چاپ کرده، با پول نشر میوه‌ده، بلکه با کمک شاعر بوده!»

شاعران صاحب نام هم این مشکل را دارند

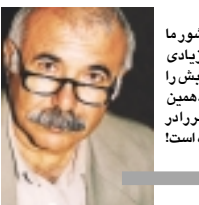
شعرا چی چی کا، را همسر اداره می‌کند. وقتی که همسران ناشر باشد و شما هم مثل بنده خودتان چاپخانه داشته باشید، آنوقت می‌توانید راحت تر در

جوانها سرمایه‌گذاری نمی‌کنند، چون اکثر شاعران جوان، گنگام هستند و اسم و رسمی ندارند! کانیفروشان هم چون سودی نمی‌برند، کمتر کتاب شعر را قبول نمی‌کنند. ممکن است بین این شاعران جوان، شاعر خوبی هم باشد، اما به گناه معروف نبودن، اثرش مورد توجه قرار نگیرد.»

این شاعر جوان به این اشاره می‌کند که باید مؤسسه‌ای تشکیل شود که آثار شاعران جوان را چاپ کند و به آنها اعتبار دهد. شیری می‌گوید: «برخی ناشران خیلی پولدار و قوی هستند، اینها می‌توانند کتابهایی را چاپ کنند که در برگیرنده شعر شاعران جوان است. با این کار، شعر شاعران جوان معرفی می‌شود و چون ناشری بزرگ آن را به چاپ رسانده، احتمال اینکه چنین کتابی به فروش خوبی برسد، خیلی زیاد است.»

مشاور ادبی اشتر نجیب‌ا، در ادامه صحبت‌هایش، به این نکته اشاره می‌کند که اگر شاعری به این بقیمن رسید

محمدعلی بهمنی: به هر شکل، در کشور ما نمی‌شود مؤلف با پول خودش کتابش را در می‌آورد. با این اوضاعی که هست، همین که ناشر با پول مؤلف کم کتاب شعر را در می‌آورد خوب است!

که مجموعه شعرش خوب است و باید چاپ شود، حتی با سرمایه خودش هم که شده باید چاپش کند.»

شعر امروز برای مخاطب جذابیت ندارد

«به غیر از دهه هشتد که شعرهای موفقی داشتیم، در دهه هفتاد و هشاد، کمتر شاهد شعرهای موفق و خوب بودیم. مهمترین تجربه‌ها و موفقترین تجربیات شعر معاصر ما مربوط به دهه‌های ۴۰، ۵۰، ۶۰ است. شعر دو دهه اخیر کمتر با مخاطب ارتباط برقرار می‌کند، در واقع برای مخاطب ما، شعر امروز جذابیت ولذت ندارد، با این توصیفات طبیعی است که شعرا در شمارگان محدود بیامند و خواننده نشود و ناشر هم روی آن سرمایه‌گذاری نکند!»

«عبدالجبار کاکایی» شاعر معاصر، در ادامه حرفهایش به امکانات جدیدی توسعه‌یافته چاپ اشاره می‌کند و راحت‌بودن چاپ کتاب را در شرایط کنونی، از عواملی عنوان می‌کند که شاعران را تشویق می‌کند. کتابهایشان را به چاپ برسانند. او معتقد است که هر ناشری باید یک شورای ادبی داشته باشد تا شعرهایی را که می‌خواهد چاپ کند، مورد کارشناسی قرار دهند و کتابهای شعر، ارزش ادبی داشته باشند.

او به سوده‌های سربازی اشاره می‌کند که ناشران از راه چاپ کتاب شعر، با پول و سرمایه شاعر می‌برند و می‌گویند: «چاپ ادبیه» کتاب شعر باعث می‌شود که به غیر از زبان مالمی، زبان فرهنگی هم داشته باشیم آثار ادبی ضعیف سبب می‌شود که به شعر معاصر بیشتر لطمه بخورد»

وقتی از او می‌پرسم با شعر خودتان چطور برخورد می‌شود؟ آیا خوب فروش می‌رود؟ می‌گوید: «من با مسئله دیگری روبه‌رو هستم. تعدادی از ناشران من، ضعیف بودند و کتابهای را خوب چاپ و توزیع نکردند. خود من هم کمی تئیل هستم. باید آثار را از آنها بگیرم و به ناشران بهتری بدهم.»

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

چه کارهایی در دست چاپ دارید؟

کاظم مزیانی؛ شاعر و نویسنده مجموعه شعری برای ائمه اطهار(ج) سرودام که به‌زودی به چاپ خواهد رسید. از کارهای اخیرم هزار و یکشب است که برای گروه سنی خردسال تهیه شده و در حال چاپ است. مجموعه شعر دیگری نیز برای نوجوانان سروده‌ام به نام سوسنگها ته‌نیده‌ام. ام‌دورام با خواندن این کتاب نوجوانها دیگر از سوسنگ ترسند!

اگرچه این روزها سرم خیلی شلوغ است باین حال کاربازنویسی داستان راه انجام می‌دهم. اما کاری که تمام هم و غم من است و ذهنم را به شدت مشغول کرده کتابی است به نام قصه‌های کوتاه که در حال نوشتن آن هستم.

حدود نیمی از این کتاب را نوشته‌ام و نیم دیگر آن باقی است.

عباس قدیر محسنی؛ شاعر و نویسنده

از کارهای اخیرم چیزی که کم شده، هم به یک جادوگر هستم و نامه‌ای برای عشاء است که قرائت اشعارت شیابوی به زودی آنها را منتشر کند.

کتاب دیگرم «دزد یک چشم و پادشاه خیل شاه» است که قرائت اشعارت سروش آن را چاپ کند.

دو مجموعه شعر هم در دست دارم به نام «فول‌ها» و «قصه‌های آسمانی» که هنوز راجع به آنها با ناشر خاصی صحبت نکرده‌ام.

کبری بابایی؛ شاعر و نویسنده

از کارهای اخیرم یک مجموعه شعر به نام «ستاره‌ات کم شد» است که انتشارات مدرسه آن را منتشر کرده و هفته آینده به دست نوجوانان خواهد رسید.

در حال حاضر هم برای گروه سنی «الف» و «ب» روی یک مجموعه شعر کار می‌کنم که اشعار این مجموعه قالب نینمایی دارد و هنوز تکمیل نشده است.

مجموعه شعر دیگری نیز در قالب نینمایی برای نوجوانان سروده‌ام. البته بعضی از شعرهای این کتاب هم در قالب چهار پاره است. هنوز درباره این مجموعه با ناشر خاصی صحبت نکرده‌ام.

من از دیار حبیبم...

آخرین خبرها از جشنواره شهید حبیب غنی پور

پیمانی ناگفته و ناتوشه، میان ما- که تا‌بوت را بر

شاه‌هایمان شانه‌ده مومین، مغلغند شد. اینکه «حبیب نباید فراموش بشود» چراکه او «علاوه بر داشتن همه امتیازهای یک شهید یک ویژگی نا‌در نیز داشت. او اهل قلم بود و به معنای اصعب کلام، نویسنده نوجوان. داستانهایش باید گردآوری و منتشر می‌شد تا نسل آینده نیز آنها را بخوانند و چنین نیز شد. «گل خاکی» و «صغر سدی» حاصل عمر کوتاه حبیب در عرصه ادبیات داستانی بود... برپایه جشنواره «شهید حبیب غنی پور» کوششی است برای ارزشگذاری و معرفی تنها نویسنده‌ای که مانده‌گاترین اثرش را در جیبه‌های دفاع مقدس نوشته است.

این سفرها که در یادداشتی تحت عنوان «از کنار این نام بی‌غبارت نگذرویم» نوشته امیرحسین فردی در کتاب حبیب چاپ شده به‌طور خلاصه، بازگو شده. دلایل شکل‌گیری جشنواره شهید حبیب غنی پور است. شهید حبیب غنی پور که در سال ۱۳۳۳ در منطقه‌ای نسبتاً محروم به دنیا آمد و در سال ۱۳۶۵ شهیدات نوشید، از هنرمندانی بود که نویسنده‌ی را از جلسات داستان‌نویسی مسجد جوادالامع(ع) آغاز کرد. جلسات ادبی مسجد جوادالامع(ع) که دور تازه آن از تابستان سال ۱۳۵۸ شروع شده بود، سعی در آموزش داستان‌نویسی و پرداختن به موفقه‌ها و سباز کارهای داستان، خصوصاً برای کودکان و نوجوانان داشت. این دوره از فعالیت جلسات داستان‌نویسی مسجد جوادالامع(ع) را باید طولانی‌تری و اصیل‌ترین دوره این جلسات دانست که بیش از ۱۵ سال ادامه داشت و هر دو هفته‌ش در اتاقک کوچکی روی بام دبستان مسجد که حکم انباری و مخزن کتابخانه را داشت شکل می‌شد. حالا هر ساله به یاد خاطره شهید حبیب غنی پور شاهد برگزاری جشنواره‌ای در زمینه ادبیات داستانی هستیم. امسال چه پنجمین دوره انتخاب کتاب سال این جشنواره رسیده‌اند. به همین مناسبت سراف

مجد مهنوردی شجاعی روزنامه‌نم و از او درباره جشنواره امسال پرسیده‌ام.

از جشنواره پنجم شهید حبیب غنی پور چه خبر؟ آثار تهیه شده و کارشناسان، کارداری را شروع کرده‌اند. در حال حاضر یک‌ماه و نیم از کارداری می‌گذرد و

بوم و رنگ و قلم‌موزا برداشت و دست به کار شد. موشها می‌روند و می‌آمدند و با گرانی نگاهش می‌کردند. دم به دم نقاشی که به کاشف می‌شد و آفرینگی از دیدن آن کشف می‌کرد. در حال کشیدن سیل گریه بود که گریه مظهرش گرفت. «هی جی ی ی ی» و از نقاشی بیرون پرید.

و در سن او همین شروع شد! درست از جایی که داستان «آفرینگی و گریه نالای» به ذهنش جالبش رسید. آفرینگی و گریه نالای یا «این جوری بود که آن جوری شد» از افراد حسن‌زاده ترش است. مخاطب کتاب، گروه سنی ۷ تا ۱۰ ساله آن. کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است. که در سال ۱۳۸۴ با شمارگان ده‌هزار نسخه آن را روانه بازار کتاب کردگ کرده است.

آفرینگی و گریه نالای را باید تجربه‌ای تازه در جبهه داستان‌کردگ دانست. هم از دیدگاه فرم و نحوه روایت و هم از لحاظ تلفیق انیمات و سرگرمی. کتاب آفرینگی و گریه نالای از همان شروع با یک انیمکامپوسر یک هشدار، وارد داستان می‌شود و در بخش سوم، قصه شکل می‌گیرد. اول، «مطابق آفرینگی» چه‌ها مویلب‌باشیده‌گریه‌ای از نقاشی یک نقاش فرار کرده‌اند. هشدار! آفرینگی یا تو هستم. یا تو این کتاب اردوز می‌ژی می‌خوانی. شاید... کسی چه می‌داند. شاید همان گریه از صفحه‌های همین کتاب بیرون بیفتد و در یک چشم به هم‌زدن، تو را بخورد. البته اگر موش باشی! آهسته...»

وقتی که داستان به جنگ و گریز گریه و موشها می‌رسد به‌تأسیب شعر، با به خدمت داستان در می‌آورد و از آن بهره

داوران هنوز هم در حال بررسی آثار هستند. **تایخ داوری چه زمانی به تقصیر خواهد رسید؟** داوری آثار، دور مرحله اول تا پایان‌ماه طول می‌کشد که نتایج نیز در اوایل آبان‌ماه مشخص می‌شود. در نهایت مراسم که مثل هر سال اسفندماه در مسجد جوادالامع(ج) برگزار می‌شود، آثار منتخب، معرفی و اعلام می‌شوند.

لطفاً برای کسانی که آشنایی کمتری با شاه‌های مختلف این جشنواره دارند، توضیح بیشتری بدهید. جشنواره شهید حبیب غنی پور تا دوره چهارم یعنی سال گذشته، دارای دو بخش بود. اول، داستان نوجوان که موضوع آن از آزاد بود و دومی بود بر دو کار خجالی و انبده و فکر تازه مومنتگان. بخش دوم، داستان بزرگسالان در رانشکلی می‌داد. داستان جنگ و زندگی‌نامه داستانی دفاع مقدس، برای مثال سال گذشته دو بخش داستان نوجوان «دشی که جراسگ خوانده» نوشته جمشید خایابان (انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان) و دو بخش در زندگی‌نامه داستانی دفاع مقدس سال بازگشت» نوشته احمد دهقان (فکتره سرداران خراسان) برگزیده شدند.

در بخش بزرگسالان در زمینه دفاع مقدس چهطور؟ سال گذشته در این بخش، چهار کتاب به مرحله نهایی رسیدند که هیچ یک برگزیده نشدند. اگرچه همه آنها در دوران روی یکی از آثار نظیر ویژه داشت. یعنی شمالی مانا، نوشته مختار باقی، نشر طغر.

آثاری که در جشنواره امسال، شرکت داده شده‌اند دارای چه ویژگی‌هایی بودند؟

در جشنواره امسال، نسبت به سالهای گذشته شاهد تغییراتی نیز هستیم.

اول، آن‌ها همه **کتابی هستند**. دوم، آن‌ها همه **کتابی هستند**. در بخش کودک، بر نوجوان، امیرحسین فردی، حبیب پورسازاده، محمد حسن حبیب، محمدحسین شادابی و سیمین اسلایبور و در بخش داستان بزرگسالان خسرو باباخانی، جهانگیر خسروشاهی، مجید قیصری، احمد شاکری و منبوه آرمن.

از نغزهای جشنواره امسال یا جشنواره سالهای قبل

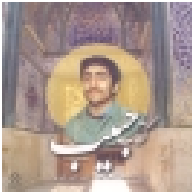
خواب‌های آقای نویسنده

مهران میا

«آفرینگی تصمیم گرفت گریه خویش را نقاشی کند.

سخت می‌شود می‌خوانیم، به دل ابرهای آسمان، زاری است! بر قه‌های نقش گویه‌زاری است! رنگه سادۀ کفها زاری است! دور موجهی‌ای می‌زبازاری است...»
گذشته از این، شخصیت‌های داستان از لایه‌های محتمای راوی، اطلاعاتی به ما می‌دهند. این کار گذشته از اینکه اطلاعات ناگفته را در اختیار خواننده می‌گذارد و چهره‌هایی به داستان می‌افزاید. در ایجاد شوخ و طعنی، نقش سزایی بازی می‌کند. به خصوص اینکه گاهی به همین واسطه بین شخصیتها و راوی ارتباط و دیالوگ برقرار می‌شود. مثلاً آنجا که راوی از نان و پییز داند آفرینگی به موشها سخت به میان می‌آورد یکی از موشها بی‌اجازه می‌پرد وسط و می‌گوید: «بعضی وقتها گردم هم می‌داده و بعد راوی که نگار تازه باشد، آمده‌اند می‌دهند. بنده دوست است. بعضی وقتها به موشها گرد و پیسه و ناام هم می‌داده می‌خوانیم. این ویژگی را هم می‌توان به مجموع آوزدی که موجب ایجاد شوخ در داستان می‌شوند افزود.

تاکنه بنیاد گذاشت این کنه را که روایت بخشی از داستان برهنده تصاویر کتاب گذاشته شده است. تصاویری که توسط علی خدایی کشیده شده هر جا لازم باشد به کمک داستان می‌آید. در گفتای داستان، وقتی می‌گوییم «هنوز قصه ما به سر نرسیده بود و هنوز کلافه به جلدهاش نرسیده بود که یک شب، نقاش خواب عجیبی کشیده. داستان در کام‌هایمان می‌بلندم. تصویر می‌بینیم که آفرینگی سگی را به خواب دیده است. (در واقع خوابی که نویسنده برای داستان دیده است) کی خود آثار داستانی دیگر خواهد بود!

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

صحیح‌ترین تغییرات جشنواره امسال چیست؟

امسال در بخش داستان نوجوان، آثار دو در دو ساخته جداگانه، مجموعه داستان کرده و داستان بلند و رمان بررسی می‌شوند. و در داستان دفاع مقدس نیز شاهد بررسی آثار در شاه‌های نازاری مثل مجموعه داستان کوتاه، داستان بلند و رمان نیز زندگی‌نامه داستانی دفاع مقدس هستیم. از دیگر شاه‌های تازه این بخش از تک داستان کوتاه دفاع مقدس باید کنیم. این بخش مربوط به تک داستانهای است که در خصوص دفاع مقدس نوشته شده و البته باید حتماً در سال ۸۳ چاپ شده باشد.

از بخشهای مهم و مشکل جشنواره شهید حبیب غنی پور، مثل هر جشنواره دیگری، تهیه آثار داستانی است که در همان زمینه و در سال مورد

سرگذرانده؟

اهل فن و آشنایه با جشنواره‌های کتاب اصابت واکنند که از شورترین و حساس‌ترین مراحل در دوره جشنواره، تهیه مجموعه‌ای کامل از کتابها و آثار برای کارداری و وقف بر این مسئله بر آن بوده‌ام که هیچ کتابی از دوره داوری بیرون نماند.

برای کسانی از نویسندگان موجود در این زمینه به چه راههایی توصیه‌شده و از چه موانعی بکنج می‌گریزد؟ فردی، تهیه فهرست کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (گزارش نشر نگاه کتاب (ان‌ان‌ان) نمایش باستان‌شناسی و شهرسازی و پرس و جو از نویسندگان و علاقه‌مندان به مفروضه کتاب، این جمله اقدامات تهیه کتاب در دوره‌های مختلف این جشنواره بود است.

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

نگاره‌ای از عیاش قدیر محسنی

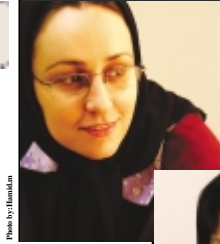
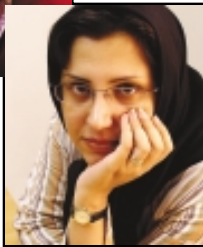

Photo by Hamdan

کتاب من هم این کتاب را خیلی دوست دارم. می‌دانید در این کتاب، حتی از شوخیهای معمول و رایج خودمان هم استفاده کردیم

.....

صلحی هر کدام از کارها یک شیرینی خاصی برای ما داشته اما کتاب «چپرک و جورک» را خیلی دوست دارم.

.....

کرده‌ایم همیشه با محبت، مشکل ما را حل کنیم. صلحی البته این را هم اضافه کنیم که ما واقعاً در کارمان جادوی هستیم، مثلاً وقتی که یک کار را شروع می‌کنیم سعی می‌کنیم شما روی یک برنامه‌ریزی و حساب خاصی جلو برویم. تا به حال پیش آمده بعد از چاپ یکی از کارهای مشترکشان، به این نتیجه رسیدیم که اگر تپهای کار می‌کردیم، محصول کتاب بهتری بود؟ صلحی: نه.

کله‌ری: نه، من از این همکاری راضی هستم، ببینید مناسفانه در ایران نگاه بسته‌ای نسبت به کار مشترک وجود دارد. در صورتی که من فکر می‌کنم به طور کلی می‌توان گفت کارهای اشتراکی خیلی خوبی می‌توان انجام داد، البته به یک شرط؛ اینکه فرهنگها و ارتباطها مشترک باشد.

نظرتان راجع به این ضرب‌المثل چیست؛ اینکه می‌گویند آشپز که دو تا شود آش با شور می‌شود

آثار تألیفی آنها باشد اما معمولاً این کتاب‌ها کتابهایی هستند که دخترخانه‌ها و پسرخانه‌هایشان به رشته تحریر کشیده‌اند و از نظر کیفی در سطح نازکی قرار دارند. ترجمه‌ها نیز همین طور است و ارشاد هم در سالیهای گذشته با سیاستهای خود به ناشران نهای زیادی داده است.

گوی ناشران ما را به خیابانی بکفره هدایت کرده‌اند، آن هم بدون در نظر گرفتن نویسندگان، برای مثال خود من با ناشری سرورکار پیدا کرده‌ام که حق‌التألیف چهار کتاب مرا نداده و با وجود پیگیریهای مکرر به نتیجه‌ای نرسیده‌ام. دو خبرهای دو ماه پیش خواندم که حیاتی برای رسیدگی به تعلقات ناشران به وجود آمده، فکر می‌کنید افضای آن چه کسانی هستند؟ نماینده‌های ناشران، دفتر نمونه کشور، یک صاحب‌نظر و کارشناس دفتر حقوقی ارشاد و خلاصه در یک حضور حتی یک نویسنده!

سر نویسندگان، همه جا با پنه بریده می‌شود، ارشاد نباید با سیاستهای نویسندگان را در استضعاف نگه دارد!

این روزها، نام آنوسا صلحی و میزگان کله‌ری در عرصه ادبیات کودک و نوجوان به هم گره خورده است. این دوستی شانزده ساله، این همکاری شیرین و به یاد ماندنی حالا دیگر برای خیلی‌ها آشناست... همه چیز به یک روز آبی بر می‌گردد. یک روز به یادماندنی در شانزده سال پیش که مجله سروش نوجوان برای اولین بار، دو دختر نوجوان و مشتاق را در یک مسابقه با هم آشنا کرد و بعدها این آشنایی به همکاری‌های دور و دراز و دوستی بی‌مانندی کشیده شد.

آنوسا صلحی متولد سال ۱۳۵۱ است و میزگان کله‌ری متولد سال ۱۳۵۰. هر دوی آنها، ناگفته‌ها کتابهای زیادی به چاپ رسانده‌اند اما کتابهای مشترک آنها، بخش درخشانی از کارنامه هنری‌شان را تشکیل می‌دهد.

آشپز که دو تا شد ...

گفت و گو با آنوسا صلحی و میزگان کله‌ری

که بیشتر تصویری بود و داستان کوتاه آن بیشتر از هر چیز، نیاز به فکر داشت که خوب ما در این زمینه مشکلی نداشتیم، با هم فکر کردیم و اتفاقاً کار خوبی هم از آب درآمد اما قطعاً برای نگارش یک داستان بلند، نمی‌توانستیم چنین همکاری داشته باشیم.

از آغاز همکاری تاکنون چگونه پیش آمده؟

کله‌ری: تقریباً سال ۶۸ یا ۶۹ بود که اولین بار همدیگر را در یک مسابقه خبرنگاری دیدیم. این مسابقه در مجله سروش نوجوان برگزار شد. بعد از آن بود که سردبیر مجله، من و خانم صلحی را به عنوان مسئول و در اصل سردبیر بخش مجله در مجله انتخاب کرد که در آن آثار خود بجهت چاپ می‌شد. از آن موقع بود که ما در کنار هم قرار گرفتیم و در اصل همکاری‌مان از آنجا شروع شد.

صلحی: آن موقع هنوز خود ما نوجوان بودیم، پدای می‌آید خیلیها به خاطر این انتخاب، از سردبیر انتقاد می‌کردند همین طور از خودمان، اما خوب، من و خانم کله‌ری از این انتخابها ناراحت نمی‌شدیم.

چه چیزی در این همکاری وجود داشته که تا به امروز شما را جذب کرده؟

صلحی: چیزی که می‌توانم بگویم، این است که این همکاری باعث رشد ما شده.

کله‌ری: و اینکه واقعاً خیلی چیزها از این همکاری یاد گرفتیم.

هیچ وقت در مسیر همکاری تاکنون دلخوری یا کدورتی پیش نیامده؟

کله‌ری: چرا، دلخوری هم پیش آمده و این طبیعی است اما این دلخوری‌ها باعث قطع رابطه ما نشده، سعی

تا به حال چند کتاب مشترک داشته‌اید؟

صلحی: فکر می‌کنم هشت تا.

خودتان کدام کتاب را بیشتر می‌پسندید؟

صلحی: هر کدام از کارها، یک شیرینی خاصی برای ما داشته اما کتاب «چپرک و جورک» را خیلی دوست دارم.

کله‌ری: من هم این کتاب را خیلی دوست دارم. می‌دانید در این کتاب، حتی از شوخیهای معمول و رایج خودمان هم استفاده کردیم... البته همین جا این را بگویم که دوستی ما کاملاً توأم با احترام است. باورنات نمی‌شود در تمام این شانزده سال حتی یک بار با هم شوخی توهم آمیزی نگرفته‌ایم. مثل این شوخی‌هایی که برای خیلی‌ها معمولی شده‌اند فکر می‌کنم یکی از دلایل ماندگاری این دوستی همین احترام است.

فکر می‌کنم بیشتر کارهای مشترک شما ترجمه است، چرا؟

صلحی: بله، البته چندتا ناچاپمانه ما هم به طور مشترک کار کرده‌ایم، ببینید در زمینه ترجمه این اشتراک و همکاری بیشتر امکان‌پذیر است، مثلاً من خودم هیچ وقت نمی‌توانم شعر را مشترکاً کار کنم، چون شعر واقعاً نغمه فردیت است.

داستان چطور؟ فکر نمی‌کنید داستان هم همین ویژگی را دارد؟ خوب، هر نویسنده‌ای زبان و دنیای خاص خودش را دارد.

صلحی: بله، هر نویسنده‌ای زبان و شیوه خاص خودش را دارد. برای همین هم ما بیشتر در زمینه فیلمنامه و ترجمه با هم کار می‌کنیم.

کله‌ری: مثلاً همان کار «چپرک و جورک» کتابی بود

یادداشت

نقدی سلیمانی نویسنده:

بحران خلق آثار یا تألیف در ادبیات کودکان و نوجوانان

بحران خلق آثار یا تألیف در ادبیات کودکان و نوجوانان، عوامل مختلفی دارد و از جهات گوناگون باید آن را آسیب‌شناسی کرد. یکی از موارد مهم به سیاستهای نشر مربوط می‌شود. خصوصاً در نظر گرفتن نسبت تألیف و ترجمه که عمدتاً به ناشران دولتی و شبه دولتی برمی‌گردد، نه ناشران خیلی قدیمی.

معمولاً در تمام دنیا این جزو سیاستهای نشر است که چاپ کتابهای تألیفی ناشر، معمولاً ۶۰ تا ۸۰ درصد است و به ترجمه درصدهای کمی و اختصاص می‌دهند. اما در ایران معمولاً به عکس این سیاست رفتار می‌شود و حتی به جای کتابهای شاخص، آثار ضعیف و بی‌کیفیت خارجی ترجمه می‌شوند. شاید درصد کتابهای ترجمه‌ای به اندازه ناشران دولتی،

رسانه‌ها

تعامل دین با هنر و ادبیات

آفریده‌ی فصلنامه‌های است علمی-تخصصی با محوریت ادبیات و هنر که تهیه و نشر آن را معاونت فرهنگی- هنری دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و سردبیری آن را محقر سالاری برعهده دارد.

مطلب آفرینه به چند بخش تقسیم می‌شود که عبارتند از: مبانی نظری، مبانی ایپی، داستان، شعر، سینما و تئاتر و نقد و معرفی آثار.

انتشار آفرینه هنوز به نظم و ترتیب فعلی و کامل نرسیده

به چاپ رسیده‌است و احتمالاً اولین شماره رسمی و جدی آفرینه تا پایان پاییز آ‌سال همراه با کار بخش و توزیع آن منتشر می‌نماید.

محیطانگار هنرهای که از گردانندگان اصلی این فصلنامه است، برای معرفی سینما و هنر آفرینه و اهالی آن به موضوعات ادبیات و هنر روزانه، حتی بود این بود که من و دیگر

دوستان و همکارانم در این فصلنامه کار خود را با تلاش زیاد و با استفاده از امکاناتی که دفتر تبلیغات در اختیار ما گذاشته بودند، آغاز کردیم. بیشتر نویسندگان و مقاله‌ها مطالب آفرینه اسانید

و مدرسان حوزه و دانشگاه هستند. کادر اجرایی آفرینه نیز یک تیم جوان فعال و پرانرژی است که با نظارت و سرپرستی سردبیر با آفرینه به کار مشغول است.

علاوه بر طرح جلد و صفحه‌بندی آرسنه‌ای که آفرینه دارد، عنوان و موضوع مورد بررسی مقالات و نوشته‌های این فصلنامه نیز نظر خواننده را به خود جلب می‌کند.

از این مطالبی که در آخرین شماره آفرینه به چاپ رسیده‌است، می‌توان به عنوان و موارد زیر اشاره کرد: هنر معانه به قلم محمدرضا محقق، هنام و مفاسیه آن با استنمار و کتابه نوشته دکتر احمدرضا جعفرکی، لذت سینما (ایده‌هایش بر قلم حبیبی دور، خیلی نزدیک نوشته جواد نوانه، بررسی پزشکی، روشنائی، فلسفی و دینی خندیدن به قلم محمدباقر انصاری و…

بخش داستان این فصلنامه نیز شامل چند داستان کوتاه به قلم علی پانچانی، روح اله کافلی، امیرعباس جعفری و ترجمه دو داستان کوتاه از ایتوالاسی و هوراو، ورنلی است.
در چهارمین پیش شماره آفرینه به مناسبت شهادت حضرت زهرا(س) و ولادت حضرت امام خمینی سوگند ودهلی از زهراسی و ولادت حضرت امام خمینی سوگند ودهلی از مرحوم شادروان محمدرضا آقبسی، محمدمحمد موزلی، سید محمدجوادیرافت، خدیجه پناچی، امیرمیران، و به چاپ رسیده‌است.
اهالی آفرینه از تمامی پژوهشگران و نویسندگان، مقاله، داستان، شعر و ترجمه می‌پذیرند و البته در گزینش آثار رسیده ادبیات نوشته‌های می‌پذیرند و پس از آن نیز نوشته‌های ارجح خواهد بود که در سبک بیرویه به ادبیات و هنر ایران و جهان مطرح می‌گردد.

انصاری، دربار و هنر مزار، تکی و اهداف آفرینه گفت: ما قصد داریم ارتباط عملی ما را هنر و ادبیات نگاه کنیم و برای رسیدن به این مقصد از پژوهشها و مقالات نگاه‌های فرجه‌ت دانشجویمان دست به قلم، و مطمح تخصصی و علمی بودن آن مهم آفرینه کیفیت مطلب و سطح تخصصی و علمی بودن آن مهم است. نه سن و سابقه کاری مؤلف، انصاری ادامه داد: یکی از برنامه‌های که آفرینه در پیش دارد، حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویمان با مقالات برتر گرفته از این پایان‌نامه، با محوریت تعامل دین با ادبیات و هنر است.
پیش شماره ۳۳ آفرینه، در یک جلسه، دست ۴۰۰ نوبتوان در ۱۲۲ صفحه به چاپ رسیده‌است، علاقه‌مندان می‌توانند برای اطلاع بیشتر از چگون این فصلنامه ایپی - هنری به وب سایت www.atforname.com مراجعه کنند.

داوود دانشور، فارغ‌التحصیل دهه پنجاه از دانشکده هنرهای دراماتیک و فعال در بخشهای نظری و عملی تئاتر معاصر است. گروه تحت سرپرستی او به غیر از اجرای تئاتر به تحقیق و پژوهش و ترجمه در مباحث هنری به‌ویژه تئاتر نیز می‌پردازد که مخاطبان آثار تخصصی تئاتر یا آن آشنایی دارند.

کتاب «صدا و بیان برای بازیگر» از جدیدترین آثار پژوهشی دانشور است که طی روزهای آینده از سوی انتشارات «مسمت» منتشر خواهد شد. دربارهٔ چگونگی تألیف این کتاب با دانشور به گفت‌وگو نشستیم.

آقای دانشور دوباره زمینه‌های تحقیق و تألیف این کتاب برای خوانندگان ما صحبت کنید.
عصر: صدای در بازیگر، به‌ویژه صفحه تئاتر، نقش مهمی بر همین درامد و می‌توان گفت که از ارکان تئاتر است ولی عصر: صدای در صحنه‌های تئاتر، به شکل درست و اصولی، فاقد بیان نمی‌شود و بر مخاطب تئاتر نیز، اثر بایسته و لازم را نمی‌گذارد و در نتیجه، اجرای آن نمایش، دچار نقص می‌شود. من طی سالهای بازیگری و کارگردانی تئاتر، دریافته‌ام که بازیگران، کمتر به علم بیان و آشنارف اذعان دارند و از دانگ صدای خود بی‌اطلاع هستند. در اجرامناقص کم می‌آورند و قادر به بیان درست جملات و کلمات متون نمایشی نیستند. از این رو در طول سه سال، تجارب شخصی و گروهی را با تجارب بازیگران جهانی (از طریق مطالعه آثار مکتوب) به هم آمیختم و صدا و بیان برای بازیگر را در قالب دو جلد کردم.

فراحت کلی این کتاب، شامل چه مواردی است؟
الته بیاید این نکته را یادآوری کنم که جلد اول این کتاب در راستای انتشار است و جلد دوم، نیازمند افزودن کتابی است که آن را به مأموقهای بعد، موقوف می‌کنم. اما فعلاً جلد اول، بخش بزرگترین است. فصل اول، با آنچه صدای جلد اول، بخش بزرگترین است. فصل اول، با آنچه صدای جلد دوم، نیازمند افزودن کتابی است که آن را به مأموقهای بعد، موقوف می‌کنم. اما فعلاً جلد اول، بخش بزرگترین است. فصل اول، با آنچه صدای جلد دوم، نیازمند افزودن کتابی است که آن را به مأموقهای بعد، موقوف می‌کنم. اما فعلاً جلد اول، بخش بزرگترین است.

نکات کلیدی این کتاب، شامل چه مواردی است؟
الته بیاید این نکته را یادآوری کنم که جلد اول این کتاب در راستای انتشار است و جلد دوم، نیازمند افزودن کتابی است که آن را به مأموقهای بعد، موقوف می‌کنم. اما فعلاً جلد اول، بخش بزرگترین است. فصل اول، با آنچه صدای جلد دوم، نیازمند افزودن کتابی است که آن را به مأموقهای بعد، موقوف می‌کنم. اما فعلاً جلد اول، بخش بزرگترین است.

تئاتر و آثار هایدگر همدیگر بوده‌اند. فی‌السنال آثار هنری دوران قرون وسطی آکنده از نشانه‌های عصر ایدمان بوده‌اند. این سبک در جای‌جای هنر مدرن نشانه‌های ظهور مدرنیته و هنرکسیست بر آن آشکار است. چرا که اثر هنری تجلی تکلیف غالب یا پرگفتگمان هر دوره است.
هایدگر فیلسوف بزرگ آلمانی، دروازه‌های هنکر را به‌سوی آیدمانی ریمعاصر و ایقی وسیع‌تر می‌گشاید. وره عبور و فروری از هنکر تکنیک‌زده و زبان تک گفتار عقل مدرن، راه‌موار می‌سازد و این مهم برای او به‌سر نیست، مگر به مدد رنجی به هنکر شاعرانه و هنستی راژگونه فلاسفه پیش سافلی، هایدگر و بیان آن متفکران شاعرزین فلاسفه یعنی پادامیس و هراکلیتس و ابرامس گریند این عمل با گشت از موضوع و دلتماز دکارتی به ساخت به‌راژوده و وجود است.
هایدگر که از پیشگامان هنکر مدرن و از منتقدان جدی ادبشانه مدرن است، در اهمیت دادن به عالم راژگونه، زبان شاعرانه و جایگاه اثر هنری تا تأنجایش می‌برود که عقل مدرن را از ارکه سلطنت به‌زیمی می‌آورد و به جایی آن شهید و «حیال» رابر کرسی هنکر می‌نشاند و همین امر به‌هدای می‌شود. فلاسفه دست مدرن یا جرأت و جسارت بیشتر برای خیال جایگاه و ارزشی برتر از عقل افکار مدرن آغاز شدند. در گفتگ خود و هوراو به جنگ کیمیا و دست‌های ذهنی شتت مدرن برود.
کتاب هایدگر و هنر با الویدی و کلامشلی ترجمه محمدجوادی صفیان که به اهتمام انتشارات فرهنگ‌ساز هنر به چاپ رسیده‌است، شرحی است مفصل و جامع از رساله اسرافاژ اثر هنری

سخن گفتن بخشی از تخیل آدمی است

گفت‌وگو با داوود دانشور، مؤلف کتاب صدا و بیان برای بازیگر

گفت‌وگو از: سید محمد میرکمالی

گذاشته شده‌اند.

از ترمیمهای صدایاد کردید، آیا به غیر از مطالب نظری، این کتاب دارای ترمیم هم هست؟
ترمیمهای صدایاد مباحث قابل تأمل این کتاب است. زیراستاود گروه تئاتری اسپینا-تئاتر آیین طی سالهای بعد از انقلاب است. من در عرصه علمی و نظری به این دستاوردها رسیدم‌ام و اعتقاد دارم که تأمل بازیگران بر ترمیمهای روزانه و به کار بستن این ترمیمها، تئاتر ما را پربارتر خواهد کرد.

به نظر می‌رسد که این کتاب برای آموزشگاههای هنر، بسیار مفید باشد.

در دانشکده‌های تئاتر نیز با کمبود چنین اثری مواجه هستیم. اصولاً انتشارات مسمت، به رفغ کمبودهای آموزشی در دانشگاهها پاسخ می‌دهد. امیدوارم با این کتاب به دانشجویان و اساتید این رشته، کمکی کرده باشم.

در بعضی از نمایشها، صداهای گوش‌آزار و حتی گوش‌فرسایشی از بازیگران می‌شنویم. به نظر شما، سبب کار چیست؟
من مطمئن هستم که آن بازیگر با بازیگران آن صدای گوش‌آزار یا گوش‌فرسایش ندارند. صداهای آنها طبیعی است اما کارگردان، از پروبلاتن صدای بازیگر غافل شده‌است. بازیگر نباید صدا کم بیازود، و باید در کنترل بازم خود، گفتن، بخش، از تخیل آدمی است.

هایدگر و تلاش است برای شناسایی فلسفه هنر.
بخش اول کتاب به ذکر تاریخ زیبایی‌شناسی از آغاز تا زمان زمینه‌های تاریخی دورس هایدگر و موضوع و روش آنها به شرح روش هرمنوتیکی هایدگر در تأویل آثار هنری و بیان رابطه دوسویه حقیقت و هنر از منظر او می‌پردازد. در پایان این اثر نگاه شاعرانه هایدگر را بر مبانی آثار و نوشته‌های دوره متأخر او راگی می‌گذرانم. نماند آن، نویسندگان و هنرمندان عمو به یاز خوانندگان و کشنده‌دهی موجود در این زمینه به‌دقت و به یاز تألمد و ترجمه آثار می‌زیربمه حقیقت نظری هنر واقف شده‌اند.
امیدواریم که هنر علاوه بر نشر روزآزاد این آثار شاعران نظای کیفی آنها نیز بایست.

کتاب هایدگر و هنر با الویدی و کلامشلی ترجمه محمدجوادی صفیان که به اهتمام انتشارات فرهنگ‌ساز هنر به چاپ رسیده‌است، شرحی است مفصل و جامع از رساله اسرافاژ اثر هنری

کتاب هایدگر و هنر با الویدی و کلامشلی ترجمه محمدجوادی صفیان که به اهتمام انتشارات فرهنگ‌ساز هنر به چاپ رسیده‌است، شرحی است مفصل و جامع از رساله اسرافاژ اثر هنری

کار کند و نت‌های مختلفی را با صدایش بزند. زیرا، تجربه فیزیکی تئاتر به‌ما موخته‌است که با صدای می‌توان عواطف، احساسات و افکار مختلف را بیان کرد و بدین ترتیب، از در گفتن بد، بتواند بخشی صدا (بی احساس و خشک و گوشخراش صدا) بیان کند و حتی پویا شد.

بله، تصاویری از اقدامهای نفسی و گفتاری به صورت نقاشی و طراحی به کار رفته که به تبیین موضوعهای طرح شده در کتاب کمک می‌کند.

کار این کتاب صرفاً برای بازیگران تئاتر کاربرد دارد یا بازیگران تلویزیون و سینما نیز می‌توانند از آن استفاده کنند؟

تنها بازیگران تئاتر سینما و تلویزیون، بلکه تمام کسانی که حرفه آنان کار با صداست، به‌رجه مخاطبان این کتاب قرار می‌گیرند. زیرا کار با صدا، یکی از جدایی‌پذیر حرف‌ها در دنیاست، اینکه چگونه بتوانیم زیباترین و متقاعدکننده‌ترین و مؤثرترین ابزار صوتی یعنی صدا را تولید کنیم، حرف اول این کتاب است.

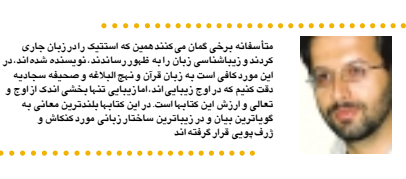
من به عنوان یک بازیگر، کارگردان و حتی تماشاگر، در سالهای تئاتر دیدم‌ام که بازیگران با تجربه برنامه‌های مختلف (از افراد کم‌تجربه تا مجرب) به هنگام اجرای نقش یا اجرای کلامی پیچیده در سالیانی بزرگ، از خصایص شخصیت، از الانه آگاهی‌ها متفاوت کلامی و زمان‌بندی و انعطاف صدا، با مشکل مواجه‌اند.

در پایان اثر، سخن خاصی برای خوانندگان ما دارید، بفرمایید.

ما در گروه اسپینا-تئاتر آیین به مباحثی که از آنها غفلت نشده، می‌پردازیم و این کتاب، پاسخی به کمبود آثار نظری در زمینه صداست. این کتاب می‌خواهد دانش نظری بازیگران را برابرمون مسائل و مشکلات صدا، افزایش دهد تا بازیگران بتوانان عمل کنند که در صحنه‌های نمایشی، به رونق تماشاگر دست بیاوند و او را برانگیزانند. ز شیوری در شدن ایجاب کنند. زیرا سخن گفتن، بخش، از تخیل آدمی است.

تازه‌های (بوستان کتاب قم))

مؤسسه بوستان کتاب قم به ناگهی ۱۳ فروردین کتاب چندرا روژه بازارکتاب کرده‌است.جلد دوم شرح قصص الحکم نوشته دیوید فیضی از مشهورات تازه بوستان کتاب است که با تحقیق و پژوهش آیت‌الله حسن زاده آملی در ۲۴ صفحه وزنی گردآوری شده و با شش‌هزار ۵۰۰ نسخه به پهای نشن هزار و ۷۰۰ نسخه عرضه شده است. دیگر اثر منتشرشده از آیت‌الله حسن زاده آملی کتابی با عنوان اهریس عبرهٔ لوقوت و القله، به زبان عربی است که مشتمل است بر ۹۶ جلدی.دوس ری دربارهٔ شجاعت و وفات و قدس این کتاب در ۲۳۳ صفحه وزنی تنظیم شده و با شش‌هزار ۵۰۰ نسخه به قیمت پنج هزار و ۶۰۰ تومان منتشر شده است. رسالگی می ولایهٔ القله، عنوان کتابی است که در مردانه ۱۲ بحث تفهیم درباره ولایت فقه از آیت‌الله مزه زرقی تألیف پیروزی انقلاب اسلامی در ایران است. این کتاب با ۲۷۰ صفحه محمدکاظم رحمان شایب و مهدی مهریزی در ۹۰۲ صفحه با شش‌هزار ۵۰۰ نسخه و به قیمت پنج هزار و ۵۰۰ تومان عرضه بازار نشر شده است. شش‌هزار چهارم و پنجم در مجموعه فرهنگ‌نگار نیز به‌تازگی توسط بوستان کتاب قم منتشر شده‌است. این

زمین است؛ حلقه‌ای که چهرهٔ حقیقی و راستین دین را بدون پیراهن‌های تحمیلی و رنگارنگ از صورت حقیقی دین یعنی قرآن و عزت و بزرگت به رویت می‌سازد. بی‌کم و کاستی باور دینی و زیارتی به شایسته‌ترین شیوهٔ تبیین و تشریح کرده و به مخاطب و وجدانهای شسته می‌رساند.

چه پیش‌فرض‌هایی را برای آغاز کار نگارش به خصوص در زمینهٔ معارف اسلامی ضروری می‌دانید؟
شاید بهتر باشد موضوع پیش‌فرض‌ها گونه‌بندی کلی‌تر و به صورت دیگری مورد تأمل و بررسی قرار گیرد. یک محقق در مسیر پژوهش و ارائهٔ تحقیقاتش به اول‌هٔ همان سؤال مورد بررسی و ارزیابی است که به ساخت تحقیق و پژوهش مربوط است. عنصر دوم نیز مخاطب است که پیش‌فرض‌هاست. ارائهٔ درازتباط است. یک محقق زمانی می‌تواند به توفیق کامل دست یابد که هر دو عنصر مورد برمی هم سؤال مورد تحقیق و مخاطب را به یک چشم نگرند و هیچ یک را فدای دیگری نکنند، بلکه با هر دو به شایسته‌ترین وجهی رابطه برقرار کند. پیش‌پای آن کار این است که اولاً با موضوع مورد تحقیق زندگی کند، در فضای همان موضوع تعمق کند. آن موضوع را جزئی از وجود ناآشناخته خود بداند. هیچ جدایی در دین نیست تا به محوالتی کامل با آن موضوع دست یابد. کند چنان‌که صرفاً شناخت ذهنی از یک مطلب کافی نیست. به قول هجران خلیل جبران« بوقتی به انتهای آنچه یادشمناسی برسی در آغاز چیزی هستی که باید آن را احساس کنی، تا ناپتا تلف و پژوهشگر باید مخاطب را نیز از خود بداند و رابطه‌ای کاملاً صمیمی و در عین حال جدی با او برقرار کند.

بین آسمان و زمین

گفت و گو با سید محمدحسن مومنی

سید محمد حسن مومنی در بهار سال ۱۳۵۲ در تنکابن دیده به جهان گشود. تحصیلات عالی را همراه با تحقیق و پژوهش بی گرفت و به جهان نوسندگی گام نهاد. کتاب از وی چهار کتاب با نامهای «پرتیان ملکوت از یاد رفته»، «روشن‌تر از خورشید»، «فاطمه زهرا سلام‌الله علیها بایوی بهشت» و «مشاهده روم، مادر امام زمان علیه‌السلام» منتشر شده است. همچنین کتاب وی نیز با نام «از این صبح روشن» در اثبات سند زیارت عاشورا، در دست چاپ است. مومنی پیش از پانزده سال است که با شعر و به ویژه غزل‌خوانی و فرانسوایی مانوس است.

برای تل به این منظور مخاطب را تنها از دریچهٔ اندیشه و ذهنیت خود ننگرد بلکه او را آنگنان که هست ببیند. وقتی محقق با سؤرهٔ تحقیقی زندگی کرد و نفس کشید، طبعاً به همهٔ زوایایش پی می‌برد و خیلی شفاف و کامل به بررسی آن می‌پردازد. از طرف دیگر وقتی که به مخاطب از دریچهٔ حس و اندیشهٔ توأمان نگرست، بدیهی است که به زبان مشترک با وی دست می‌یابد و با حس مشترک، در فهم مشترک، نتیجهٔ تحقیقات خود را به مخاطب بازگو می‌کند. اگر محقق هر یک از این دو عنصر را از نظر دور بدارد در سراسر کار تحقیق پژوهش او، نوعی ناهماهنگی پدید می‌آید که عکس‌العملی مخاطب را در خلوص نیت و اخلاص در پژوهش و نگارش است؛ که به شکل معجزهٔ آسمی، هم آفرهای پنهانی را در برابر دیدهٔ پژوهشگر آشکار می‌کند. هم زبانه و آلام کار را می‌کاهد و هم پژوهش و متن نگارشی را از او می‌شود. بی‌روح به موجودی زنده تبدیل می‌کند. در این صورت تحقیق و پژوهش این آیه کریمه است: ﴿لَا یُضَلُّوا لَکَلِّمَ الطَّیِّبِیۡنَ﴾

در حال حاضر آسپهای نوشته‌ها و پژوهش‌های دینی چیست؟

یکی از آسپهای مهم موضع مغفلاته برخی از این پژوهشهاست. حوزهٔ دین، حوزه‌ای فعال و پویاست ولی برخی کارهای تحلیلی، موضوعی افعالی دارد که چندان شایستهٔ هویت و پژوهش دینی نیست.

همچنین آسپسی که دامنگیر برخی از پژوهشهای دینی است، عدم آشنایی کامل با منابع و مآخذ دینی است. آسپهای نهضت و رجعت به متون متنازع اولیهٔ ضروری است. از جمله آسپهای حقیقی در حوزهٔ دینی، برخورد مکانیکی با موضوعات و مسائل پژوهشی است. در حالی که نظام دینی نظامی سخت‌ارگانیکی است. در آنآیز دین، از گانیزم بیرون مغف و معانی دینی کاملاً مشهود است. دین از مهندسی بسیار پیچیده‌ای برخوردار است که تحقیق تنگ درجه در زوایایش این مهندسی و هندسهٔ عالی را از استواری اولی دور می‌کند و این بسیار خطرناک است.

از نوشته‌ها و پژوهشهایی که در دست تألیف دارید، بگویید.

کتاب «از این صبح روشن» را در دست چاپ دارم. این کتاب به اثبات سند زیارت عاشورا و بررسی موضوع تبری و تقیه می‌پردازد. دربارهٔ «حقوق بشر و جاهلشهای پیش روی فقه» نیز مشغول کار هستم. موضوع دیگری که سالهاست دربارهٔ آن به گفتاش می‌پردازم، مسئله نظام فعالیت دینی است. بسیاری فلسفهٔ را مسألهٔ یا عقل و جنبهٔ عقلانی دین و عرفان و بعد معرفتی دین می‌دانند. این سخن بدان معناست که دین، در عقلانیت و معرفت ناقص و محتاج داده‌های بشری است. به نظر من، مکتب قرآن و اهل بیت (ع) از یک نظام عقلانی، معرفتی خاص، که ریشه در وحی دارد، برخوردارند و برای معرفی این نظام مستقل باید خیلی جدی در حوزهٔ وحی به گفتاش و پژوهش پرداخت.

به قول حافظ، «یکی از عقل می‌لاد یکی طماعت می‌داند/این داری‌ها را به پیش داور اندازید». **در پایان اگر مطلبی دارید بفرمایید.**
ابود که تلفظ از رهنمون شود حافظ/ وگر نه تا به آید شرمسار خود باشم.

معرفی کتاب

تازه‌های

«بوستان کتاب قم»

مؤسسه بوستان کتاب قم به ناگهی ۱۳ فروردین کتاب چندرا روژه بازارکتاب کرده‌است.جلد دوم شرح قصص الحکم نوشته دیوید فیضی از مشهورات تازه بوستان کتاب است که با تحقیق و پژوهش آیت‌الله حسن زاده آملی در ۲۴ صفحه وزنی گردآوری شده و با شش‌هزار ۵۰۰ نسخه به پهای نشن هزار و ۷۰۰ نسخه عرضه شده است.

دیگر اثر منتشرشده از آیت‌الله حسن زاده آملی کتابی با عنوان اهریس عبرهٔ لوقوت و القله، به زبان عربی است که مشتمل است بر ۹۶ جلدی.دوس ری دربارهٔ شجاعت و وفات و قدس این کتاب در ۲۳۳ صفحه وزنی تنظیم شده و با شش‌هزار ۵۰۰ نسخه به قیمت پنج هزار و ۶۰۰ تومان منتشر شده است. رسالگی می ولایهٔ القله، عنوان کتابی است که در مردانه ۱۲ بحث تفهیم درباره ولایت فقه از آیت‌الله مزه زرقی تألیف پیروزی انقلاب اسلامی در ایران است. این کتاب با ۲۷۰ صفحه محمدکاظم رحمان شایب و مهدی مهریزی در ۹۰۲ صفحه با شش‌هزار ۵۰۰ نسخه و به قیمت پنج هزار و ۵۰۰ تومان عرضه بازار نشر شده است.

شش‌هزار چهارم و پنجم در مجموعه فرهنگ‌نگار نیز به‌تازگی توسط بوستان کتاب قم منتشر شده‌است. این

مجموعهٔ معجم معارف و معانی قرآن کریم است که به شوهی نوبه صورت الهیایی، موضوعی سلمان یافته است. این کتاب حاوی هزاران موضوع قرآنی است. این اثر مسعود علی علی اکبر حائسی رفسنجانی و گروهی از قرآنی‌پژوهان تبریز، فرهنگ و معارف قرآنی است.

عقل و معاص عرفی، عنوان کتابی حسین ساری، وی در این کتاب به بحث دربارهٔ مصلحت‌ها و جایگاه آن در فقه نیز پرداخته آن با ریف و روانهٔ در عین فعلی، آن در مصلحت واقعی و تشریح احکام استنباط و مصلحت عرف و مصلحت، مصلحت و پاندها و مصلحت و پناشای عرفی، فراوی، اجتماعی دلالت است.

«آن سوی سونگری» کتابی از احمد بزرگان ساری است که در آن جنبه‌های از مشرب سونگری و مزاد نغوش آن تبیین شده است. این کتاب در ۲۰۰ صفحهٔ واقعی با شش‌هزار ۵۰۰ نسخه و قیمت در هزار و ۶۰۰ تومان عرضه شده است. «فرزندان» عرضه شده است. «فرزندان» به دیار بیان پنج از اخمد اوسلییان نوشته و آن به مکتب و جمت و زبان واقع و چگونگی آن تکلیف مربوط و نگویهای مذهب کونگری دربارهٔ آن یافته است. ۲۰۰ کتاب با شش‌هزار ۵۰۰ نسخه و به پهای در هزار و ۲۰۰ تومان منتشر شده است.

کتاب دیگر بوستان کتاب، «بگفته بگفته روز و گزفته» نام دارد در آن احکام روززهٔ مطاق با نظرات مراجع عرضه شده است. این اثر از شش‌هزار ۵۰۰ نسخه و به قیمت در ۹۰۰ تومان عرضه شده است.

فلسفهٔ عربیهٔ کتاب دیگری است که بعد از عربیان در آن به گردآوری و عرضهٔ مقالاتی مبرهن فلسفهٔ عرب و روانه است. در مقالات، رویکرد سوادگان آن با محاف عقل، مرتضی نوشته، اکثر از با بهشت، نوشتهٔ سیدعبدالله مرتضی، میراث تاریخ آسپک معانیلهٔ رسولی

محمالتی و فقه و پیش‌پایانهٔ نگارش علی اکبر نگارشی

یکی از ویژگیهای گپ کتاب این است که در آن از هر دری سخن می‌رود و این مسئله گاه حتی قرارهای از پیش تعیین‌شده را نیز بر هم می‌زند. دو واقع‌شده بحث و تبادل نظر در گپ کتاب بی‌شکتابت به پدیده‌نوازی اهل موسیقی نیست. تفاوت بین یک شاعرکار ادبی و یک اثر تقلیدی بحثی بود که در ابتدای دومین گپ کتاب مطرح شد اما به نتیجه قطعی نرسید. بحث طولانی شد و دوستان تصمیم گرفتند که آن را به عنوان موضوعی قابل بررسی در فرصت دیگری دنبال کنند. پس «به سر قصه باز آمدند» و گپ کتاب با معرفی آخرین کتابی که آقای ابویی خوانده بود، آغاز شد:

عوامل خیال، یکشنبه آخر و بیدل دهلوی

ابویی؛ یکی از آخرین کتابهایی که خوانده‌ام، اثری است از «ویلیام جیکب» به نام «عوامل خیال» که گمان می‌کنم برای علاقه‌مندان به مباحث عرفان بسیار جالب باشد. موضوع کتاب عرفان این عربی است. کتاب را دکتر قاسم کاکایی با نثری بسیار زیگو و آراسته ترجمه کرده و انتشارات هرمس و مرکز گفت‌وگوی تمدنها در حدود ۲۲۰ صفحه آن را به چاپ رسانده‌اند.

در این کتاب شیوه طرح مطالب و تبیین عوامل خیال عرفان این عربی به نظرم بسیار جذاب و گیرا بود. همانطور که می‌دانید این عربی پایه‌گذار عرفان نظری ماست.

او در زمینه‌های مختلفی کار کرده و آنطور که خودی گفته بیشتر نوشته‌هایش به او الهام شده‌اند. این عربی حتی ادعای کند کتاب فصوص‌الحکم را پامپیر اکرم‌فلس در عالم رویا به او الهام کرده است.

جوانبخت؛ اگر انگاشته نداشتی باشدم من می‌خواهم درباره کتابی حرف بزنم که هشت ماه پیش آن را خواندم ام. «یکشنبه آخر» نوشته معصومه رامهرمزی. این کتاب به قدری روی من تأثیر گذاشت که ترجیح می‌دهم درباره آن صحبت کنم نه درباره کتابهایی که بعد از آن خواندم. ام یکشنبه آخر؛ خاطرات معصومه رامهرمزی از آغازین ماههای جنگ تحمیلی است.

از تأثیرگذارترین بخشهای این کتاب ماجرای شهادت برادر معصومه و شیوه خاص جنگیدن او در برابر عراقی‌هاست. او هر روز صبح از خواب برمی‌خیزد، لباس می‌پوشد و به جنگ با عراقی‌ها می‌رود. یک شب هنگامی که به خانه برمی‌گردد اسلحه به همراه دارد. آن شب مادر و خواهرانش درمی‌یابند که او در آن مدت با عراقی‌ها می‌جنگیده است.

فرای آن روز یعنی ۲۷ مهر ۵۹ برادر، با همه وداع می‌کند و از آنها حلالیت می‌طلبد. وداع معصومه را برادرش وداعی عمیق و درآوردی است. همان روز خیر شهادت برادرش را به او می‌دهند. صحنه‌ای که جنازه برادر را نزد خانواده می‌آورند، صحنه‌ای به عبادت زنده، حزن‌انگیز و مؤثر است. خانه آنها دیگر امن نیست. آنها در یک سنگر به سر می‌زنند و همانجا برای برادر شهیدشان، شام غریبان می‌گیرند.

داستان، تا عملیات فتح‌المبین ادامه دارد. خانم رامهرمزی با روایت خاطرات خود از جنگ نکته‌های بسیار جالبی را در زمینه‌های مختلف از جمله درباره مسائل پزشکی و حضور داوطلبانه پزشکان و پرستاران در مناطق جنگ‌زده، مطرح می‌کند.

«یکشنبه آخر» را اواخر سال ۱۳۸۳ دفتر ادبیات و هنر مقاومت به همت شرکت سوره مهر که از زیرمجموعه‌های حوزه هنری است، به چاپ رساند. اگر درست به خاطر داشته باشیم کتاب ۲۲۰ تا ۲۵۰ صفحه است.

«یکشنبه آخر» به طوری کلی، برای من یک کتاب تأثیرگذار بود. در این کتاب شیوه خانم رامهرمزی در پرداخت خاطراتش شیوه‌ای هوشمندانه و بی‌حاشیانه است و توصیفات کتاب گاهی رنگ و بوی کامل‌آذینانه به خود می‌گیرد.

خلافه است و توصیفات کتاب گاهی رنگ و بوی کامل‌آذینانه به خود می‌گیرد. شفیعی، موضوع این کتاب برای من خیلی جالب بود، چون قرار است به زودی درباره زنان و دختران هیروز و مقاومتشان در دوران جنگ، کاری را آغاز کنم و گمان می‌کنم که خواندن کتابی با اوصافی که شما از آن یاد کردید، برام مفید باشد. جوانبخت؛ به نظرم می‌رسد اگر قرار باشد در حوزه خاطره‌نویسی دوران جنگ تعداد انگشت‌شماری از آثار انتخاب کنیم، قطعاً یکشنبه آخر یکی از آن آثار خواهد بود. بگذاریم، خیلی حرف زدم. جناب شفیعی؛ شما نمی‌خواهید صحبت کنید؟

شفیعی؛ حقیقت این است که من در این مدت اخیر بیشتر مشغول نوشتن بوده‌ام تا خواندن. بنابراین ترجیح می‌دهم نوشته‌ها را بنویسم. در این مدت فقط گاهی سری به دیوان بیدل می‌زدم و قزلی می‌خواندم.

من شنیدم، دو نکته به نظرم خیلی جالب نیامد. یکی سکونهای طولانی و فواصل ایبات و دیگری عجب کردن شعر بیدل با سازهایی ایرانی. شعر سنگ هندی دارای مؤلفه‌هایی است که با موسیقی ایرانی همخوانی ندارد. نمی‌دانم دوستان با استاد سرآهنگ، بزرگترین خواننده افغانستان، تا چه حد آشنا هستند. شنیدن بیدل خوانی‌های استاد سرآهنگ که با موسیقی هندی-افغانی همراه است، گویی هر باز نقاط تاریک و زوایای پنهانی از شعر بیدل را برای من روشن می‌کند.

جوانبخت؛ این کتاب از دو منظر قابل تأمل است. یکی اینکه مارا در جریان دقیق آنچه که در آغاز جنگ برسر مردم آبادان آمد قرار می‌دهد و دیگری آنکه نویسنده، خاطرات خود را با احتیاط هوشمندانه با خود گامی کامل و به دور از شعارزدگی نوشته است

شفیعی؛ آنچه که مرحوم حسینی با صدای خود برای گذاشته‌اند از نظر تصحیح و حفظ مذهب بودن در چه جایگاهی قرار دارد؟ موسوی؛ ببینید نسخه‌های زیادی از دیوان بیدل وجود ندارد و من هم نمی‌دانم مرحوم حسینی به چند نسخه دسترسی داشته.

شفیعی؛ در این صورت خیلی نمی‌توان درباره تصحیح دیوان بیدل بحث کرد. چون به علت نبود نسخه‌های فراوان از دیوان او، جای بحث و اختلاف نظر زیادی باقی نمی‌ماند.

موسوی؛ گمان من بر این است که اگر مصحح ذوق و درک شعری داشته باشد، ابهامات و غلط‌های بسیاری را از دیوان بیدل برطرف خواهد کرد که البته لازمه اعمال ذوق شاعرانه در تصحیح دیوان این است که تعصب و پانشاری آکادمیک نداشته باشیم. البته من در این حوزه تخصصی ندارم و بهتر است اهل فن نسخه‌شناسی و تصحیح در این باره صحبت کنند. اما به طور کلی فکر می‌کنم بهتر است عده‌ای از شاعران و مصححان حرفه‌ای ما جمع شوند و درباره تصحیح کامل و درستی از دیوان بیدل به نتیجه‌ای قطعی برسند. حیف است که به دلیل نقایص فنی بهره‌ما از دریای بیکران شعر بیدل اینر و ناتمام بماند. جوانبخت؛ آقای موسوی اصلاً کار دوستان دیگر هم موافق باشند چطور است شما امروز درباره بیدل صحبت کنید؟

ابویی: در این کتاب شیوه طرح مطالب و تبیین عوامل خیال عرفان این عربی به نظرم بسیار جذاب و گیرا بود. همانطور که می‌دانید این عربی پایه‌گذار عرفان نظری ماست

کرده است. به طور کلی می‌توان گفت «یکشنبه آخر» در حوزه خاطرات و حضور زنان در جنگ تحمیلی، اثری برجسته است.

ابویی؛ نام این کتاب، برای من یادآور و تداعی کننده «شنبه و یکشنبه کنار دریا»، اثر روزبر مرل است. «شنبه و یکشنبه کنار دریا» از آثار برگزیده جنگ در حوزه زمان‌نویسی است که به گمانم آقای نجفی آن را ترجمه کرده است.

جناب جوانبخت؛ از ناشر «یکشنبه آخر» چیزی نگفتید!

جوانبخت؛ عرض می‌کنم! ظاهر آخاتم رامهرمزی اهل ادبیات است. من بعد از خواندن کتاب بود که شیدم ایشان مقاله‌ای تئوریک درباره خاطره‌نویسی زنان در همایش خاطره‌نویسی، ارائه داده‌اند.

موسوی، با کمال میل…!
بیدل از جمله شاعرانی است که شعروسلطان روزگار ما به طرز جالب و عجیبی با آن انس و الفت گرفته است. شاید نو و امروزی بودن هم شعر بیدل، هم منش و رفتار او را بتوان سبب و عامل این امر دانست. می‌دانیم که بیدل اصلاً و نسباً مولفان دادگشایان نام انقلاب‌ها به این علت برای او انتخاب کردند که انقلاب‌ها، نامزادان عبدالقادر گیلانی از قطبهای بزرگ طریقت و عرفان است. شیوه ریاضت کشیدن او و عرفانیت گیلان با پیشینه رفتار شاعران دوره‌های قبل، متفاوت است. در عرفان سنتی ما، عقیده بر این است که برای جانی مر جسم را ویران کنند. یعنی ویران کردن جسم برای اعتلای مقام روح و دوری آن از آلودگی‌ها واجب بوده است. اما بیدل در عین سیر و سلوک عرفانی، مردهی جنگی و سیه‌پال نیز بوده است. شیوه ریاضت بیدل، آرمی را بیشتر به یاد عرفان چین و شرق دور می‌اندازد. از پیشه‌های یاد عرفان که شعر می‌گفته سیاهی بوده، حاکم وقت از شاعر بودن بیدل آگاهی می‌شود و برای او پیام می‌فرستد که اگر به قصد ای دل‌وی بی پیام بیدل تأثیر گرفته‌اند، بیدل شاعر محصور به فردی است اما نامآشناه، درباره او خیلی کم کار شده است. هیچ یک از آثار او را که تاکنون درباره او نوشته شده، اثری کامل و پایسته نمی‌دانم. سالها پیش گمان ما بر این بود که نقد بیدل، صلاح‌الدین سلجوقی به راستی اثری محققانه است و به حال ادبای افغان غبطه می‌خوریم که چنین کسی ندانسته و این شخص توانسته درباره شأن شعر

شاعرانی است که این ویژگی به طور بازری در آثار و اشعارش به چشم می‌خورد. برای مقایسه عرض می‌کنم، مثلاً فردوسی شاعری است که با شیوه شخصیت پرورازی و تنظیم داستانهایش، مخاطب را به کشش دعوت می‌کند. او با نگاهی کاملاً بیرون‌گرایانه شاهنامه را سروده است. در عوض شخصیتها و نواهای شعری حافظ و مولانا کاملاً انترسانی‌اند.

اما شاید یکی از بزرگ‌ترین جاهایی که این منش و کنش به هم می‌رسند و در هم ادغام می‌شوند، شعر و شخصیت بیدل دهلوی است و شاید پس از انقلاب یکی از مظل اصلی گرایش شاعران به شعر بیدل نیز همین مسئله بود. شاعران مابه دنبال جایی می‌گشتند که دوگانگی نگاه عرفانه و در عین حال عدالت‌خواه آنها را توجیه کند و در زمانه‌ای که ما در آن به سر می‌بریم برای این تلقیح‌اکسی را بهتر از بیدل نیافتند.

قصر امین پوره علی معلم، سیدحسن حسینی، یوسفعلی میرنصحاک، سیدان هرايي و… همگی از بیدل تأثیر گرفته‌اند. بیدل شاعر محصور به فردی است اما نامآشناه، درباره او خیلی کم کار شده است. هیچ یک از آثار او را که تاکنون درباره او نوشته شده، اثری کامل و پایسته نمی‌دانم. سالها پیش گمان ما بر این بود که نقد بیدل، صلاح‌الدین سلجوقی به راستی اثری محققانه است و به حال ادبای افغان غبطه می‌خوریم که چنین کسی ندانسته و این شخص توانسته درباره شأن شعر

موسوی: شاعران مابه عین حال عدالت‌خواه آنها را توجیه کند و در زمانه‌ای که ما در آن به سر می‌بریم برای این تلقیح‌اکسی را بهتر از بیدل نیافتند

بیدل و لادیشه‌های او اثری ارزشمند بیافریند. در آن سالها این کتاب وارد دسترس نداشتیم و تنها وصف آن را شنیده بودیم. بالاخره کتاب را دوستان افغانی ما در نشر عرفان چاپ و منتشر کردند و بنده و بسیاری از بیدل‌دوستان دیگر پس از خواندن کتاب دریافتیم که تصورات ما درباره او این کتاب خیلی درست نبود. سلجوقی اشعار بیدل را براساس لادیشه‌های کانت و هگل و اسپینوزا تعبیر و تفسیر کرده است. شاید چون زمان تألیف کتاب به نهدبطل افغانها بر می‌گردد، صلاح‌الدین سلجوقی تحت تأثیر این دوران فرهنگی قرار گرفته و با چنین رویکردی به

شقیعی: به نظرم گزیده‌ای که از غزلیات بیدل در کتاب شاعر آینه‌ها فراهم آمد، مجموعه‌ای است از غزلیات ساده‌تر و آسان‌فهم‌تر بیدل. در حالی که بیدل غزلبهای پیچیده‌تری هم دارد که شاخصه‌های سبکی او را بیشتر نشان می‌دهند

بسیاری از نسل جوان ما آفوش باز و روی گشاده به ادبیات کلاسیک گرایش پیدا کنند و از آن لذت ببرند. همین کتاب شاعر آینه‌ها نیز از جمله آثار او بود که موجی از علاقه به بیدل و بیدل‌خوانی را در میان نسل جوان ایجاد کرد.

ایوبی: آقای موسوی ابد نیست یکی از جلسات کپ کتاب را به همین بحث گزیده کردن دیوان شاعران اختصاص بدهیم. فکر می‌کنم بحث شیرین و جالبی باشد.

موسوی: بله اتفاقاً پیشنهاد خوبی است. می‌توانیم در این باره صحبت کنیم که اصولاً گزیده کردن یک اثر چقدر درست است. به هر حال ما حتی به خاطر گزیده‌های استاد شفیع‌ی به اومدنیوم. اثری را مثال زدم که به راستی شاعر سختی است. یا عطار که به دلیل حجم بالای دیوانش کمتر کسی به سراغ او می‌رود.

برای مثال عنوانی را که برای گزیده انوری انتخاب کرده، در نظر بگیرید: «مغلس کیمیافروش»!
اهمین عنوان به قدری جذاب است که خواننده را به باز کردن ورق زدن کتاب ترغیب می‌کند. کتابی که از زندگی انوری بر کشیده، شیوه‌ای که برای تقسیم دوره‌های مختلف زندگی او در نظر گرفته و اشعار خوبی که انتخاب کرده همه و همه از جمله مواردی است که دکتر شفیع‌ی با ابداع و رعایت آنها در کار گزیده‌نویسی، همه ادب‌دوستان و به ویژه جوانان را به خود مدیون کرده است.

شفیع‌ی و شاید بدینا شد. بعد از اینکه سالها از تألیف این آثار می‌گذرد در جایی مثل کتاب هفته و در همین نشست کپ کتاب، مروی بر آثار دکتر شفیع‌ی کدکنی صورت بگیرد، از موسیقی شعر و صورخیال در شعر فارسی گرفته تا همین گزیده‌ها و اصلاً مجموعه اشعار خود دکتر شفیع‌ی و…

ایوبی: یارها شنیده‌ام که دکتر شفیع‌ی گفته است:

بسیاری از این گزیده‌ها کار گل است.

موسوی: یکی از بزرگ‌ترین ویژگیهای دکتر شفیع‌ی این است که ایشان جزو معدود کسانی است که روحیه آکادمیک و محققانه خود را با نواز شعری پیوند داده و حاصل این پیوند نیز کارنامه ادبی درخشانی است که استاد برای خود رقم زده است. بسیاری از بزرگان و پیشگویان ما گمان می‌کنند لازم‌محقق و پژوهشگر بودن، بی‌ذوق بودن یا از دست دادن ذوق هنری است. در حالی که وجود و حضور شخصی چون شفیع‌ی خط‌طلایی است بر چنین عقیده‌ای.

کندر کسی در ایران توانسته است به نقطه‌ای برسد که شفیع‌ی به آن رسیده است. شفیع‌ی، هم هنگامی که درباره ادبیات کلاسیک می‌نویسد و هم وقتی که درباره ادبیات معاصر سخن می‌گوید از این هر

دو، با عشق یاد می‌کند.

جوانیخت: بله. برای مثال تصحیحی که استاد از «اسرارالتوحیده» دارد شاهکار تحقیق و تصحیح در عرصه ادبیات است. فکر می‌کنم این کار برای استاد «کار دل» بوده و آنطور که خود می‌خواسته برای انجام آن وقت صرف کرده است.

به هر روی، برای وجود بزرگت استاد شفیع‌ی آرزوی طول عمر و سلامتی داریم.

یک روز، داوود امیربان نویسنده نام‌آشای عرصه دفاع مقدس، دو دفترچه صد برگ را با خود به دفتر ادبیات و هنر مقاومت آورد او این دو دفترچه را در خانه یکی از بستگانش پاته بود

نوشته‌ها آدم را به یاد اثر معروف «در جبهه غرب خیری نیست» «همراگ» می‌انداخت. دفاتر دست به دست می‌چرخید و همه را به تحسین و می‌داشت یک سرپاز وظیفه ارمن، بی‌آنکه دوره داستان‌نویسی دیده باشد و یا حتی بداند که برای نوشتن چه عناصری باید مد نظر بگیرد پس از سه ماه حضور در جبهه جنگ به سراغ قلم و کاغذ می‌رود و شروع به نوشتن خاطراتش می‌کند؛ خاطراتی که متعلق به روزهای اول جنگ و اولین عملیاتهای آن است. بی‌شک راهسازی او در نوشتن، فریب او بوده

فره‌نویسی، یکی از گونه‌های نوشتن، خصوصاً در عرصه خاطرات‌نویسی است که همواره مورد توجه و کنکاش محققان و پژوهشگران بوده است و بی‌شک

بزرگترین و پسنده‌ترین‌ترین فرهنویسان، از دل جنگ بیرون می‌آیند

جنگ تحمیلی نیز نویسنده‌گانی را به عرصه ادبیات پیشکش کرد که اغلب آنها از روی فریبه به نوشتن روی آورده و البته پس از سالها مراتب و مهارست، جاگاه خود را در میان دیگر نویسندگان پیدا کردند و آثاری از آنها منتشر شده که مورد توجه همگان قرار گرفته است

دکتر «کمال شکوفه» صاحب همان دفترچه‌ها و یا بهتر بگویم صاحب خاطراتی است که از آن یاد شد او در حالی به خدمت سربازی می‌رود که یک استادگرم و دوست دارد در همین رشته به همزیمنه‌های خود کمک کند. کمال به بهداری لشکر ۱۶ همزمان رفته و از آنجا همراه یک گران پاده به خط مقدم می‌رود

مقدم در جنوب کشور اعزام می‌شود سه ماه از سربازی او گذشته که به شهر می‌رود، یک دفترچه و یک قلم می‌خرد و شروع به نوشتن خاطراتش می‌کند.

دکتر«کمال شکوفه» هم اکنون در شهر زیبای فومن، به مدافای مردم مشغول است. در این شهر کوچک کسی نیست که او را شناسد و به او عشق تورد.

آنچه در پی می‌آید گفت‌وگویی است کوتاه با این پژوهشگر نویسنده و یا بهتر بگویم نویسنده پژوهشگر صاحب اثر «خاطرات یک سرباز» که در سال ۱۳۸۲ منتشر شد.

- ◊

یادم هست کتابهای جیبی «مایک هاس» را زیاد می‌خواندم. همه آثارش دربارهٔ قلبهای مشکوک بود. مثل همین فیلمهای پلیسی که وقت و بی وقت از تلویزیون پخش می‌شود

آقای شکوفه کار و بار چطور است؟

- شکر خدای می‌گذرد. روزها به مطب می‌روم و شبها با بچه‌ها سر و کله می‌زنم. باید عمر را یک‌طوری سرگرد.
آقای دکتر تکرش را می‌گویید مطالبی را که یک روز در دفترچه یادداشت خود ثبت می‌کردید، چاپ شد و به‌صورت کتاب در اختیار مردم قرار بگیرد؟
نه‌بیشتر این مطلب را برای دل خود می‌نوشتم، با نوشتن

آنها احساس سبکی می‌کردم. مگر درد دل یا دوستانه، شما را سبک نمی‌کرد؟
چرا، اما نوشتن لطف دیگری دارد. یک حس خوب و خیر قلبی توصیف است. باید قلم دست بگیري و نویسی تا این مسأله را درک کنی.

از دوستان و همرزنان خود که در کتاب نام برده‌اند، کسی را می‌بیند؟
گیگانه به شهیاری نفتم می‌زنم.قیمه، یا وقتی ما در جبهه بودیم، شهید شدند و یا بعد از رفتن ما

چرا به شغل پژوهشی روی آوردید، شغل کنونی شما ریشه در خاطرات شما ندارد؟

چرا خیلی تأثیر داشت. خاطرات گذشته من نه تنها روی شغل بلکه روی زندگی‌ام تأثیر گذاشت. انسان با خاطراتش زندگی می‌کند. به قول سعیدی: «آسوده خاطرم که تو در خاطرم می‌د»

مستقلان بر این عقیده‌اند که اثر شما شبیه به «در جبهه غرب خیری نیست» «همراگ» است؛ خودتان چه می‌گویید؟

من این کتاب را ننویسم، نه قبل از نوشتن خاطرات و نه بعد از آن. البته کتاب زیاد می‌خوانم. داستان، رمان و خصوصاً نثره قصه‌های پلیسی. بادم هست کتابهای جیبی «مایک هاس» را زیاد می‌خوانم. همهٔ آثارش دربارهٔ قلبهای مشکوک بود. مثل همین فیلمهای پلیسی که وقت و بی‌وقت از تلویزیون پخش می‌شود.

پس از چاپ کتاب «خاطرات یک سرباز» و اکتش اطرافیان چگونه بود؟

آشنایان، اکثرًا دفتر خاطرات مرادیده بودند. آنها قبل از اینکه یادداشت‌های من کتاب شود می‌گفتند چرا آنها را چاپ نمی‌کنی؟ احتمالاً خوششان آمده بود.

اگر ایشانه تکلم شما در جای‌های خاطرات خود، به موضوع معترض بودید؛ چرا؟

مطالبی خوانندگی در قالب یادداشتهای روزانه جمع آوری و تدوین شد که به علت تغییر و تحولاتی که از آن یاد شد، هنوز هم چیزی از چاپ این آثار نیست. یادداشتهای روزانه یک گونه خاص در عرصه یادداشتهای روزانه محققان و اسان‌شناسان کره است. سال گذشته تکثیر و برگذاشت بیست‌وپانصد انسان بود کتابی با ایام نام «گفتنی‌ها یادگاری» به چاپ رساند این کتاب که به کوشش مجددرضا کلاتری ترجمه شده، در اصل یادداشت‌های روزانه یک روزنامه سنجی است که هر روز یا وقتی خاص، وقایع و اتفاقات و مشاهدات خود را در دفترچه کوچکی که به همراه داشته، ثبت می‌کرده است.

این یادداشتهای روزانه، تا یک ماه به طور متوالی ثبت شده‌است به طوری که امروز آن گویی به هیچ دست‌نهادی در فضای جبهه قرار می‌گیرد و با آن رابط برقرار می‌گیند. گرچه این مجموعه با گانسهای هلی چون عدم یکسازای اعلام در باوقری و با نداشتن زیربنویس برای عکسها رویه‌روست اما از آنجا که بی‌واسطه خواننده را در فضای جنگ قرار داده و او را به متن روابط جاری میان روزندگان می‌برد، در حالت عینیت است.

بله، درست می‌گوید. شاید نوشتن من در آن زمان نوعی اعتراض به وضع موجود بود. به آن گفته بودند بعد از آزادسازی خرمشهر دیگر با شما کاری نداریم، برمی‌گردید به تهران… اما منظور نشد و آنچه ما بچپه‌ها در خط مقدم شهید شدیم، امکانات نبود و فرمانده‌های ما هم زیاد دل به جنگ نمی‌دادند.

اگر قرار بود همه این مطالب را دوباره بنویسید چه؟

یا باز هم به همان شیوه می‌نوشتم.
اگر بخواهید کدام سطر از کتابتان را برای ما انتخاب کرد

وقتی سربازکار و اگرتم و بلند کردم، خون شهید روی

برزت برانکاره جاری شد و شرتیتر به داخل بوسیم ریخت. پندم به خون شد و وقتی به راه افتادم، معانی مثبت شلب آن مرا آزادست می‌کرد. جباران نیوم می‌بایست هر چه زودتر او را به نزدیک آمبولانس می‌بردیم؛ چون هر آن احتمال داشت جسماره دیگری بفتند و ما هم به سرنوشت آن سه شهید دچار شویم. من نمی‌توانم شهیدی که حمل می‌کنم، همان راننده امامی است. همان کسی که وقتی ماشین کرد و تا گروهان سه آورده

اگر برای پایان این مصاحبه مطلبی دارید، بفرمایید؟
برای خود نمی‌گویم، چرا که در زندگی مشکلی ندارم. اما بی‌اصنافی است که مسئولان نظارت، اسرا و شهیدان و جانیان را فراموش کنند. خیلی بی‌انصافی است!

یادداشت

تا تل در مسئله‌ای به ظاهر بدبینی

محسن مظنن

همه ساله در ایام سالگرد دفاع مقدس،

جشنواره انتخاب بهترین جنگ در زمینه داستان، خاطره، شعر و… برگزار می‌شود.

این جشنواره به منظور حمایت و قدرانی از زحمات نویسندگان عرصه جنگ، برخورد فرض می‌داند تا ماههایی را به رسم یادبود به این عزیزان تقدیم کند. بر همین اساس چند گروه کارشناسی تشکیل داده و به بررسی و ارزیابی آثار می‌پردازد.

تاکنون در بخش خاطره و داستان، چند آثر، برگزیده شده‌اند اما تا حصول نتیجه قطعی هنوز یک جلسه دیگر باقی است. سپس ما نیز مسابقه یک کلمه و قبل از اعلام نتایج هیچ کتابی را نام نمی‌بریم.

اما دو نکته در برگزاری جشنواره انتخاب کتاب دفاع مقدس حائز اهمیت است؛ اول اینکه اسامی است آبان ماه برگزار شود. بیشتر این مراسم یا همزمان با سالروز آزادسازی خرمشهر و یا در هفته دفاع مقدس برگزار می‌شد که انتخاب چنین تصمیمی شگفتی‌برانگیز دارد.

دوم اینکه معمولاً ایرج این نوع جشنواره‌ها بیشتر از خرج آن است.

آیا بهتر آن نیست در جایز چنین جشنواره‌هایی به نسبت هزینه‌های برگزاری تجدید نظر شود.

یادداشت

امیر انثوری

تاریخ نویسی به شیوه چسب و قیچی

دکتر باهریس، فیلسوف معاصر آلمانی در کتاب خود «ماضی و انجام تاریخ» می‌نویسد: «شاملی تاریخ شفاهی را به وجود می‌آورد که در آن کاهنی ما بر اساس بوند پدیدار می‌شود به این نظم که از یکی از بهترین تعاریف است که در فایده تاریخ آمده و دیگر معنی رسالت تاریخ نویس است. مورخ باید آنکه باشد که علم او تأثیر فراوانی بر شکل دادن و جهت گیری افکار عمومی جامعه دارد بپیوسته بود که هم‌لیگه کتابهای تاریخی را همهم کرده که باهمان وزن برملی گرای افراطی ملتهای اروپایی، سبب جنگ جهانی دوم شده‌اند.
دسترسی به صورت چاپ و نشر در کشور ما تراکنان به در آورد و به عرصه عمومی کشیدند. از همان ابتدا موضوع تاریخ، مورد علاقه کتابخوانها قرار گرفت و انتشار این قسم از آثار رو به ترقی نهاد. به‌ویژه که مطالعه کتاب تاریخی به تخصصی و اطلاعات ویژه ای نیاز داشت و درک و لذت بردن از آن حتی با توانایی خواندن و نوشتن معمولی بسیار بود.
آقبال به خواندن کتاب تاریخی برخی را به این گمان می‌رساند که آنها هم می‌توانند مورخ باشند. اگر از مباحث پیچیده فلسفه و نظریات جامعه‌شناسی نمی‌توان پرمایه نوشتن، ناسرگشت زدنگی فلاسفه و یا شرح پیمان جنگ که می‌توان نوشتند. اگر به کتابهایی که اسب تاریخ بر پشتهای خود دارند نگاه کنیم، از این آینه شسته که می‌توان نام صحیح آن را کتاب‌سازی و یا تاریخ‌سازی گذاشت. فرادان به چشم می‌خورند این قبیل کتابها اغلب به جای آنکه از تاریخ مفید و سالم و استاندارد مدارک برای آسفتنه کنند، تنها به شکل استند به موضوع چاپ و پمضا میجور و از میان می‌برهند و افراد مورد توجه به علاقه خوانندگان، با آب و پاشیتری به رشته تحریر در آورند. اکثر این کتابها از روایات غیر قابل اعتماد

معرفی

امام در آینه اسناد

سیر مبارزات امام خمینی (ره) **(به** روایات اسنادی **تفاهون** **و** **نشر مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)** **جلد اول، ۱۳۸۳**
تاریخ مبارزات دولتی از مبحث منابع معتقدان و پژوهشگران علوم اجتماعی، بیوه و تاریخ‌نگاران هستند. این شکل از منابع به صورت مواد خام در اختیار مورخ قرار می‌گیرند و از پارسی می‌گردند که شایسته است مورد بررسی قرار داده و ارائه دهد.

از تاریخ بیرون موهی که امکان استفاده از باگشت مبارک و اسناد دولتی برایشان مهیا می‌شود، می‌تواند تاریخ دولتی از مبحث منابع معتقدان و پژوهشگران علوم اجتماعی، بیوه و تاریخ‌نگاران هستند. این شکل از منابع به صورت مواد خام در اختیار مورخ قرار می‌گیرند و از پارسی می‌گردند که شایسته است مورد بررسی قرار داده و ارائه دهد.

از تاریخ بیرون موهی که امکان استفاده از باگشت مبارک و اسناد دولتی برایشان مهیا می‌شود، می‌تواند تاریخ دولتی از مبحث منابع معتقدان و پژوهشگران علوم اجتماعی، بیوه و تاریخ‌نگاران هستند. این شکل از منابع به صورت مواد خام در اختیار مورخ قرار می‌گیرند و از پارسی می‌گردند که شایسته است مورد بررسی قرار داده و ارائه دهد.

شده در باگشتی شهربانی و بر اساس ترتیب تاریخ گزارش تاریخ واقعه و تاریخ وصول خبر انجام شده است. جلد اول کتاب دربرگیرنده اسناد حوادث آبان ۱۳۶۱ تا فروردین ۱۳۶۲ جلد دوم در برگیرنده حوادث تیر ۱۳۶۲ تا پایان آبان ۱۳۶۲ جلد سوم در برگیرنده وقایع آذرماه ۱۳۶۲ تا پایان آذرماه ۱۳۶۲ جلد چهارم دربرگیرنده اتفاقات خرداد ۱۳۶۵ تا پایان سال ۱۳۶۹ جلد پنجم دربرگیرنده حوادث مرداد ۱۳۶۹ جلد ششم در خرداد ۱۳۷۰ است. در این پنج جلد، مدارک، گزارشها و اسناد شهربانی، گردآوری و تنظیم شده‌اند.

از آنجایی که شهربانی وظیفه امنیتی و اطلاعاتی رژیم را ایفا می‌کرد این مدارک در دروس شدن بسیاری از رویدادهای تاریخی حائز اهمیتند.

کتاب با نخستین گزارش از امام در شهربانی وقت به تاریخ ۱۳۳۷۶ که آغاز اعتراضات ایشان نسبت به صورتیب لایحه اجتنابهای ایالتی و ولایتی است، آغاز می‌شود و موضوعاتی مانند مقاله جمعیتی ایالتی و ولایتی، پیام ۱۵ مرداد ۶۳ ملاقاتهای امام با سائلان بیوه به مارتب قیصه مهم وقت، آمدن و دیدارهای امام با ترانس نشان، برنامه‌ها و اقدامات، اعلامیه‌ها، سخنرانیها، موضع گیری امام در مقابل آنچه کاپیولاسیون، میزبان ایشان، دستگیری حاج آقا مصطفی، تبعات تجدید امام اقدامات علمایقلاب، مبارزات هوداران امام، چاپ و پخش رساله امام معاضدین از این دست، متن گزارشهای شهربانی را تشکیل می‌دهد.

این گزارش‌ها با توسط شهربانی برای ارائه به سازمانهای زیربط مثل سازمان اطلاعات و امنیت، دافتر اعمار-، نوشته شده و با حاوی گزارش‌ها ی است که خطاب به شهربانی نهاده شده است.

در برخی از مدارک ضمن سخنرانیهای امام، موضوع گزارش بوده است. نظریات امام در مارتب قیصه خود در روز ۱۳۳۷۳ که از آن پس امام مطهر مداره علمه نظم اسنادی چند هزار سوره اول نقلی شنید. در گزارش شهربانی کل کشور، آورده شده است، یکی از نکات خواندنی این گزارش، موضوع شایعاتی است که درباره مبارزات امام شکل گرفته بود که آن شایعات پیکنگر علم درک اصالت و هویت نهضتی بود که بی‌لوم و رهم انقلاب در حال به وقوع می‌پیوست بود. به عنوان مثال در گزارش ۵۱۲-۱۳۳۶۶ که در مقابل سیاسی گفته شده که بین دکتر معتمد و آینه‌الله خمینی نامه‌هایی در بدین شده است و با شهربانی خراسان در گزارش به آدره اطلاعات شهربانی خبر از تشکیل دسته‌جات تروریستی شش تفری از طرف بعضی علماء از جمله آقای خمینی با تحریک

کاهی به کتابهای شبه تاریخی
پرخورده‌ام که نادرا تا اتحاد اعلامی
یک قهرمان ملی و خورتیرزی و میج
اشاره‌ای به فجاجیه و خورتیرزی و میج
که در زمان سلطنت او رخ داده، شده
است و با این و اقمیتبناهی تاریخی
کاملآ مکرر یک نشان داده شده‌اند.
حاج
شما به جای نادیر هر شخصیت
و با موضوع تاریخی را
می توانید بگذرانید

به عنوان مثال زندگی نادرشاه افشار را در نظر آورید. نادر از یک سو سرداری دلیر و جنگجوری رشید است. موجد وحدت ملی و دست رفته ایران بعد از سقوط سلویه است. فاتح هند است و پیروزنده تیر در مقابل ماشین جنگی عظیم عثمانی‌ها. از سوی دیگر دوران پادشاهی وی یکی از تلخترین و پررفتشتترین دوره‌های تاریخ اجتماعی ایران آید است. کاهی به کاهی‌های شبه تاریخی، پرخورده‌ام که نادر را تا حد اعلامی یک قهرمان ملی قرار داده و میج اشاره‌ای به فجاجیه و خورتیرزی‌های که در زمان سلطنت او رخ داده، کرده‌اند. و با این واقعیهایی تاریخی کاملآ کویر یک نشان داده شده‌اند. حال شما به جای تاریخ و با موضوع تاریخی را

می‌تواند بگذرانید. دست آخر نتیجه چنین خواهد بود که با توجه به تعداد کتیبه‌های بسیار گوناگون تاریخی و بسیارگان آنها، بی‌زودی با حجم عظیمی از بناهای غلط در مورد تاریخ سرزمین خودمان روبه‌رو خواهیم بود و توجه داشته باشیم که گذشته چراغ راه آینده است.

است که فلسفه تاریخ به عنوان یک رشته مستقل به بازی تاریخ‌نگاران نشافته است و قصد دارد آنان را از خطا بازدارد و بیاورد به تاریخ. تاریخ‌نگاران از این عرصه که به مطالعه خصوصیات آن پیش از عرصه‌های چون ادبیات، فقه، فلسفه، جامعه‌شناسی و صورت می‌پارود شایع مثال حق آن محقق و پژوهشگری است که سلفان مال کتب کتبخانه‌ها و در آنالاسی آنرا سر در جیب عتکر و دلشوره برده است. تا زمانی‌که کلیکی یا مقهوری را رونه بازی دلشوره و کاب کب دست‌مست از عرصه بیست حاصل باشند در کدام اشعارات بولگوش و یا با پناهنر نسخه، کتاب‌ها را برای همیشه شسته به دست چاپ می‌روند.

لیدی عبدالناصر (سنه: ۱۹۲۰-۱۳۹۹) این شایعه می‌پایه بود و این رو شهربانی مرکز پادشاه دست می‌کنند است قصدوا انتشار این شایعه از عاب مأمورین باشد. سنه: ۱۳۸۰ (۱۳۷۶-۱۳۷۷)

حیالت عموم مردم، خاصه باریان تهران موضوع بسیاری از اطلاعات و گزارشهای شهربانی وقت است. اعلامیه شماره ۱۳۷۰-۱۳۷۰۰ موضوع چراغهای چنین می‌نویسد، مطبق اطلاع واصله، صبح روز ۱۳۷۰۰ از آنهاهای بزرگ تا مسجد عزادانه به نامسایت از آقای خمینی چراغهای زینوی سه شعله روشن کرده و عکسهای تعمیر را به چراغهای بیرون‌سبب نمونه‌ها و ساعت ۱۰:۳۰ کسبه بازار نوروزخان و بازار قیاس‌سما، راه شروع به چراغهای گذاشته‌اند.

۴- درباره اتحاد اسلام صحبت کرده‌اند که حاکی از تعصب است به نتیجه پادشاه علاقه می‌جویند. صحبت شعری می‌رود که در همه اشعار شعری عرفان و سوره، موزونانه نوشته شده است. در صفحه ۱۳۵ جلد اول کتاب چنین آمده است. ۱- «معنویالات خودمانی که می‌فروشند که است در مارنوبولیات همه اظهار و مخصوصاً حضرت امیر اعرابی می‌گویند. در تمام مدت سخن خمینی فقط یک جمله کوتاه عربی ۲- «در تمام هفت کلی کتب تمام مجتهدین بود که بافتد کتب کاملی آماده بود. حتی روی سر تکف که من دست تمام علمای اسلام را در هر تفریق که هستند می‌روسم»

۳- درباره اتحاد اسلام صحبت کرده‌اند که حاکی از تعصب است به نتیجه پادشاه علاقه می‌جویند. صحبت شعری می‌رود که در همه اشعار شعری عرفان و سوره، موزونانه نوشته شده است. در صفحه ۱۳۵ جلد اول کتاب چنین آمده است. ۱- «معنویالات خودمانی که می‌فروشند که است در مارنوبولیات همه اظهار و مخصوصاً حضرت امیر اعرابی می‌گویند. در تمام مدت سخن خمینی فقط یک جمله کوتاه عربی ۲- «در تمام هفت کلی کتب تمام مجتهدین بود که بافتد کتب کاملی آماده بود. حتی روی سر تکف که من دست تمام علمای اسلام را در هر تفریق که هستند می‌روسم»

۳- درباره اتحاد اسلام صحبت کرده‌اند که حاکی از تعصب است به نتیجه پادشاه علاقه می‌جویند. صحبت شعری می‌رود که در همه اشعار شعری عرفان و سوره، موزونانه نوشته شده است. در صفحه ۱۳۵ جلد اول کتاب چنین آمده است. ۱- «معنویالات خودمانی که می‌فروشند که است در مارنوبولیات همه اظهار و مخصوصاً حضرت امیر اعرابی می‌گویند. در تمام مدت سخن خمینی فقط یک جمله کوتاه عربی ۲- «در تمام هفت کلی کتب تمام مجتهدین بود که بافتد کتب کاملی آماده بود. حتی روی سر تکف که من دست تمام علمای اسلام را در هر تفریق که هستند می‌روسم»

۳- درباره اتحاد اسلام صحبت کرده‌اند که حاکی از تعصب است به نتیجه پادشاه علاقه می‌جویند. صحبت شعری می‌رود که در همه اشعار شعری عرفان و سوره، موزونانه نوشته شده است. در صفحه ۱۳۵ جلد اول کتاب چنین آمده است. ۱- «معنویالات خودمانی که می‌فروشند که است در مارنوبولیات همه اظهار و مخصوصاً حضرت امیر اعرابی می‌گویند. در تمام مدت سخن خمینی فقط یک جمله کوتاه عربی ۲- «در تمام هفت کلی کتب تمام مجتهدین بود که بافتد کتب کاملی آماده بود. حتی روی سر تکف که من دست تمام علمای اسلام را در هر تفریق که هستند می‌روسم»

سفرنامه نویسی

گفت و گو با دکتر منصور ثروت

Photo by: Hamidm

دکتر منصور ثروت، سال ۱۳۳۷ در اردبیل متولد شد. دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد زیان و ادبیات فارسی را در تبریز گذراند و موفق به اخذ مدرک دکتری این رشته از دانشگاه تهران شد ثروت هم‌اکنون عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران است و آظهور که خودش می‌گوید فرهنگ کتابت و تحریر نوین تاریخ جهانگشا... از جمله آثار او است «کشور وسط دنیا» و «هاورد سفر چین و تحفه او از دو سال واندی تدریس در این سرزمین پهناور است. سفرنامه لهستان «ثروت» نیز آماده چاپ است. علاقه‌اش به سفر و حضور این دو سفرنامه در میان آثارش، بهانه‌ای شد تا با او درباره «سفرنامه نویسی» به گفت‌وگو بنشینیم

می‌نوشته که در نهایت مجموع آنها سفرنامه ناصرالدین شاه به فرنگ را شکل داده است. اگر بخواهیم سفرنامه نویسی ایران را با غرب مقایسه کنیم، باید بگوییم که بسیاری از سفرنامه‌های غربی با طرح و نقشه قبلی نوشته شده‌اند. مثلاً سفرنامه ماندلی که یک آمریکایی درباره شورش‌های انقلابی‌های ضد کمونیسم لهستان نوشته است مثالی برای این ادعا است. درحقیقت این شخص مأموریت سیاسی داشته تا با امکاناتی از قبیل پول و هلیکوپتر که در اختیارش گذاشته بودند، برای دولت متبوع خود گزارش از کار و اندیشه انقلابی‌های لهستان بنویسد.

فکر می‌کنید استفاده از سفرنامه و خواندن مطالبی از این دست، چقدر بین ما ایرانی‌ها رایج است؟

از شمارگان و فروش سفرنامه‌ها می‌توان حدس زد که مردم به سفرنامه‌ها بسیار علاقه‌مند هستند. به‌ویژه در میان کنجخوانها، خواندن سفرنامه بسیار رایج است. کنجکاری از ویژگیهای بارز آدمی است و سفرنامه چیزی است که کنجکاری افراد را بسیار تحریک می‌کند. مثلاً در سفرنامه‌ای که «ایراندان امیدوار» نوشته‌اند، گزارشی از آداب و رسوم قبیله کوچکی وجود دارد که در منطقه‌ای زندگی می‌کنند که شاید تا قبل از آن‌ها هیچ انسان تمدنی به آن نرسیده بود. بر اساس گفته‌های شما باید نتیجه بگیریم که هم سفرنامه نویسهای ما کسایتی بوده‌اند که بر اساس ذوق شخصی خود و بدون هدف سیاسی مینویسند. سفرنامه می‌نوشته‌اند و بدون هدف سیاسی مینویسند. سفرنامه می‌نوشته‌اند و بدون هدف سیاسی مینویسند. کسایتی هستند که صرفاً به خاطر کنجکاری می‌نویسند.

می‌نوشته‌اند تا حالا نشنیده‌ام یک ایرانی مأموریت پیدا کرده باشد که به جای برود و نتیجه برپرسه‌ایش را تحت عنوان سفرنامه بنویسد و چاپ کند.

سفرنامه‌های غربی‌ها، درباره ایران، یعنی آثار مستشرقین را چگونه می‌بینید؟

کارمستشرقین تفاوت است. بعضی از آنها مأموریت‌های سیاسی داشته‌اند. در خارج از کشور کتابی کاملاً سری پیدا کرده که فقط با کسب اجازه از مقام بالایی در ارتش به یک افسر امانت داده می‌شود. من نسخه زیراکسی آن را در اختیار دارم. در این کتاب شما می‌بینید گزارشی، تمام امکانات، خصوصاً امکانات نظامی منطقه‌ای را که به آن سفر کرده، در گزارش خود آورده است. مثلاً گفته که در فلان روستای چند کیلومتر هست. فاصله این روستا تا روستای بعدی چند کیلومتر است. فراگه‌های نظامی آن در فلان جااست داشته باشد. اما درحقیقت گزارشی اینگونه دقیق، نشان می‌دهد که نویسنده حتماً مأموریت سیاسی داشته است. در مقابل اینها، افرادی هم هستند که با مقاصد غیر سیاسی و غیر نظامی به ایران سفر کرده و درباره فرهنگ و آداب و رسوم و آیینهای مذهبی ما کتاب نوشته‌اند. بعضی از سفرها و سفرنامه‌ها هم بسیار اقلتی شکل گرفته‌اند. برای مثال حدود صد و پنجاه سال پیش خانم «اگر تروید» که فکر می‌کنم خواهرزاده سفیر انگلیس در ایران بوده، به کشور ما سفر می‌کند و ایران را کشوری شگفت‌انگیز می‌بیند. این خانم سفرنامه کسایتی با اثر و انشای بسیار عالی نوشته که به فارسی هم ترجمه شده است. خانم «هل» به اثر خود که در

می‌نوشته که در نهایت مجموع آنها سفرنامه ناصرالدین شاه به فرنگ را شکل داده است. اگر بخواهیم سفرنامه نویسی ایران را با غرب مقایسه کنیم، باید بگوییم که بسیاری از سفرنامه‌های غربی با طرح و نقشه قبلی نوشته شده‌اند. مثلاً سفرنامه ماندلی که یک آمریکایی درباره شورش‌های انقلابی‌های ضد کمونیسم لهستان نوشته است مثالی برای این ادعا است. درحقیقت این شخص مأموریت سیاسی داشته تا با امکاناتی از قبیل پول و هلیکوپتر که در اختیارش گذاشته بودند، برای دولت متبوع خود گزارش از کار و اندیشه انقلابی‌های لهستان بنویسد.

فکر می‌کنید استفاده از سفرنامه و خواندن مطالبی از این دست، چقدر بین ما ایرانی‌ها رایج است؟

از شمارگان و فروش سفرنامه‌ها می‌توان حدس زد که مردم به سفرنامه‌ها بسیار علاقه‌مند هستند. به‌ویژه در میان کنجخوانها، خواندن سفرنامه بسیار رایج است. کنجکاری از ویژگیهای بارز آدمی است و سفرنامه چیزی است که کنجکاری افراد را بسیار تحریک می‌کند. مثلاً در سفرنامه‌ای که «ایراندان امیدوار» نوشته‌اند، گزارشی از آداب و رسوم قبیله کوچکی وجود دارد که در منطقه‌ای زندگی می‌کنند که شاید تا قبل از آن‌ها هیچ انسان تمدنی به آن نرسیده بود. بر اساس گفته‌های شما باید نتیجه بگیریم که هم سفرنامه نویسهای ما کسایتی بوده‌اند که بر اساس ذوق شخصی خود و بدون هدف سیاسی مینویسند. سفرنامه می‌نوشته‌اند و بدون هدف سیاسی مینویسند. کسایتی هستند که صرفاً به خاطر کنجکاری می‌نویسند.

شکل جدیدی که ما سفرنامه انتظار داریم این است که شخص باید برای فهم محیطی که به آن با گذشته، کنجکاری‌های خاصی داشته باشد. آیینها، روش حکومت و مسائلی از این دست را بررسی کند و شرایط کشور خود را با آن مقایسه کند. این اتفاق در دوره قاجار به بعد افتاد. آن‌ها مشاهده پیشرفت‌های اروپا و مقایسه آن با اوضاع مهین خود، شروع به نوشتن یادداشت‌هایی کردند که حاصل آن سفرنامه‌های دوران قاجار است. از بین سفرنامه‌های این دوران به نظر من، جالبتر از همه، سفرنامه حاج سیاح به فرنگ است. «حاج سیاح» کسی بوده که مأموریت سیاسی نداشته بلکه مسافرت او که به سختی هم آغاز شده عملاً شخصی داشته است. او سفر خود را از زادگاهش «ده مهاجران» آغاز کرده و از حوالی ناه‌کویه به گرجستان و ارمنستان و از آنجا به روسیه، انگلستان، فرانسه، بلژیک، سوئد و... سفر کرده است. حتی به بعضی کشورها دو بار سفر کرده است. حاصل سفر طولانی او مجموعه‌ای خواندنی و جالب است با عنوان سفرنامه حاج سیاح به فرنگ.

شما سفرنامه را به معنای جدید، یعنی تأمل در طول مسافرت‌های خود به اروپا، روزانه یادداشت‌هایی

درباره تاریخچه و سیر «سفرنامه نویسی» در ایران توضیح می‌دهید.

من متخصص سفرنامه نویسی نیستم. به سفرنامه نویسی علاقه مند. اما باید بگویم، قدیمی ترین سفرنامه در حیطه ادب فارسی، سفرنامه ناصر خسرو است.

قبل از ناصر خسرو کسی سفرنامه فارسی نوشته است؟

ممکن است قبل از ناصر خسرو هم چنین اثری نوشته شده باشد. کتابهایی که با موضوع جغرافیا نوشته شده‌اند، خود نوعی سفرنامه محسوب می‌شوند. برای مثال آنجا که ابوریحان بیرونی در بخشی از کتاب «التحقیق مالمهد» از تجربیات خود سخن می‌گوید، نوعی سفرنامه است. حتی بخشی از شعرهای ادبیات کلاسیک ما را می‌توان سفرنامه خواند. برای مثال می‌توان از قصیده «فتح سومات» «فرخی سیستانی» که آن را در مدح سلطان محمود غزنوی سروده است، نام برد. اما سفرنامه به معنای امروزی، سابقه چندانی ندارد. اینکه سفرنامه باید دارای موضوعات و مضامین خاص و دقت نظر باشد، چارچوب تازه‌ای است که ما امروزه به سفرنامه نویسی داده‌ایم. شکل جدیدی که ما از سفرنامه انتظار داریم این است که شخصی باید برای فهم محیطی که به آن با گذشته، کنجکاری‌های خاصی داشته باشد. آیینها، روش حکومت و مسائلی از این دست را بررسی کند و شرایط کشور خود را با آن مقایسه کند. این اتفاق در دوره قاجار به بعد افتاد. آن‌ها مشاهده پیشرفت‌های اروپا و مقایسه آن با اوضاع مهین خود، شروع به نوشتن یادداشت‌هایی کردند که حاصل آن سفرنامه‌های دوران قاجار است. از بین سفرنامه‌های این دوران به نظر من، جالبتر از همه، سفرنامه حاج سیاح به فرنگ است. «حاج سیاح» کسی بوده که مأموریت سیاسی نداشته بلکه مسافرت او که به سختی هم آغاز شده عملاً شخصی داشته است. او سفر خود را از زادگاهش «ده مهاجران» آغاز کرده و از حوالی ناه‌کویه به گرجستان و ارمنستان و از آنجا به روسیه، انگلستان، فرانسه، بلژیک، سوئد و... سفر کرده است. حتی به بعضی کشورها دو بار سفر کرده است. حاصل سفر طولانی او مجموعه‌ای خواندنی و جالب است با عنوان سفرنامه حاج سیاح به فرنگ.

گفتمان مصادف با رواج رعایتیست در غرب نوشته شده، چنان تصویرهای زیبایی از روستاها، مزارع، تپه‌ها و معرعه‌ها، دشتها و کوههای ماتریسم می‌کند که آدمی را به شگفتی وامی‌دارد. وقتی اثر خاتم‌الملی را می‌خوانیم، خیلی زود متوجه می‌شویم که سفر او نه با مقاصد سیاسی بلکه به صورتی کاملاً تصادفی صورت گرفته‌است. از مأموران سیاسی که دوباره ایران سفرنامه نوشته‌اند، می‌توان به اکروسیستکی اشاره کرد. او که در کوسنت کشیشها و با عنوان سفیر دائمی اغلب کشورهای اروپایی به ایران سفر کرده بود، حدود بیست و یک سال، تا حمله افغانها به ایران، به عنوان مترجم رسمی در دربار شاهان صفوی، نامه‌هایی را که از انگلیس و فرانسه می‌رسید، ترجمه می‌کرد. اکروسیستکی طی این بیست و یک سال اقامت در اصفهان دیده‌ها و شنیده‌هایش را ثبت کرده که بعدها دیگران از آن بهره بردند. یا ادوارد برنارد که پزشکی علاقه‌مند به ادبیات است، تا حصول دریافت‌های اقامت یک ساله‌اش در ایران رادر کتاب یک یک سال در میان ایران، که گنجانده‌است، داشته‌اند. یعنی آن همه آنها را به‌طور مستقیم به عنوان افرادی قلندار کرده که به قصد جاسوسی به ایران سفر کرده‌اند.

برخی معتقدند حاصل شرق‌شناسی، استعمار است و این مهم نیست که مستشرق مأمور بوده یا نبوده، مهم نگاه‌های است که غرب به تمدنهای دیگر وارد و آن تبدیل هر چیز به شیء قابل مطالعه است که در نهایت به عنوان مواد خام در اختیار صاحبان قدرت قرار می‌گیرد و تا در آن تصرف کند، اگرچه از بیعت اصلی منحرف می‌شویم اما آیا شما با این تعبیر موافقت؟

من با بخشی از گفتار شما موافقم. منبع و مبدأ تمام تعییرات دوره رنسانسی اکثراً از فرهنگ و تمدن شرقی است. اما با این حال بعدها که صنعت اروپا پیشرفت کرد و تولید ناخالصی، نیاز به بازار، سرمایه‌داری و ایران داشت تا از راههای مختلف به استعمار شرقی برزاد. اما در مقابل کشور های استعماری، در دانشگاه کشوری مثل لیژوانی چه تنها چهار میلیون نفر جمعیت دارد ، حداقل بازده زیان شرقی تدریس می‌شود. چنین کشوری که نه می‌تواند و نه می‌خواهد قدرت استعماری باشد برای چه باید زیان فاسی و مغولی را جدی بگیرد؟ همه این رفتارها و تعاملات را نمی‌توان ناشی از اندیشه‌های غارنگرانه دانست. ممکن است یک کشور بخواد در تصحیح رفتار، فلسفه و زندگی خود از این فرهنگ بهره ببرد، همچنانکه می‌بینم از عرفان شرقی بودا، کنفوسیوس و… بهره برده‌اند. یعنی هدفشان ازین آشنایی، شناخت فرهنگ خودشان بوده است.

برگردیم به موضوع سفرنامه نویسی. در سیر تکاملی سفرنامه نویسی از تفاوتها هم بگویید. در دهه چهل و پنجاه و به آل احمد، می‌رسیم تفاوت کار او با «صباح» چیست؟ تفاوت کار در توسعه اندیشه در دهه‌های اخیر است. کسی مثل اصحاح صباح، با پادشاهان قاجار، وقتی به سفر می‌رفتند و سفرنامه می‌نوشتند، خیلی آدمهای پخته‌ای نبودند و دنیا را خوب نمی‌شناختند. طبیعی است که حاصل دیدار آنها از کشورهای دیگر و مواجهه با صنعت، نظیر قانون و مقررات و روش پارلمانی غرب، فقط تعجب باشد. البته بعضی از این افراد در برابر غرب نگاه معترضانه‌ای نداشتند. یعنی مثال صباح صبح علی‌رغم کم‌سوادی، نسبت به بعضی دیدهای غربی‌تر معترضی است. مثلاً در انگلستان، نسبت به بعضی طرف‌ها مثل لندن، ادینبورگ و منچستر دیدن به خود غلظتی که از کارخانه‌های این شهرها خارج می‌شود اعتراض می‌کند و می‌گوید، گویی ایران درد از آسمان می‌بارد. یا نسبت به کارخانه‌های آدمکش‌ساز بروشل اعتراض می‌کند و می‌گوید این آدمکش‌است نه توسعه و ترقی. ولی به هر حال در پیشین کلی و نگاه فلسفی به قضیه، از امثال آل احمد، غریب تا حدودی خود را نشان داده‌اند. آنقدر مسافر و دانشجو به او و پاس‌سفر کرده‌اند که آن غرمتک زبیا، جلدپیش را برای ما از دست داده

است و آدمی مثل «آل احمد» از پس زیبایی‌های ظاهری، مشکلات را هم می‌بیند. وقتی آل احمد» به اروپا سفر می‌کند، با چشم باز و دیدی عمیق تر همه چیز را می‌بیند. به همین دلیل است که در سفر به اسرائیل و آمریکا چیزهایی می‌بیند که دیگران به آن توجه نداشته‌اند.

آل احمد را نمی‌توان با آدمی مثل اصحاح صباح مقایسه کرد. چون اندیشه در دوره آل احمد، متعالی شده‌است.

در آثاری که تا به حال خوانده‌اید، اوج سفرنامه نویسی ما را کجا می‌بینید؟

من نمی‌توانم جواب خیلی دقیقی به این سؤال بدهم. اما از نظر جذابیت و وقت، شاید آل احمد از همه بهتر باشد. من چیز زیادی ندیده و نخوانده‌ام اما جست و گزینخته، آثاری نوشته شده‌ است. مثلاً کار آقای «دوشن» بسیار شیرین و جذاب است. ایشان گزارشهای گوناخی از کشورهایی که به آنها سفر کرده نوشته‌ است و گزارش او از چین از همه مفصلتر است. یک مسئله بسیار مهم در سفرنامه نویسی، مسئله زمان است. اغلب سفرنامه نویسه‌ها، حتی خود آل احمد، وقتی از کشوری گزارش می‌دهند، فکر می‌کنند چقدر در آنجا توقف کرده‌اند؟ خیلی جاها را به صورت گذری دیده‌ و رد شده‌اند. یعنی خیلی مهم است! شمارهای اینکه گزارش درستی از یک کشور بنویسید، حداقل دوسه سال باید در آنجا زندگی کنید.

وقتی به کشورهای مثل آلمان، آمریکا، انگلستان و… سفر می‌کنیم باید چهره مواجهیم یکی سیمای ظاهری این کشورهاست با ساختمان‌های رفیع، مراکز فرعی، مراکز اثری بسیار بزرگ و کتابخانه‌های خیلی عظیم و دیگری که مهمتر هم هست زندگی و رفت و آمد و تعامل با مردم آن کشور است.

شما متفقید زمانی که سفرنامه در طول آن نوشته می‌شود ملاک اروپایی نویسنده نیست، بلکه مهم دقت نویسنده است. اما آل احمد در سفر کوتاه خود به شوروی در سال ۱۳۳۳ از گرایش مردم به غرب می‌گوید و اینکه دیگر در این کشور از آن شعرهای قدیم برابری و برادری خبری نیست. یا حتی از مجسمه‌هایی می‌گوید که همه در حال ایراد خطابه و سخنرانی هستند و به نوعی در آنجا فریادش روسیه را پیش‌بینی می‌کند.

در اینجا دو نکته مطرح می‌شود: یکی اینکه اگر آل احمد کنونیست بود و به شوروی می‌رفت، آن مجسمه‌ها را از نگاه یک کنونیست می‌دید و فرمایش را مثبت تلقی می‌کرد. مهم این است که گرایش فلسفی سفرنامه نویسی چه باشد.

می‌خواهید بگویید هر نویسنده‌ای قبل از ورود به منطقه مورد نظرش، موضوع خاصی دارد که این

اگر بخوایم سفرنامه نویسی ایران را با غرب مقایسه کنیم، باید بگوییم که بسیاری از سفرنامه‌های غربی با طرح و نقشه قبلی نوشته شده‌اند. مثلاً سفرنامه ماتنشدی که یک آمریکایی درباره شورشی‌ها و انقلابی‌های ضد کمونیسم لیستان نوشته‌ است مثالی برای این ادعا است در حقیقت این شخص مأموریت سیاسی داشته تا با امکاناتی از قبیل پول و هلیکوپتر که در اختیارش گذاشته بودند، برای دولت انقلابی‌های لیستان بنویسد.

موضوع هنگام ورود به پشدادوری می‌انجامد و در نگاهش تأثیر می‌گذارد؟

بله و نکته دوم این است که ضمن مسائل سیاسی از مسائل فرهنگی ساده‌تر است. مهم زندگی مردم است. آنچه در ذهنشان می‌گذرد، آنچه که از سبک و سعادت انتظار دارند. همه اینها ریشه در فرهنگ هزاران ساله آن مردم دارد و این چیزی نیست که به راحتی و در زمانی کوتاه بتوان آن را درک کرد.

آیا هدفمند بودن سفرنامه‌ها و اینکه سفرنامه نویسا بر اساس ذوق و سلیقه و پیش شخصی خود، مردم یک کشور را توصیف می‌کنند، موجب براندگی موضوعی سفرنامه‌های ما نشده‌است؟

مانی براینم برای سفرنامه نویسن کلیف تعین کنیم. خود او، چیزهایی را که دوستش به آنها گرایش دارد پیدا می‌کند و درباره‌شان می‌نویسد. اینکه کسی را مأمور کنیم که هدف خاصی را دنبال کند، مربوط به رسانه‌های دیداری و شنیداری است. مثل روزنامه و تلویزیون.

امروزه چون همه امور تخصصی شده، جامعه مدرن که دست به یکسان‌سازی زین این را نمی‌بندد که افراد در همه زمینه‌ها نظر بدهند. اما آل احمد این کار را می‌کند. دیگر اینکه درست است که در کشور ما، تا به حال کسی در سفرنامه نویسی تصد و فرض سیاسی نداشته، اما وقتی نگاه یک تمدن و یک کشور، تصرف گرا یا نه باشد، دیگر نباید به برنامه‌ریزی نیست، سفرنامه نویسی و حاصل کار او خود به خود در خدمت آرا و اهداف سیاستمداران قرار می‌گیرد. بگذریم، با توجه به صحبت‌های تاکنون شده، آیا می‌توانیم تعریفی سبک‌شناسانه از سفرنامه ارائه بدهیم؟ اینکه سفرنامه چیست و باید

چه مثالی را در آن ارائه داد؟

تا جایی که من می‌دانم و دیدم، سفرنامه حتی جزء انواع ادبی هم محسوب نمی‌شود. در این باره کسانی که در زمینه سبک‌شناسی تخصص دارند باید اظهار نظر کنند. اگر از جنبه سبک‌شناسی هم به آن توجه نکنیم، از بسیاری جهات دیگر ما به سفرنامه نیاز داریم. مثلاً از این جهت که وسیله‌ای برای شناخت مباحث است. حتی از جهت سیاسی هم سفرنامه می‌تواند راهگشا باشد. یک سیاستمداریش از آنکه به کشوری برود، بهتر است سفرنامه‌هایی را که درباره آن کشور نوشته شده، مطالعه کند تا نسبت به آن حالی‌الذهن بیابد. سفرنامه‌هایی که خارجیها درباره ایران نوشته‌اند، کم نیست و بسیاری از آنها حتی به فارسی ترجمه هم نشده‌ است. خوب است این کتابها، یک جایی، مثلاً در رشته تاریخ طبقه‌بندی شوند.

برای مثال الان وقتی درباره تاریخ شرطیست در ایران صحبت می‌کنیم، از سفرنامه‌هایی که در آن دوره نوشته شده، صحبتی به میان نمی‌آوریم. حتی در ادبیات هم می‌توانیم آنها را بکنجیم. چون سفرنامه‌ها از نظر زبانی اهمیت زیادی دارند و باید اینکه تری بسیاری از آنها شیوا و عالی است، در حاشیه قرار گرفته‌اند.

تنها سفرنامه‌ای که از شما منتشر شده، «رهاورد سفر به چین» است؟

بله، البته کتاب «کشور وسط دنیا» را نمی‌توان کاملاً

سفرنامه خوانند، زیر کلماتی است از مسائلی تصادفی، فرهنگی و سیاسی چنین هدف من از نوشتن این کتاب پرداختن به توسعه و مشکلاتی بود که

موضوعش برای چنین ایجاد کرده است. یک نکته‌گذاری مثل من که قلدوت ابداع ندارد و نمی‌تواند داستان بنویسد، یا شعر بگوید، به این صورت خود را راضی می‌کنم.

می‌نظرم می‌رسد که نوعی روجه تجدیدبختی بر این کتاب حاکم است، اگر چه ساده‌طور صریح موضع نگرفته‌اید. اما می‌بینم که در دوره‌ی آقایان جلدی توسعه و استفاده‌اید و به نوعی آن را نقی می‌کنید. تا چه حد با این دولت موافقت؟

شما خوب متوجه شدید، من تقابلاً به نوعی موافق نیستم. اما باید توجه داشت که توسعه خوبی‌هایی هم دارد و نباید آن را کاملاً محکوم کرد. اما سوال من این است که ما در برابر آنچه که از دست می‌دهیم چه چیزی از توسعه و پیامدهای آن به دست می‌آوریم. در کشورهای پیشرفته، مردم دیگر خودشان نیستند. همه چیز آنها زیر کنترل تکنولوژی جدید است و زندگی‌شان از نظر توسعه و تکنولوژی تعریف می‌شود. من در حد جهت خودی خود اربانده، البته بسیار خوب است اما نکته اینجاست که ما هر چه بیشتر توسعه‌یمان می‌ماند، و در نتیجه، ناشتودن می‌شویم. باید در رابطه ایجاد کنیم در نهادهایمان، آرام آرام شکوفا شود.

نوشتن سفرنامه چنین، به دلیل اهمیت که این کشور در حال حاضر دارد، طبیعی است. اما چرا سراغ کشوری مثل لهستان رفتید؟ از سفرنامه لهستان برآیند بگویید.

من به هر جا که مسافرت کنم، از هر همان روزهای اول شروع به یادداشت‌نویاری می‌کنم. در چنین فو سال و در لهستان از نیم ماهوریت تدریس داشتیم. در حقیقت علت اصلی سفر من تدریس زبان و ادبیات فارسی در دانشگاههای این دو کشور بوده‌ است. در سفرنامه چنین بیشتر به مسائل اقتصادی و سیاسی پرداخته‌ام. اما در سفرنامه لهستان که دست‌نوشته‌های آن آماده‌ است، همه مسائل تاریخی و فرهنگی بیشتر توجه کرده‌ام. نکته مهم در سفرنامه نویسی، هماهنگی که قبلاً اشاره کردم، زندگی و رفت و آمد مردم است تا بتوان در روح حقیقی یک ملت قدم بگذارد. برای مثال، من الان می‌دانم که روحیه اصلی لهستانیها طری گرای می‌ان و در این زمینه بسیار احساساتی هستند. یا اینکه میدان‌ناز و تاحدی شرقی بیابد، این خصوصیات را فقط از راه معاشرت می‌توان فهمید.

گفتید که با ورود به هر کشور، برورد به یادداشت‌نویاری می‌کنید. این یادداشت‌نویاری به نسبت نوشتن سفرنامه در آینده با اینکه صرفاً به دلیل جذابیت دیده‌ها و مناظر صورت گرفته‌است؟ قطعاً به نسبت نوشتن سفرنامه بوده، البته خیلی امیر نداشته که عمق مسائل را کشف کنم و زیاد کنجکار نبوده‌ام. تا جایی که زمان و امکانات اجازه می‌داد، این فرصتها استفاده می‌کردم. من خارج‌السفارت را دوست دارم. چه در ایران چه در خارج از کشور چون اهل سفر هستم و می‌دانم که اگر نتوانیم بعداً تأسیف می‌خورم، از همان ابتدا شروع به یادداشت‌نویاری می‌کنم. در نهایت یادداشتهم را کنار مضمحل جملها و روزنامه‌های کنترال‌انترنشنل کشورها می‌گذارم و سعی می‌کنم بفهمم آیا دولت من از مسائل و دیدگاه‌ها درست بود، است یا نه!

چاپ ثروت سفرنامه لهستان را برای چاپ به کدام ناشر برده‌اید؟

متأسفانه اگرچه دست‌نوشته‌های این سفرنامه کامل شده است هنوز ناشری برای چاپ آن پیدا نکرده‌ام.

بقایای زمینی

تصور وجود اجساد فساد ناپخته جایگاه خاصی در ذهن انسان معاصر دارد. این موضوع در عین جداییت، دارای ماهیتی هول‌انگیز است. مردن اما ماندن ارضییتی یازدانه در فرایندی طبیعی که طی آن اجساد فانی ما باستانی متلاشی شده و تنها استخوانهای آن باقی می‌ماند.

کتاب *Earthy remains: the history and science of Earthy remains* «الدور، ت چمبرلین و امیکل پارکر پیرسون» در رابطه با تاریخچه و دانش اجساد سالم مانده انسان، نوشته شد که توسط پوریا خدیش با عنوان *بقایای زمینی* به فارسی برگردان شده است.

این کتاب ۶ فصل دارد که به ترتیب در هر فصل به موضوعاتی چون افسانه‌ها و حقایق دربارهٔ فسادناپذیری و سالم ماندن اجساد، جسد‌های باستانی، محافظت‌های آگاهانه و محافظت‌های اتفاقی، مومیایی‌ها، مومیایی‌های طبیعی و مصنوعی، اجساد بیخ زده، ماجراجویان و کاشفان، سایه مرگ و دیگر انگ‌ها و رموز، پرداخته شده است.

دکتر اشمن شریعتی‌ترفان، رئیس موزه ملی تاریخ علوم پزشکی در مقدمه‌ای که بر این کتاب نوشته، چنین گفته است: «تحقیق در تاریخ پزشکی و کشف سابقه تاریخی بیماری‌ها از جمله مسائلی است که همیشه نه تنها مورد توجه پزشکان بوده بلکه

جامعه‌شناسان و بعضی دیگر از رشته‌های علمی همچون زیست‌شناسی نیست به این امر توجه خاصی داشته‌اند. بحث و بررسی روی بقایای اجساد باقی مانده از گذشته منجر به علمی شد که بخشی از آن تحت عنوان دیرین‌شناسی (Paleopathology) عنوان می‌شود که البته این بخش نه تنها اطلاعاتی با چشم‌فرسوخ یا جسد بابقایای یک جسد به دست می‌دهد بلکه با استفاده از میکروسکوپ می‌توان بررسی‌ای از تغییرات و ناخوشی‌های جسد مورد مطالعه، اطلاع حاصل کرد.

در طی دهه‌های گذشته دانشمندان و محققان این رشته مقالات و کتاب‌های متعددی در این زمینه نوشته‌اند که هر کدام از جهتی به موضوع پرداخته‌اند. اما بدون شک این کتاب، اولین کتابی است که در این رشته از علم به زبان فارسی چاپ شده است.

«بقایای زمینی» توسط معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران و مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی، در ۲۲۸ صفحه منتشر شده است.

معرفی کتاب

جد اول فرهنگ‌نامه جامع برق به‌تازگی توسط شرکت تاورین منتشر شده است. منبع این اثر، واژه‌نامه چندزبانه سازمان بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC) است که متن اصلی آن حدود ۶۵۰۰ صفحه و شامل ۷۰ بخش جداگانه است. برگردان آن به فارسی و ویراستاری آن نیز توسط آقایان دکتر سعدالله روسی لاریجانی و مهندس محمد اسماعیل بانکیان تریزوی انجام شده است. دکتر لاریجانی به سال ۱۳۳۲ در شهرستان امل متولد شده است. لاریجانی دکترای خود را در رشته الکترونیک از دانشگاه اُتنُد اخذ کرده است. پس از تحصیل در وزارت نیرو شروع به کار کرده و اکنون نیز که در دوران بازنشستگی به سر می‌برد همچنان با مرکز تکنولوژی نیرو همکاری دارد. ازنه حدود ۵۰ مقاله در کنفرانس‌های داخلی و خارجی و سابقه تدریس در دانشگاه‌های صنعت آب و برق، علم و صنعت، شهید بهشتی و مازندران از دیگر موارد کارنامه علمی ایشان است. مهندس بانکیان نیز متولد ۱۳۳۱ است و با درجه کارشناسی ارشد از دانشگاه فنی دانشگاه تهران فارغ التحصیل شده است. وی همزمان با خدمت در وزارت نیرو

.....

دکتر لاریجانی: حال که می‌خواستیم نوعی احیای زبان داشته باشیم باید دقت می‌کردیم که این کار، خود باعث تولید یک زبان بیگانه نشود. در نتیجه تصمیم گرفتیم واژه‌های متداول راحتی اگر تنها را قبول نداشتیم در کنار واژگان جدید به کار ببریم تا به این شکل هم مقصودمان رایبه خواننده برسانیم و هم اینکه به مخاطب حق انتخاب بدهیم

.....

البته قبل از شروع کار با هم به توافق رسیده بودیم؛ در عین حال که می‌خواستیم نوعی احیای زبان داشته باشیم باید دقت می‌کردیم که این کار، خود باعث تولید یک زبان بیگانه نشود. در نتیجه تصمیم گرفتیم واژه‌های متداول را حتی اگر آنها را قبول هم نداشتیم در کنار واژگان جدید به کار ببریم تا به این شکل هم مقصودمان رایه خواننده برسانیم و هم اینکه به مخاطب بدهیم حق انتخاب واژه هم مورد پسندش را گزینش کند.

IEC

سازمان بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC) در واقع یک مؤسسه استاندارد بین‌المللی است که مقر آن در ژنو است. این مؤسسه استانداردهای مربوط به شاخه‌های صنعت برق و مخابرات را برای تمام کشورهای دنیا تهیه می‌کند. از آنجایی که منبع فرهنگ‌نامه جامع برق نیز واژه‌نامه چندزبانه این مؤسسه است، مهندس بانکیان علت انتخاب مستندات این مؤسسه را به عنوان منبع، چنین ذکر می‌کند: «مستندات این مؤسسه مورد تأیید همه نهادهای علمی در ایران به ویژه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی است به طوری که مؤسسه استاندارد، استانداردهای IEC را به عنوان استانداردهای ملی پذیرفته و آنها را به زبان فارسی تدوین کرده است.

مستندات IEC شامل واژگان و تعاریف آنها به حدود ۱۵۰ زبان ترجمه شده است که از میان آنها فقط زبان‌های فرانسه و انگلیسی به طور کامل شرح شده‌اند. ولی در مورد سایر زبان‌ها مثل روسی، ایتالیایی و… تنها بخش‌های خاصی ترجمه شده‌اند. دکتر لاریجانی نیز

می‌گوید: «ایران سومین کشوری است که «مستندات IEC را به طور کامل به صورت فرهنگ‌نامه دوزبانه منتشر کرده است.»

آغاز کار

مهندس بانکیان می‌گوید: کاروری فرهنگ‌نامه جامع برق با توجه به سیاست کلان کشور در رابطه با تقویت زبان فارسی و راه‌اندازی دوباره فرهنگستان‌های زبان، شکل گرفت. به طوری که سیاست تهیه واژگان با بازپوری زبان در چهارچوب شاخه‌های فنی باعث شد که تاورین، بستر لازم برای انجام این کار را آماده کند.

در همین راستا از طریق مکاتبات و پرداخت هزینه‌ها موفق شدیم که مستندات IEC را در اختیار بگیریم.»

حق انتخاب

دکتر لاریجانی می‌گوید: بعد از دسترسی به اصل مطلب تقسیم کار شد و با همکاری گروه‌های ترجمه و بازرسی را انجام دادیم و به این ترتیب ماده خام اولیه تهیه شد. پس از آن روزی هر کلمه بحث می‌کردیم که که‌گاه به اختلاف نظر شدید نیز منجر می‌شد.

کردیم. توش به معنی تلاش و پرتنب و جوش بودن است و به همین علت کریم خان زند به توش مال معروف بوده است.»

هر واژه فقط یک مفهوم

نیست

هر واژه می‌تواند در شاخه‌های مختلف یک حوزه، کاربردهای متفاوتی داشته باشد. واژه‌نامه IEC برای اینکه به واژه‌ها بر اساس موضوعی که دارند، قابلیت ویژه ای بدهد، تهیه شده است.

مهندس بانکیان مثال می‌زند: «واژه‌ای مانند Operation که در پزشکی به معنی جراحی است در یک حوزه صنعت برق، به معنی بهره‌وری است و در حوزه‌های دیگر به معنی عمل، کار و کارکرد است و همین مسئله باعث پیچیدگی کار می‌شود، ما معتقدیم فرهنگستان زبان در این بخش ضعیف عمل کرده است. زیرا هر واژه فقط یک مفهوم نیست. فرهنگستان زبان در حوزه برق هر واژه یک مفهوم را در نظر می‌گیرد در حالی که مؤسسه IEC معتقد است این روش درست نیست، درست تر آن است که هر واژه در بستر مفهوم خود تعریف شود. این اقدام می‌دهد، ما این نیاز را احساس کردیم و بر این عقیده‌ایم که با توجه به افزایش روزی به روز واژگان تخصصی، توقف جایز نیست. اگر قرار باشد فرهنگستان زبان با این روند کند پیش برود در مقابل واژه‌های جدیدی که هر سال به وجود می‌آید کاری انجام نداده است.»

حصار شکنی در زبان فارسی

از آنها می‌پرسد، آیا فرهنگستان با کار دشما موافق است؟ دکتر بانکیان می‌گوید: «آنها با کار ما مخالف بودند و معتقدند که این کار باید از مسیر آنها عبور کند، ولی ما نمی‌توانیم منتظر مسیر آنها بمانیم زیرا اقتدر واژگان جدید در صنعت برق، به ویژه در ارتباط با پدیده‌های نوین مدیریت به وجود می‌آید که اگر نخواهد در مسیر کند واژه‌گزینی کشور ما قرار بگیرد…»

او معتقد است: «در تولید این فرهنگ‌نامه باید به واژه‌هایی که دیگران ساخته‌اند و در نهایت به زبان فارسی نیز بدهیم. زیرا زبان باید از مسیر تعیین‌شده عبور کند و تا کلمات از تنگنای محاصرهٔ افسانه‌ای که هر نوع حصارشکنی را گناهی بزرگ می‌داند، خارج نشوند. زبان، نیرومند نمی‌شود. فرهنگستان نیز باید این حصار‌های تنگ را باز کند و این فرصت را برای اهل فن ایجاد کند تا در عرصه وسیع تری عرض اندام کنند.»

این پژوهشگر در ادامه می‌گوید: «به جرأت می‌گویم که ممکن است اشتباهاتی در کار ما وجود داشته باشد ولی اگر قرار باشد پشت دانش کم‌بایه خود باسندیم هرگز هیچ کاری صورت نمی‌گیرد، ما معتقدیم این کار باید شروع می‌شد. اگر اشتباه هم باشد در اثر برخورد کارشناسان و دانشمندی آنها اصلاح می‌شود.»

هزار نسخه از جدول اول فرهنگ‌نامه برای معرفی چاپ شده که گفته مهندس بانکیان در میان کتابخانه‌ها توزیع شده است. دکتر لاریجانی اشاره به اینکه تاورین فرآیندی برای فروش محصولات انتشاراتی خود ندارد، می‌گوید: «ما می‌توانیم مورد تجدید نظر می‌شود تا سایر افرادی که خواهان استفاده از کتاب‌های منتشرشده این مرکز هستند نیز بتوانند با خریداری کتاب‌ها بهره‌ای لازم ببرند. لازم به ذکر است مؤلفان این فرهنگ‌نامه در جدیدی نظر نهایم و انتشار ادامه این دوره ۶ جلدی هستند که در ضمن نسخه الکترونیک آن نیز زوری پایگاه اینترنتی شرکت تاورین قابل استفاده خواهد بود.

یادداشت

مهستی خیری

فرهنگ نامه جامع برق

چیزی شبیه معرفی

ناصر فیض

چند صباخی است. فرهنگ گفته‌های طنزآمیزه از سوی فرهنگ معاصر به گردآوری و ترجمه فرضی خدادادی (عیرمندی) از انگلیسی به فارسی ترجمه شده و به بازار کتاب آمده است. گردآورنده و مترجم کتاب، آن را به طنزآوران نامدار و گنگام ایران تقدیم کرده و در خواص و مزایای این فرهنگ نوشته است: «از جمله خواص آن یکی خاصیت استثماری و چپالگرانه آن است. به این معنا که جزء جزء آن از فرهنگهای دیگر برگرفته شده است که از آن جمله است، فرهنگ گفته‌های طنزآمیز آکسفورده و فرهنگ گفته‌های طنزآمیز پنگوئن». به عبارت دیگر این گردآورنده اختراع یافته که جنس خارجی را با سلیقه شخصی و ایرانی سوا کرده و در جامه فارسی عرضه کند و از این رهگذر خود را مبدون خاوندگان فارسی زبان و فرهنگ نویسان انگلیسی قرار دهد.

دیگران با کمال انصاف و رعایت ادب و حقوق نگارنده در پایان پیشگفتار کتاب می‌نویسد: «نگارنده در اینجا لازم می‌داند اکنون که به حکم وظیفه از هر خرم خوشه‌ای کشل رفته است حرف خود را با همدستر به گنجینه لسان‌العقبه به پایان برساند و بدین وسیله از نام دوستان را آشوبان خداحافظی کند؛

«لغین و درس اند نظر یک اشارت است

گفت کتابی و مگر نمی‌کم

ناصر به طنز گفت که رو ترک عشق کن

محتاج جنگ نیست برادر نمی‌کم»

گزارش

مرتضی صابری

خبرهایی از مؤسسه گل آقا

در یک گفتگی با دوستان طنز در مؤسسه گل آقا دانشیم از اوضاع چاپ و نشر و کتابهای چاپ شده و احتمالاً در دست چاپ و اقدام این مؤسسه پرسیدیم که نتیجه آن اطلاعات مختصر اما مفیدی است که به علاقه‌مندان کتاب (به ویژه در زمینه طنز) تقدیم می‌شود.

مجموعه اشعار مرحوم «کیومرث صابری فومنی» و یادداشت‌های سه سفر به مکه و کشورهای مختلف در دست چاپ است که البته هنوز عنوانی برای یادداشت‌های سه سفر، انتخاب نشده است. این دو اثر از آثار جدی مرحوم صابری است که بدون تردید با توجه به شیوه و سبک نوشته‌های ایشان شیرینی و جذابیت ویژه خود را خواهد داشت.

«نامه حضرت علی(ع) به مالک اشتر» که موضوع پایان‌نامه دوره فوق لیسانس مرحوم گل آقااست و داستان «ضحاک و کاره اشگر» که کاری تحقیقی است، عنوان دو کتاب دیگر از «صابری» است که مؤسسه گل آقا اقدام به چاپ مجدد آنها در شکل و شمایل تازه‌تری کرده است.

از مجموعه طنزپردازان معاصر، آثار دو طنزپرداز خوب کشورمان آقایان «منوچهر احترامی» و «عمران صلاحی» در دست چاپ است که به زودی وارد بازار کتاب خواهد شد. از این مجموعه تاکنون آثار طنزپردازان زنده‌یاد: «مرحوم ابوتراب جلی»، «ابوالقاسم حالت»، «محمدعلی گویا»، «مرتضی فرجیان» و «کیومرث صابری فومنی» چاپ و منتشر شده‌ است. در زمینه طنز کودکان و نوجوانان، مجموعه شعر طنزآمیزی با عنوان «زبان بسته‌ها» از «عمران صلاحی» در دست چاپ است. «صغورا تیری» نیز مجموعه شعر طنزی

نمی‌دانم چرا وقتی اسم کتاب و کرده‌وری و اینها می‌آید، نتمنان مورموور می‌شویم که نکند بدون آنکه کسی چیزی از ما را کرد بیآورد. دار فانی را وداع بگویم و آینه‌دگان هر جا برسند به گفته‌های نغز و پرمغز ما! زیرش بنویسند: «لادری» و مرتب زیرما علامت سؤال بگذارند!

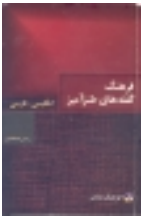
دنبال آن به این نتیجه می‌رسیم که همه موجودات عالم کمی تا قسمتی باهمه‌اند؛ قریاط، میچکاک، ناپلئون، مارکس و... می‌گویم، اگر گردآورنده و مترجم فقط گردآورنده بود و عناینی هم به جنس وطنی داشت، از کلمات قصار و شیرین زبانهای بر و بچه‌های خودمان دخترها می‌آرست که با یابین! اصلاً خود ما، داشت پاک یادمان می‌رفت که انگار یکی به ما گفت: پاک یادت نرما بخش عمده عمر

پرپرکت ما گذشت و یکی پیدا نشد بیاید و کتاب کلمات قصار ما باشد. همین طور اضافه پشت اضافه، اشاعه دادیم در جامعه، ورد زبان این و آن شد. ذکر ماخذ هم توقع بی‌جایی است که ما نداریم. اما نمی‌دانم چرا وقتی اسم کتاب و کرده‌وری و اینها می‌آید، نتمنان مورموور می‌شود و دل تکران این

گردیآورد، دار فانی را وداع بگویم و آینه‌دگان هر جا برسند به گفته‌های نغز و پرمغز ما زیرش بنویسند: «لادری» و مرتب زیر ما علامت سؤال بگذارند. ما خودمان نمی‌توانیم گرد بیآوریم یا اینکه عقلمان

تاریخچه نشر ۱۳۸۳

هم آقده‌ها گرد نیست، هر بار هم که خواسته‌ام این کار را بکنیم به جای گرد آوردن، بد می‌آید. عجاتاً همین یک ریاضی را از ما داشته باشند تازه این یکی را از لابه‌لای کاغذپاره‌های سطل زباله این پیدا کرده‌ام و علت دور انداختن آن هم این بود که قافیه اولش را استصوابی کرده بودیم و مصلحتی و آلفِرد را آلفِرد گفته بودیم؛

حرف از سخنان آلفِرد آوردن

زیاست به هر شکل و شکره آوردن

یک باز بیا و چیزی از ما گرد آر

اولش را استصوابی کرده بودیم

«این ریاضی را خودمان گفته‌ایم»

ای آنکه دو صد کتاب کرده‌وری!

اگر راست می‌گویند بقیه این ریاضی را بسازید و به آدرس ما بفرستید تا آن را ذکر ماخذ و حفظ همه حق و حقوق شما و نیز شنواتی لازم، در صفحه طنز چاپ کنیم.

برای کودکان آماده کرده که هنوز عنوانی برای این کتاب

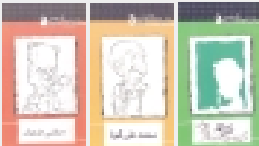
در نظر نگرفته است.

«هادی بنایی» با «لطیفه‌های آلمانی» به سراغ نوجوانان خواهد آمد تا شاید این عزیزان برای مدت کوتاهی هم که شده کمتر لطیفه‌های تکراری بشنوند.

«مجموعه داستان‌های طنز روسیه» قصه‌هایی است برای بزرگسالان. این مجموعه را آقای «ابنین گلکار» آماده کرده و مؤسسه گل آقا آن را چاپ و منتشر خواهد کرد.

برای آنکه جای جای رمان هم خالی نباشد آقای «بهمن رستم آبادی»، دخترگرگولی» را ترجمه کرده است که زمانی طنزآمیز و مخصوص کودکان است.

لازم به توضیح است که اغلب آثاری که از سوی مؤسسه گل آقا در زمینه کودکان چاپ شده و خواهد شد مصور است تا کودکان و نوجوانان با میل و رغبت بیشتری به کتاب رو بیآورند.

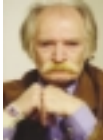

احمد هقانی و رمان بدون نام

در حال حاضر مشغول نوشتن رمانی هستم که هنوز نامی برای آن انتخاب نکرده‌ام. فضای این رمان با دیگر کارهایم متفاوت است. این رمان را هشت ماه قبل از کتاب من قاتل پسران هستم آغاز کرده بودم. باز نویسی آن نیز ناپایان اسل زمان می برد.

در این رمان به جنگ هشت ساله گناهی عرفانی داشته‌ام و از ویژگی های بارز این کتاب عنصر تخیل خواهد بود.

یادداشت های روزانه محمود دولت آبادی

مشغول جمع آوری یادداشت‌های ۴۰ سال گذشته‌ام هستم. این یادداشت ها تجربیات شخصی من درباره دشواری نوشتن و نویسندگی است و قرار است به صورت کتاب منتشر شود. در حال حاضر بسیاری از این یادداشتها را جمع کرده‌ام و مشغول تنظیم و ویرایش آنها هستم. هدف من از جمع آوری یادداشتها و چاپ آن، انتقال تجربیاتم به جوانان است. می‌خواهم به آنها نشان دهم نویسندگی کار ساده‌ای نیست. یکی از رمانهایم به نام هر روز و شب یوسفه که در شمارگان بالا چاپ شده بود، به چاپ دوم

رسید. همچنین کتاب «مادیان سرخ پاله» نیز توسط انتشارات آگاه چاپ شد.

مصطفی مستور و «عشق بی قافه» اش

جدیدترین کارم داستان «حکایت عشق بی قافه» می‌باشد. می‌تفهمه است که به زودی توسط انتشارات چشمه منتشر می‌شود. یک نمایشنامه نیز با عنوان «هویان در میدان تاریک جنگ» نوشته‌ام که در حال ویرایش نهایی است. و از تالیفی به جنگ نادره و توسط چشمه منتشر می‌شود. نمایشنامه «هویان در میدان تاریک جنگ» با زمانی که در سال حاضر مشغول نوشتن آن هستم ارتباط زیادی دارد. ۱۵ فصل رمان نوشته شده اما هنوز نامی برای آن تعیین نکرده‌ام.

از نویسندگی انگلیسی به نام «موتیکامورا» نیز کتابی درباره «کیشا و فسق کوی» و فیلمسازی هندی ترجمه کرده‌ام. این اثر را برای چاپ به نشر مرکز داده‌ام.

برای کتاب «عکس با نام پورسه در حوالی زندگی» یادداشت نوشته‌ام. این کتاب مجموعه ۲۰ عکس از ۳۳ مکان است. عکسها را کارگزار اعلامی انتخاب کرده و من نیز برای هر یک از عکسها یادداشتی نوشته‌ام. این کتاب به شکل روزنامه چاپ می‌شود و ترجمه بخش انگلیسی آن نیز به ترجمه محمد فیض الله است.

مرتضی کاخی و گفت و گوی چهره شاعر

چند اثر که ۱۵ سال پیش نوشته بودم، اسامی جدید چاپ شدند. یکی از آنها کتاب «وروشن تر از خاموشی» است که به سر شعر معاصر از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۷۷ می‌پردازد. این کتاب توسط انتشارات آگاه به چاپ هفتم رسید. انتشارات آگاه نیز دیگر مرا به نام «از افلاطون تا نانو» برای بار چهارم به چاپ رساند. هفته گذشته انتشارات افروز روز کتاب «قدر مجموعه گل» را که درباره غزل فارسی از ابتدا

تا امروز است، به چاپ سوم رساند. کتاب‌هایی نیز درباره اخوان ثالث نوشته‌ام. یکی از آنها «صدای حیرت بیداره نام دارد. در این کتاب، مصاحبه‌هایی را که با اخوان شده، جمع آوری کرده بودم که اسامی تجدید چاپ شد.

«حرم سبزه‌های سوزنیز» در مقالات اخوان است که توسط انتشارات زمستان تجدید چاپ شد. کتاب «باغ بی برگی» که توسط نشر ناشران به چاپ رسیده بود اسامی به وسیله نشر زمستان نیز چاپ شد. سعی کرده‌ام تمام کارهایی را که درباره اخوان نوشته‌ام، به نشر زمستان بسپارم. کتاب «شبه نگارش» هم به چاپ پنجم رسید. ۲ اثر در دست نگارش دارم. یکی از آنها «سیری در ریاضیات فارسی از ابتدا تا امروز» است. تلاش من این بوده که به معانی «تفسیر ریاضیات» پردازم تا این کتاب راهنمایی برای علاقه‌مندان شعر کلاسیک باشد.

کتاب دیگرم «نامه اهل خراسانه» نام دارد. موضوع این کتاب قصیده فارسی از ابتدا تا به امروز است. فرارده این دو کتاب را با نشر افروز روز بسته‌ام. همچنین کتابی را به نام «گفت و گوی شاعران» که درباره فروغ فرخزاد، سهراب سپهری، اخوان ثالث و احمد شاملو است. به چاپ خواهم رساند.

سپروس شمشیا و مولانا

آخرین کتابی که نوشته‌ام «راهنمای ادبیات معاصر» است. این کتاب ابتدا توسط نشر فردوس به چاپ رسید. اما کتاب را با ویرایش جدید برای چاپ به انتشارات میترا دادم. در چاپ جدید «راهنمای ادبیات معاصر» مطالب زیادی را افزوده‌ام که از آن جمله می‌توان به فرهنگ اشارات یک جلدی، فرهنگ نامیحات ۲۰۰۰ صفحه‌ای و سبک‌شناسی اشاره کرد. در حال حاضر نیز مشغول نوشتن کتابی درباره «داستانهای ششوی را مرتبط با زندگی مولانا می‌دانم و می‌خواهم در کتاب جدید خود این را اثبات کنم که داستانهای رمزی ششوی همان زندگی شمس و مولاناست.

شائیه آخر

عقل سیاسی در اسلام

این کتاب نوشته محمد علی‌چابری و ترجمه عبدالرشاد سوری است. نویسنده در این کتاب تلاش کرده است قرائتی جدید از سنت اسلامی با تکیه بر مفهوم عقل سیاسی داشته باشد. وی همچنین از نظرات تئوریک لادیشمندانی مانند فوکو استفاده کرده است. چابری دلایل عدم شکل‌گیری مدرنیته سیاسی را در جهان معاصر غربی-اسلامی توضیح می‌دهد. انتشارات گام نو بزودی این کتاب را به بازار نشر می‌فرستد.

◆

قصه‌های صلح

قصه‌های صلح، مجموعه سی و چهار داستان عامیانه و ضرب‌المثل از سرسار دیبانت. این کتاب اثر مارگارت ریدمکا دانه است که شاهده سیدی آن را ترجمه کرده است. مترجم در پیشگفتار آورده است: «اینها قصه‌هایی سهل‌النگاره‌اند که به خوانندگان دست دادن و دوست داشتن یکدیگر را پیشنهاد می‌کنند. و نه داستان‌هایی که صلح را بی‌پرویز در جنگ می‌دانند.» این اثر توسط نشر چشمه منتشر می‌شود.

◆

عاشقانه‌ترین‌ها و فرخی یزدی

کتاب عاشقانه‌ترین‌ها، مجموعه شعرهای عاشقانه‌ای است که با تلاش علی باباجاهی از مجموعه شعرهای شاعران معاصر انتخاب شده است. این کتاب توسط نشر ثالث منتشر می‌شود.

نشر ثالث همچنین کتاب «پیشوای آزادی، زندگی و شعر فرخی یزدی را با گوش‌حسین حسرت زیر چاپ دارد. این کتاب که بیست و یکمین شماره از مجموعه زندگی و شعر نشر ثالث است، گردآوری از شعرهای فرخی یزدی به همراه مجموعه‌ای ۱۶ صفحه‌ای از عکس‌های وی را به همراه دارد.

◆

اشارات‌های پست مدرنیته

نوشته زکیمونت باومن و ترجمه حسن جاویدیان است. باومن در این اثر به بررسی تفاهت‌های معنای پست‌مدرنیته می‌پردازد. این کتاب تحقیقی درباره ریشه‌های پست‌مدرنیته است. اشارات قفوس اقدام به چاپ و انتشار این کتاب کرده است.

◆

ماکس وبر

نوشته فرانک پارکین و ترجمه شهناز مسمی پرست است. پارکین در این کتاب به طور مبسوط به اختلاف نظر دورکیم، کارل مارکس و وبر می‌پردازد. معمولاً نام این سه جامعه‌شناس در کنار هم به کار برده می‌شود ولی به رغم همبستگی ظاهری، آنها اختلاف نظرهای زیادی با هم دارند. از دورکیم، وبر و مارکس به عنوان تثلیث سکولار یاد می‌شود. این اثر توسط نشر قفوس منتشر می‌شود.

تای تمت

تایستان دست از سر تهران برداشته اما پاییز هنوز ما را به خیابان‌های باران دلچسبی فرا نخوانده است. فقط زوروش به چنارهای تنومند و بلند قامت رسیده و افتاده به جان برگ‌های سبز آنها، این نو شدن فصلها و این سعه صدر طبیعت با همه کم و کاستی‌هایش زیبایی‌ها بر عذر آدمی تحمیل کرده که زندگانی را قابل تحمل می‌کند. به گمانم می‌توان چنین عصبانیت را در بیشتر شیون زندگی جست و جو کرد. پایان فصلی و آغاز فصلی دیگر در زندگی ما مادیان اغلب شیرین و گوار است. حالا گرم این آغاز و پایان، تقویم باشد یا براساس کار یا تحصیل یا از دواج یا تولد فرزند یا... ما محکوم به این هستم که فصلی را پشت سر بگذاریم و فصلی نو را شروع کنیم. نمی‌دانم شروع فصلی نو در کتاب هفته چقدر برای شما شیرین و گوار است.

□

از آفات بسیار گفتن و نوشتن درباره یک موضوع، یکی هم این است که جامعه حسابست خود را نبیند به آن از دست می‌دهد و اندک اندک، بحث و حرف و نقد و نظر پیرامون آن، در دایره محدود نشریات و رسانه‌ها و میزگردها مدفون می‌شود و به گوش اهلسن نمی‌رسد. یکی از این قبیل موضوعات «بحران کتابخوانی» در جامعه ماست که از فرط تکرار ظاهر آفت و شهود درباره آن خود به نوعی دلمشغولی تبدیل شده است و هر از گاهی و به مناسبتی بحث آن داغ فر می‌شود. چنانچه در ماه آینده و هفته کتاب «دوباره بسیاری درباره «بحران کتابخوانی» سخن خواهند گفت و پس از آن تا نمایشگاه بین‌المللی کتاب در اردیبهشت سال آینده از حرارت موضوع کاسته می‌شود و...

و خلاصه در بر همین پاشنه می‌چرخد که تاکنون چرخیده است. بحران کتابخوانی، به واقع بحرانی ملی است. از یک وزارتخانه بایگ نهاد و سازمان خاص هم به تنهایی نمی‌توان توقع داشت که کتاب

حن نگهداران - محمود جویانخت

◆

◆

◆